

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 201. sz. 1943. szeptember 5 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Erdély

Három év előtt örömtüzek gyultak rónákon és bérceken, örömtüzek gyultak a magyar lelkekben: visszatért Erdély egy része. Drága városneveket ölelt át gondolatban a képzelet és pár nap múlva sorba beteljesült a legszebb magyar álm, Nagyvárád, Szatmár, Kolozsvár, Marosvásárhely és a többi ősi erdélyi város visszatért az anyaország ölébe.

A trianoni húsz év alatt soha fel nem adott reménység vált valóra akkor. Lehullt a mesterseges határ, az idegen béklő alól megszabadult a magyarságnak egyik legértékesebb rétege, Észak-erdély lakossága és a székely nép. A boldog bizonyosság, hogy őket újra miénknek mondhatjuk, enyhítette a keserűséget afölött, hogy Erdély másik része odamaradt.

A visszatérés, a viszontlátás és felszabadulás ragyogó ünnepnapi után jöttek a hétköznapok, jöttek a napi gondok, melyeket megtézetett a háborús viszonyok súlyossága. A felvirágozott szabadító honvéd csapatok után szegődött nyomban az anyaország szerető gondoskodása. Húszéves idegen uralom mulasztásait kellett pótolni. Az elmúlt három év a felszabadított területeken a munka ideje volt. Erdély szent ügyében teljesen egységes volt a magyarság, ebben a vonatkozásban nem volt csöppnyi véleményeltérés sem, minthogy az elszakítottág éveiben is a leg-erősebb nemzeti vágy mindig Erdély felé szállt.

Minden magyar rög szent, de valahogy úgy van és volt vele minden magyar, hogy Erdélyt tartotta legdrágábbnak. A költő mikor a csúcsra végigtekintett, itokzatos szót mondott: Erdély. Ennek a szónak a csengése valóban olyan, mely szent titkokat rejtett. Titkokat, melyet csak ősi nép érezhet. A titok megfajtése pedig, hogy Erdély nélkül nem teljes a magyar élet, Erdély annyira a magyar honhoz tartozik, mint a völgyekhez a hegy, mint a medréhez a folyó. Erdély bércei nélkül pusztá a magyar róna.

Eppen így Erdély szelleme, történelmi tudatossága nélkül hiányos lenne érzésvilágunk. A magyar szívráonyban az erdélyi színek (üldöklenek a leg-ragyogóbban. A magyar szabadságvágy, öntudat és önértet fellegvára volt mindig Erdély. Fellegvára és mentsvára. Ezért kell a mai viszontagságos időkben is megbecsülnünk és féltő szertettel körülvennünk.

A felszabadulás óta eltelt három esztendő a lelki egymásratalálás érzéseiben bizonyára többet hozott volna, ha a rendkívüli viszonyok nem állítanak közzénk akadályokat. — Ebben a vonatkozásban ugyanis a mérleg kissé passzív. Mert az nem elég, hogy üdülni és

KEMÉNY HARCOK CALABRIÁBAN

„A partraszállt brit és kanadai haderőnek a hajóhad és a légi túlerő támogatásával sikerült néhány hídfőt alkotni“ — Az olasz hadijelentés közli Reggio Calabria, San Giovanni és Melito környékének kiürítését — A római lapok egységre és ellenállásra hívják fel az olasz népet — A jelek szerint Eisenhower kombinált amerikai-francia vállalkozást is tervez

A finn képviselőház egyhangúlag bizalmat szavazott a kormánynak
Churchill állítólag válaszol a pápa beszédére

Dél-Olaszországban, Calabriában már teljes mértékben kifejődtek a hadműveletek. Most érkezett részletesebb jelentések az angol haderő partraszállásának körülményeiről és az első nap harcáról. A Nemzetközi Tájékoztató jelentése szerint míg szeptember 3-án a kora reggeli órákban a félszigetnek Reggiótól északra elterülő parti szakaszán fekvő

a brit támadás súlypontja, a déli órákban egy másik, nagyobb arányokban végrehajtott partraszállási vállalkozás jött létre a Spartivento fok és Melitto helység között.

Ezt a támadást a brit haditengerészet harci egységei támogatják. A partraszálló csapatok itt olasz biztosító csapatokba ütköztek, amelyek bátran küzdve előnyösebb hegyi

állásokba vonultak vissza észak felé a nagy túlsúlyban lévő ellenség elől. Közben érzékeny veszteséget okoztak az ellenségnek.

Délután a britek három szállítóhajóból nehéz hadianyagot tettek partra Reggio kikötőjében, nyilvánvalóan páncélos kőtelékek biztosítására, amelyek a kikötőtől északra súlyos harcokban álltak német páncélgrá-

nátos és utász alakulatokkal. A brit vezetés célja nyilvánvalóan az, hogy minél nagyobb terjedelemben magának biztosíthassa a félsziget parti útjait és vasútállomásait s majd további alakulatok kihajózása után mindkét oldalon előre törjön az úttalan hegyi terepen keresztül észak felé.

Általában az a kérdés áll most az érdeklődés előterében, hogy vajon a calabriai partraszállás figyelemelterelő hadművelet-e, vagy pedig arra irányuló kísérlet, hogy az európai második arevonálhoz hídfőt létesítsenek. Mindezekre erre a kérdésre még nem lehetett válaszolni. Mindenesetre feltűnő, hogy a partraszállásban csak angol és kanadai csapatok vettek részt. Stockholmi jelentés szerint semleges körökben felmerült az a kérdés, hol van a hetedik amerikai hadsereg, amelynek már Sziciliában is csak könnyebb feladat jutott osztályrészül és amely így kevésbé használódott el, mint a nyolcadik angol hadsereg, valamint a kanadaiak, mely utóbbiak a mostani olasz szárazföldön folyó küzdelmekben részt vesznek. Londonban azonban azon a véleményen vannak, hogy ha azt akarják, hogy az olasz partokon végrehajtott katonai vállalkozásnak jelentősége legyen, akkor ennek sokkal északabbra kell megtörténnie. Rámutatnak arra, hogy Calabriában rendkívül nehezek a terepviszonyok, a 8. hadseregnek nincs lehetőségére és így ugyanabba a helyzetbe kerülnek, mint annakidején Cataniánál. Másrésztől úgy vélekednek, hogy a calabriai partraszállásnál jelentős az a körülmény, hogy ezen a vidéken nincsenek

szórakozni vágyók ezrei ellepik az erdélyi fürdőhelyeket, ha 1-2 erdélyi művész és író ellátogat az anyaországba. Sokkal szorosabb kapcsolatokat kell kiépíteniük mielőtt a viszonyok megengedik. És szoros kapcsolatot várunk elsősorban Erdély és a Haidúság s ennek fővárosa.

Debrecen között. Debrecen történelméből kisugárzó szellem azonos azzal, amit erdélyi szellemnek tudunk. — Ahol Erdély végződik ott kezdődik Debrecen. A történelem számtalan eseménye igazolja ezt a jélt. Erzsébeten ott, vagunk Erdély

mellett, mint ahogy az erdélyiek esküsznek a szent magyar egységre. Nem tudjuk mit rejt méhében a jövő, de annyi bizonyos, hogy ez az egységet nem képes széttepní megegyeszer semmiféle idegen erő. Erdély ügye az egész magyar nemzet ügye.

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdetmény a szeptember havi petróleumutalványok beváltásáról.

TÓKÉS FOTO

nagyobb repülőterek és így a szövetségesek a levegőben csak viszonylag csekélyebb ellenállással találkozhatnak. Egyébként Londonban nem táplálnak ábrándokat és a katonai szakértők arra számítanak, hogy még igen súlyos harcokat kell megvívniok.

Még nem lehet áttekinteni a partraszálló hadműveletek terjedelmét. A Berlinből érkező jelentések a partraszállt csapatok számát egy hadosztályra becsülik. A partraszállás és az első harcok eddig Calabria és Scylla között játszódtak le, körülbelül ötven kilométer szélességben a parton. A szövetségesek táborában egymásnak teljesen ellentmondó hírek keringenek arról, hogy vajjon hol akarják az olasz és német csapatok kifejtetni a tulajdonképpeni ellenállást. Éppígy teljesen különbözőképpen ítélik meg az Olaszországban állomásozó német csapatok erejét.

Az olasz hadijelentés teljes aylltsággal számol be a calabriai hadieseményekről. Közli, hogy az angolszászoknak a hajóhad és a légi túlerő támogatásával sikerült néhány hídfőt felállítani. Calabria déli részének legszélén. Kemény harcok után az olaszok kiürítették Reggio di Calabria kikötővárosát, valamint Villa San Giovanni. Mindkettő a szicíliai partokkal szemben van. Lehetőbb, az olasz csizma legdélibb részén Merito helységet ürítették ki. Ezt a helyet még eddig nem említették, úgy látszik itt is nagyobb erőkkel szálltak partra az angolszászok.

Az ellenséges támadásoktól közvetlenül érintett vidékek lakosságának érdekében Rómában felállítják „az előzőlött területek minisztériumát.”

KOMBINÁLT AMERIKAI—FRANCIA VÁLLALKOZÁST TERVEZNEK

A calabriai hadieseményekkel kapcsolatban figyelmet érdemel, közli az „Interinf”, hogy amerikaiak teljesen a britekre hagyták a calabriai vállalkozást, mialatt ők Szicíliaiban pihentetik hadosztályait és kiegészítik azokat. Bizonyos jelek mindenesetre arra mutatnak, hogy Eisenhower az amerikai kötelekeket későbbi időpontban, más helyen akarja bevetni. Az ehhez szükséges szállítóhajóter és partraszállító felszerelés most még Kelet-Tunézia kikötőiben főképpen Bizertában van. Lehetséges, hogy kombinált amerikai—francia vállalkozást terveznek, ámbar a francia zsoldos hadseregnek, amely Orán környékén gyülekezik, csak kevés és rossz felszerelt hadosztálya van.

„AZ OLASZ HAZA VESZÉLYBEN FOROG”

Az olasz sajtó hangja szombatra keményebbé vált. A hadieseményekkel foglalkoznak vezércikkben. A Piccolo, a Tribuna és Giornale d'Italia egyöntetűen a legteljesebb összetartásra hívják fel az olaszokat és ugyanakkor rámutatnak annak a veszélynek nagyságára, amelyben a haza forog. A Tribuna így ír:

— Képtelenség behunyni szemünket a valóság előtt, amely egyetlen lényt jelent: azt a csatát, amely a félsziget legtávolabbi szegélyén tombol és amelyet az olasz népek minden erejével fel kell tartóztatnia. Akik ellentétet szítanak, azoknak nem lehet helye abban az országban, amelynek teljes egészében egyetlen, szilárdan kiépített lövészárókká kell válnia.

A Piccolo hangsúlyozza, hogy az egész országnak rádiónkészségben kell lennie és minden olaszoknak — inkább, mint

valana — harcosnak kell tekinteni magát.

A calabriai angol partraszállással Olaszország drámája csúcspontja felé halad — írják a szombat reggeli olasz lapok.

A Gazetta del Popolo azt írja, hogy a szövetségesek nem számíthatnak könnyű sikerre. — Olyan hadműveletekről van szó, amelyek ha előrehaladást tudnak tenni, az csak lassú lehet és nagy áldozatokat kíván. — Nincs szükségünk — mondja a lap — hogy az olaszokat egy ségre hívjuk fel, mert az események olyan ékesszólóan beszélnek, hogy valamennyi olasz megérti azok horderejét és számol a veszéllyel.

VATIKÁNI KÖRÖKET

a partraszállás híre a legmélyebb szomorúsággal töltötte el a Vatikánban. Annál is inkább — fűzi hozzá a jelentés — mert a Vatikán eddig is nagyon közelről érintettek az olaszországi háborús események. A Szentléleknek az a törekvése, hogy igazságos, méltányos és gyors megoldást hozzon létre a háború tekintetében mindennap egyre értelmesebb lesz és fel lehet tételezni, hogy ez a cél is lehessen érni.

Az a hír, amely szerint lehetséges, hogy Churchill válaszul fogja a Szentatyai beszédére, kedvező hatást keltett a Vatikánban, mertha ez valóra válik, az azt bizonyítja majd, hogy a Szentatyai szavai nem hangzóttak el hiába. Ha a pápa rádiószózatát megbeszélések követnék, az lenne a legszebb eredménye a beszédnek mondják a Vatikánban.

A PÁPA RÁDIÓSZÓZATA

erősen foglalkoztatja a nemzetközi sajtót. A vatikáni rádió külföldre szóló adásában helyesbítette a Tribune de Lausanne egyik cikkében foglaltakat, amelyek szerint a pápának rádiószózata végén elhangzott kijelentését, hogy reméli: ebben az évben megszűnnek a pusztítások és a pusztulás és ez az év új élet hajnala lesz — a svájci lap úgy értelmezte, hogy az „ebben az évben” kifejezés 1943-ra vonatkozik. A Szentatyai azonban a háború ötödik évéről beszélt, tehát ez a kifejezés is erre vonatkozott. Ez nem jelent azt, — mondja a vatikáni rádió — mintha a Szentatyai nem kívánja, hogy a háború mielőbb véget érjen, csak azt jelenti, hogy a Szentatyai nem kívánt jóslásokba becsatlakozni beszédében.

FINNORSZÁBAN

kikristályosodott a helyzet. — Mint Helsinkiből jelentik a finn képviselőház magáévé tette a kormány külpolitikai állásfoglalását. Ebben lehet összefoglalni a pénteki zárt ülések nagy érdeklődéssel várt eredményét.

A FINN ORSZÁGGYÜLÉS ÜLÉSÉRŐL

jelentést adtak ki, amely többek között ezeket mondja:

A miniszterelnöki nyilatkozat legfőbb része a politikai kérdésekről szól. A kormányfő megvilágította a finn védelmi harcot, Finnország nemzetközi helyzetét a többi államhoz való viszonyát, végül a miniszterelnök megjegyezte, hogy a tét mindenekelőtt szilárdságot és biztositott béke. Majd így folytatta: „Ennek elérése azonban mindenekelőtt szilárdságot és nyugalmat követel meg tőlünk. Eddigi nagy áldozataink értelmétől függhet, milyen mértékben tudunk válságos időszakokban megfontoltan és fegyel-

mezetten eljárni. Mindenekelőtt szükség van az egyöntetűsége, amely most épp annyira nélkülözhetetlen, mint a téli háború napjaiban. A finn nép azokat a nagy nehézségeket, amelyek előtte tornyosulnak, csak akkor győzheti le, ha megingathatatlan közös arcvonalban tömörül.

A beszéd után valamennyi képviselőházi csoport bejelentette, hogy elfogadja a napirendre való egyszerű áttérést.

A finn képviselőház szombaton csak rövid teljes ülést tartott. Az elnök javaslatára elhatározták, hogy október 1-ig újabb szabadságra megy.

A finn sajtó örömmel üdvözli a kormányt és a képviselőház teljes egyetértésének kialakulását.

A négynapos ülés az a finn képviselőházban kétségkívül nagy kormánygyőzelemre vezetett. Az ülések fitkos jellege továbbra is homályba borítja a történeteket. Még pontosan ma sem lehet tudni, milyen okok játszottak szerepet az ellenzék visszavonulásában, mert teljes visszavonulástól van szó. A vita lezárása után már csak egyetlen ember akadt a svéd néppárt egyik képviselője, aki nem a napirendre való egyszerű áttérés mellett foglalt állást.

Ellenzéki körökben is elismerik, hogy a vita folyamán a 33-as em-

lékirathozottság főbb tagja, köztük szociáldemokrata és svéd néppárti a kormány mellett nyilatkozott.

BULGÁRIÁBAN

az alkotmányos folytonosság biztosítása most a legsürgősebb cél. A régensek kinevezésének kérdése a jelentések szerint keddig tisztázódik és a parlament elé kerül. Kétségtelen, hogy ezeknek a kérdéseknek a megoldását a catániai partraszállás befolyásolja és siettet. Feltűnő, hogy Boris halála óta általában erősödik az óhaj az alkotmányos erők jelentőségének fokozására és szerephez jutására vonatkozólag. A megoldásban a parlament biznyára fontos tényező lesz.

Az olasz események hatására valószínűleg végleg eltekintenek a hosszadalmas és kényes választásoktól. A közóhaj az, hogy Kiril és mellette minél súlyosabb egyeníségek legyenek a régensek, mert ebben látják a szilárd belpolitikai helyzet legjobb biztosítékát és Borisz legjobb szándékainak megfelelőbb megvalósítását. Mindezeknek a szempontoknak azonban csak belpolitikai jellegük van. Bulgária külpolitikáját az új államvezetés semmiesetre sem fogja lényegében befolyásolni.

Német hadi jelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A keleti arcvonalon elkeseredett harcokban pénteken is visszavertük a szovjet erők támadásait a déli és a középső szakaszon. Az ellenség 160 páncélost veszített.

A calabriai félsziget délnyugati csücskén a német-olasz osztagok harcban állanak a partraszállt brit erőkkel. Az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett, főleg annál a meghiúsult kísérletnél, hogy előőrseink hátában szálljon partra. Az ellenség a német vadászokkal vívott légi harcokban pénteken az olasz területen 13 négy motoros repülőgépet veszített.

Angol-amerikai repülőerők pénteken megtámadták a megszállt nyugati területeken több helységet, köztük Páris néhány területét is. A polgári lakosság érzékeny veszteségeket szenvedett. Tizenkét repülőgépet lelőttünk.

Angol gépek az elmúlt éjszaka sok robbanó- és gyújtóbombával támadták Nagy-Berlin területét. Egyes városi kerületekben jelentékeny károk estek és a lakosság veszteségeket szenvedett. Légyvédelmi erők a támadó ellenséges bombázók közül 27-et lelőttek, bár az időjárási viszonyok igen nehezek voltak. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Angol-amerikai csapatoknak a szicíliai partokon felállított tüzérségi ütegek előkészítése után a hajóhad és a légi túlerő támogatásával sikerült pénteken néhány hídfőt felállítani Calabria déli részének legszélén. Kemény harcok után, melyekben védelmi csapataink a légi erő segítségével súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Villa San Giovanni, Reggio di Calabriát és Melitto di

Rostosalvo környékét kénytelenek voltunk kiüríteni.

Az ellenség légi támadásokat intézett Nápoly, Catanzaro és Salerno vidéke ellen és bombázta Sulmonát is. Az olasz és német vadászrepülő légi arcvonalon 16 repülőgépet lőttek le, öt gépet pedig a légvédelmi ütegek pusztítottak el.

Egy angol bombavető az Egei-tengerbe zuhant le. Aláírás: Ambrosiano tábornok.

Scillánál a németek meghiúsították a partraszállást

Berlin, szeptember 4. (Interinf.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti: Calabria déli csücskén a partraszállást a 6. brit páncélos hadosztály és az 1. kanadai gyalogos hadosztály kötelekei vitték keresztül. Egy másik osztagot többszöri kísérletek után Reggio di Calabria déli részén a közlekedés megakadályozására szállították meg a tengeren felgyújtott több partraszállító bárkát és a többi visszafordulásra kényszerítették. A britek itt különösen súlyos, véres veszteségeket szenvedtek. Bár a partraszállás műveletei közben egyes és az inváziós csapatok számára helyenként nagyon veszélyes összetűzésre került sor, nem tekinthető fel, hogy a félsziget területén nagyobb arányú harcok fejlődnek ki. A túlnyomórészt szakadékos és elkarzosodott helyi települések nem teszik lehetővé nagyobb kötelekek és különösen gépesített egységek felfejlődését, ami inkább a Calabria belső részén keresendő. Egy másik meretnek és többnyire rossz utat vezet jó közlekedésre csak a partok közvetlen közelében nyílik lehetőség.

Cyprus német bombázók és osztagok repülőgépeinek a vadászvelelemmel harcoló olaszok a brit partraszállókkal, sok találatot értek el a sűrűn egymás mellett haladó partraszálló bárkák között. A parti műutakon gyülekező ellenséges csapatokat eredményesen bombázták és megismételt mélytámadásaik folyamán tüzgyepekkel hatástalanok lőttek. (MTI)

Ujabb brit légitámadás Berlin ellen

Berlin, szeptember 4. A szeptember 4-re virradó éjszaka brit bombázóköttelekek újból Nagy-Berlin területét támadták. Nagy német éjszakai vadászrepülőszázadok a birodalomtól már többszáz km-nyi távolságban megtámadták és hatásban leküzdötték a brit repülőerőket — jelenti a Német Távirati Iroda. Egész sor ellenséges repülőgép már a támadás első szakában elpusztult. A nehéz és legnehezebb légvédelmi ütegek sűrű tűzfüggőnyt vontak Nagy-Berlin egész területe fölé. Sok négy motoros bombázó az ezen való áttérés megkísrélése közben égvé lezuhant.

Számolni kell azzal, hogy sok ellenséges gép pusztult el. A britek a berlini városrészek, elsősorban pedig a külső területek felett szét-szórta dobta le bombáikat. Ennek a támadásnak terrorjellege is kétségen felül áll, hogy újból lakó.

A BELKLINIKA VÉRADÓKAT KERES!
Jelentkezni lehet minden kedden és pénteken 9 órakor a belklinika laboratóriumában. Félitter ezért 70 P-t fizetünk.

nyegedeket, kórházakat, templomokat és kultúr emlékműveket talál. Tak el. A berlini lakosság a tüzek eloltásánál újból tetterősen és csodálatraméltóan viselkedett. (MTI)

A Páris elleni légitámadás áldozatai

Páris, szeptember 4. (Német Tl) Mint az OFI francia hírszolgálati iroda péntek este jelenti, a szeptember 3-i angol-amerikai légi támadás következtében Párisban öt ember meghalt és 220 megsébesült.

A légi támadáskor több helyen elpusztult a gáz- és vízvezeték és a bombák a földalatti vasút két állomását is etalálták.

A francia vöröskereszt közli, hogy pénteken az angolszász bombatámadás elpusztította a központi gyógyszerterárat. A személyzet legnagyobb része kötelesség teljesítés közben életét vesztette. (MTI)

Roosevelt fogadja Galeazzit

Washington, szeptember 4. (NST) Early, a Feher Ház titkára, Enrico Galeazzi, a Vatikánváros technikai és gazdasági vezetőjének washingtoni útjával kapcsolatosan kijelentette, hogy Roosevelt a Szentlélek gazdasági főnökét fogadni fogja. Ez a bejelentés washingtoni politikai körökben nagy meglepetést keltett, mert a Vatikán csüörtökön kijelentette, hogy Galeazzi utazása és feladata nem haladja meg a megszokott keretet. Kizárólag gazdasági kérdések és a Vatikánváros élelmezésének a biztosítása érdekében utazik Amerikába.

Szovjet üzenet Washingtonba

Gromiko, az új washingtoni szovjet nagykövét pénteken Hull külügyminiszternek a szovjet kormány egy fontos közlését nyújtotta át. Az üzenet tartalmáról egyelőre semmi sem ismeretes.

Egész repülőcsoportokat állítanak fel Amerikában

Buenos Aires, szept. 4. Az amerikai hadügyminisztérium közölte, hogy új bombavető repülőgépcsoportokat állítanak fel, amelyek személyzete kizárólag négeremből áll.

RÖVID TÁVIRATOK

Róma, szept. 4. (Stefani). A szicíliaiak és az ellenséges támadásoktól közvetlen érintett egyéb vidékek lakosságának érdekében Rómában felállítják az „előzőlött területek minisztériumát.” (MTI)

London, szept. 4. (Bud. Tud.) Az amerikai csapatoknak a calabriai hadműveletekben való részvételéről eddig még nem érkezett hír. Tévédés volna azonban ebből arra következtetni, hogy a legközelebbi időben nem is kerül sor harcbevetésükre.

A 8. angol hadsereg tábori főhadiszállásáról közlik, hogy katonai okok még lehetlenné teszik a 8. hadsereg kötelekeinek pontos helyzetéről a részletek közlését.

Washington, szept. 4. (Bud. Tud.) Roosevelt és Churchill az olasz szárazföld elleni invázióról érkező híreket a legnagyobb érdeklődéssel figyelik és megbeszélésük közben behatóan tanulmányozzák a hivatalos jelentéseket a szövetséges nemzetek katonai szakértőivel.

Berlin, szept. 4. Szombaton egy óra 16 perctől német messzehordó ütegek a casatona partjáról lövik az angol partokat. (MTI)

Helsinki, szept. 3. (MTI) Svédországban rőpiratban összefoglalták a tudnivalókat arra az esetre ha Svédország is háborúba keveredne. A rőpiratokat nagy példányszámban díjtalanul kiosztották a lakosság körében.

Igy kezdődött!

A világháború kitörésének közvetlen előzményei

Ötödik éve fordult a szinte egész világra kiterjedő újabb háború, de előzményei több, mint húsz évre nyúlnak vissza, még az első világháború utáni szerencsétlen békekötések idejére. Toldozgatták, feldozgatták a békét két évtizeden keresztül, de nem sikerült olyan helyzetet teremteni, amely az emberiségnek hosszabb időre nyugalmat biztosított volna.

Érdekes visszaemlékezni a jelenlegi nagy világmérföldjezt megelőző hónapok történetére. A mai nemzedék előtt elmosódtak már azok az események és sokaknak talán csak az jut eszébe, hogy akkor hónapokig vajudott kétségek és remények között avilág: béke lesz-e, vagy háború?

1939 májusában és júniusában már a danzigi kérdés állt a világpolitikai előterében. Az osztrák és a cseh kérdés megoldása még nem jelentett háborút, de annál inkább összecsapta a hullámok Danzig körül. A szemben álló felek diplomáciai felvonulása nagy méreteket öltött, szövetségeket kerestek mindkét oldalon. Angol-francia-orosz szövetség volt kézülöben. Érdekes, hogy már akkor, június elején XII. Pius Pápa szükségesnek vélte jegyzéket intézni az angol, francia, német és lengyel kormányhoz a béke érdekében. A Szentszék felhívta Németországot és Lengyelországot terjesztse elő javaslatokat a danzigi kérdés békés elintézésére. Franciaországot és Olaszországot pedig felkérte, kezdjen tárgyalásokat a Tuniszra, Dzsibutira és a Szezi csatornára vonatkozó vitájuk elintézésére. Az öt hatalom közötti közvetlen értekezlet tartotta a pápa célra vezetőnek a békés megoldásra.

Anglia, Franciaország és a Szovjet köztől tervezett szövetség felkeltette Japán figyelmét is és a tokiói kormány közölte, hogyha létrejön ez a hármasszövetség, Japán abban a pillanatban csatlakozik a német-olasz szövetséghez.

Közben folytak az angol-francia-szovjet segélynyújtási egyezményre vonatkozó tárgyalások. A szovjet nem stett megkötni a szerződést, bizonyos taktikázást folytatott, várta a kialakuló erőviszonyokra. Németország az észtekkel és Lettországgal kötött megneemtámadás szerződést. — Anglia és Északamerika részéről igyekeztek szorosabbra fűzni az egymáshoz fűződő szálakat. Az angol király Amerikába utazott, ahol nagy ünneppéggel fogadták. Anglia fegyverkezési kocsónt becsátott Lengyelország rendelkezésére, egyelőre 30 millió fontot. Közben békülékenyebb hangok is elhangzottak, Halifax angol külügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy Anglia keresni fogja a megértést Németországgal. Az óceán másik partján demonstráció számba ment az angol királyi pár látogatása: kétmillió ember vonult fel New Yorkban tiszteletükre. — Távol-Keleten feszültebbé vált a helyzet, a japánok Tínciben lezárták a brit és a francia települést. — A külföldi lapokban június közepén olyan híresztelések láttak napvilágot, hogy Szlovákia északi határán német csapatmozdulatok folynak, s ugyancsak csapatokat vont össze Németország a lengyel határon. Berlin ezeket a híreket megcáfolta. Nehezen haladtak a moszkvai tárgyalások a szovjet elutasította az előterjesztett angol-francia egyezmény-formulákat. Június 23-án pedig teljesen visszautasította Molotov az angol-francia javaslatot. A tárgyalások azonban nem szakadtak meg.

Törökország már akkor is a különböző diplomáciai akciók középpontjában állt. Angol-francia részről keresték vele a megegyezést.

Franciaország visszaadta neki az alexandreti szandzsákat és ugyanakkor aláírták a francia-török egyezményt, amely szerint egymásnak szükség esetén segínyt nyújtanak. Német részről új követelés hangzott el: Göbbels birodalmi miniszter adta ki a jelzőt: vissza akarjuk kapni ellopott gyarmatainkat, Chamberlain még ekkor, június végén, békehürokat pengett. Így beszélt: Anglia és Németország közös haszonra fejleszthetné a még kialakulatlan erőforrásokat, ha Né-

metország elejtené bizalmatlan ságát. Egyre rosszabbodott a távolkeleti helyzet a tíncsini események miatt. Az angol nagykövet tiltakozott Tokióban.

Európában is kezd kialakulni az helyzet, úgyszintén a Balkánon. Anglia rá akarta venni Bulgáriát, hogy a Balkán Szövetséghez csatlakozzék. Bulgária azonban a bulgár lakta területeket követte vissza. Már akkor látszott Bulgária későbbi állásfoglalása, a bolgár miniszterelnök és külügyminiszter Berlinbe utaztak látogatásra. A hónap végére már katonai intézkedések következtek be egyes országokban. Daladier francia miniszterelnök kijelentette, hogy bár nem rendelt el mozgósítást, de a rendelkezési állományt behívta.

1939 július elején a danzigi kérdés elérte kulminációs pontját. — Angliában negyedmillió újoncnak küldtek soronkívül behívót. Chamberlain kijelentette az angol alsóházban, hogy Danzigban élénk katonai jellegű tevékenység folyik. Tudni kell, hogy Danzig Németországból a békeszerződés által kihasított szabadállam és kikötőváros volt, mely a népszövetség védelme alatt állt. Lengyel főbiztos állt a város élén, melynek lakossága túnyomó részben német. Az ottani német nemzeti szocialisták egymásután tartottak gyűléseket, amelyben hangoztatták, hogy Danzig vissza fog térni a birodalomba. A német sajtóban egymásután jelennek meg a hírek, a Lengyelországban élő németek ellen elkövetett merényletekről, ami még jobban kiélezi a helyzetet.

Chamberlain angol miniszterelnök július 10-én bejelentette az angol parlamentben, hogy Anglia kötelezettséget vállal arra nézve, hogy segítséget nyújt Lengyelországnak függetlenségét veszélyeztető veszedelem esetén. Törk már kirajzolódtak a bekövetkező események körvonalai, Rydz Smgły, a lengyel vezérkar főnöke kijelentette, hogy Lengyelország fegyverrel is megakadályozza, hogy Danzig visszatérjen a német birodalomba. A legkör mind izgatottabbá vált. Danzigban egymást érték az incidensek németek és lengyelek között. Távolkeleten is vége lett a békés hangulatnak. Amerika felmondta Japánnak a barátságát és kereskedelmi szerződését. Az angol-francia-orosz tárgya azok tovább húzódtak. Moszkva katonai megbeszéléseket indított, a magasarangú angol és francia tisztek utaztak a szovjet fővárosba.

Augusztus 10-én Förster danzigi körzetvezető nyitotta Lengyelország ellen fegyverrel és kijelentette: Danzig nem áll egyedül, támadás esetén a német birodalom mellé áll. Ugyanis a lengyelek állítólag azzal fenyegetőztek hogy Danzigot ágyúval lövik össze. — Augusztus 12-én Ciano olasz külügyminiszter megjelent Hitlernél és hosszas megbeszélést folytatott. Ekkor már bizonyos volt, hogy Olaszország együtt megy a német birodalommal melyhez az úgynevezett acélszerződés kötötte.

De mindennél nagyobb meglepetést keltett az egész világon az a hír, hogy 1939 augusztus 21-én a német birodalmi kormány és szovjetkormány megegyeztek, hogy megneemtámadás szerződést kötnek egymással. Az angol-francia katonai küldöttség még ott tárgyalat Moszkvában, mikor a fordulat bekövetkezett. Ribbentrop német külügyminiszter Moszkvába repült nagy kísérettel és a szerződést másnap már alá is írták. Ez a szerződés teljesen átforgalmazta az európai politikai és stratégiai helyzetet. Henderson angol nagykövet Chamberlain levelét vitte Hitlerhez, aki kijelentette, hogy nem mondhat le a német nemzeti érdekekről. Másnap Chamberlain küszöbönállónak mondotta a háborút. — A belga király rádióbeszédében pedig arról beszélt, hogy iszonyú harcot készítenek elő Európában. A lengyelek három korosztályt mozgósítottak, egy lengyel hadosztály körülfárta Danzigot.

A pápa augusztus 24-én békeszózatot intézett a világ népeire, de a háború rohanó selerét már nem tartóztathatta fel sem-

mi. — Hatástalannak bizonyult Roosevelt közvetítő megoldása, ekkor már fegyveres összütközések voltak a német-lengyel határon. Az utolsó kísérletek a danzigi kérdés békés megoldására fiaskót vallottak. Augusztus 30-án Lengyelországban elrendették az általános mozgósítást, háborús intézkedések történtek Franciaországban is. — Szeptember 1-én kiltört a háború, mely vésszes száguldozásában most ötödik esztendejébe jutott...

szágban elrendették az általános mozgósítást, háborús intézkedések történtek Franciaországban is. — Szeptember 1-én kiltört a háború, mely vésszes száguldozásában most ötödik esztendejébe jutott...

Szeptember 14-én kezdődik a kultuszminisztérium rádióiskolája

Külön csoportokban foglalkozik a rádióiskola a különböző korú ifjúsággal és részben megoldandó feladatokat közvetít

Mint az már köztudomású, az idén a városokban a népiszkola, közep- és középfokú iskolák november 3-án kezdik meg a tanévet. Minthogy így a tanulók iskolai munkája a szeptember 2 hónappal később kezdődik, a vallás- és közoktatási és egyetemenügyi miniszter az alábbi rádiófelhasználásával foglalkoztatja az ország tanulóifjúságát.

A kultuszminisztérium rádióiskolája szeptember 14-én kezd meg működését és ettől kezdve hétköznap délelőtt másfél óra órá hosszat foglalkozik az ifjúság tanításával és irányításával. A rádióiskola Budapesti 1. hullámhosszán naponként 8.30-tól 10 óráig sugározza előadásait.

A rádióiskola megnyitására szeptember 14-én Budapesti 1. hullámhosszán 8.30 óra körül az előadások megkezdése előtt Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter szól a rádió útján a tanulóifjúsághoz. A rádióiskola a napenkénti másfélóra hosszat rövid előadásban foglalkozik majd az ifjúsággal, külön csoportban a 6 és 10 évesekkel és külön a 10 és 14 évesekkel és ismét külön

csoportban a 14—18 éves tanulókkal. Az előadások részben megoldandó feladatokat közvetítenek, végül útmutatást adnak a szülőknek és tanulóknak arra nézve, hogy a meghosszabbított vakáció idejét miképpen használják fel.

Az előadások egyrészt a rádió nemzeti nyelven is közvetítik. A rádióiskola hétről-hétre pontosan megismétlődő tanrend szerint tartja előadásait a különböző korcsoportoknak, a különböző tanulmányi tárgyakból. Ezt az órarendet a szülőkkel és tanulókkal a sajtó és a rádióiskola még az iskola megnyitása előtt közli. Bár a rádió már több, mint 900 ezer előfizetője van, még nincs minden érdeklődő családnak rádiókészüléke. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium ezért azzal a kéréssel fordul a rádiókészülék tulajdonosokhoz, hogy gyék lehetővé a közös nagy cél érdekében a közelben lakó rádióval nem rendelkező tanulóknak, hogy naponként az őket érdeklő 20 vagy 40 percet át hallgathassák náluk a rádióiskolát és így résztvegyenek a magyar ifjúság együttes munkájában.

Este a nap hármós és kellemes befejezése:

A vak újságárus megvilágítja a látó emberek jellemét, magatartásukat, hibáikat, jóságukat

Megesik az életünkben, hogy valami baja támad a szemünknek. Ilyenkor kötes alatt kell élnünk s nem látunk. Szörnyű napok ezek türelmetlenül, idegessé tesznek, különösen, ha szabad nem járunk. Akivel ilyenem nem esett meg, el sem tudja képzelni, milyen a vak ember lelkiállapota, különösen az, aki korábban látó volt.

Szolomayer Antal 18 éves korában hirtelen vakult meg. Elett erős, egészséges, vidám ifjú volt, előtte az élet, sok álom várt még beteljesedésre a maga egyszerű életében is. Mert ő bizony csak kisegítő munkás volt a kőművesek mellett. Beesülettel dolgozott, „megelőltette magát” s ettől vakult meg. Így mondja, amint megállunk az újságárúsó standja mellett.

Az életéről beszélgetünk, a belső és külső életéről.

Este lefeküdtem, semmit sem éreztem s reggel, mikor felébredtem, azt hittem még nem virradt meg... Nem is hittem, hogy nem látok... Az első évben nagyon rossz volt. Meg kellett szoknom. Sokat csalódtam az emberekben, akik folyton piszkáltak, nem hitték, hogy vak vagyok, azt mondták, csak nem szeretek dolgozni, Zárkóztam lettem és kevertültem az embereket. A második évben elmentem Szegedre, a vakok intézetébe. Ott sorstársaim között megnyugodtam. Iskolába is jártam — bár azelőtt már hat elemít végeztem —, de itt is tanultam négy éven át. Könnyű volt a vakítás. Jól éreztem magam. Kossárfonásra, nádszékfonásra képeztek ki. Azért nem folytatom ezt a mesterséget, mert ebből nem lehet megélni. Mielőtt Debrecenbe jöttem, mező munkát végeztem. Kapálni ugyan nem tudtam, de fát kivágni, azt igen. A gróf Károlyi-uradalom érdekében, Tövestől vágtam ki a fát, nem fűrészszel, hanem csákánnyal és fejszével. Gyorsabban dolgoztam sokszor, mint a „látó ember” — teszi hozzá büszkén.

Ami kiirtottam, annak a fának a tuskója és gallya az enyém volt egészen, a látók csak a felét kapták.

A családjáról beszél nagy örömmel és sok szeretettel.

A feleségemet Nyírcsászárban ismertem meg. Az úgy volt, hogy piperecikkekkel árusítottam s így kerültem egy tanyára. Mikor először találkoztunk, sokáig beszélgettem vele. Ugy intéztem a dolgot, hogy ott aludhassak a tanyán. Akkor kitapasztaltam a körülményeket és másodszor, harmadszor is elmentem s akkor már láttam, hogy lehet szó a házasságról.

Nem bántam meg, hogy megnősültem, a feleségem nagyon derék, jó asszony. Soha nem szegylte, hogy én nem látok. (A látó ember erre nem is gondol, hogy ezt restelni is kellene.) Mindig fogta a kezem és szívesen kísért akármerre.

Debrecenbe úgy kerültem, hogy a fairsás nagyon nehéz munka volt és valami könnyebbre vágytam. Gyalog nekivágtam az útnak, 80 kilométert tettem meg egy nap alatt. Siettem az országúton csak a falukban haladtam lassabban. Hajnalban indultam s délután már beállítottam a „Debrecen” kiadóhivatába azzal, hogy szeretnék újságot árusítani. Mindjárt megéreztem a beszéde hangjából, hogy akivel szemben állok, jó ember. Általában a vakokat nem gyámoltják úgy ahogy kellene, nincs a látókban elég szeretet. Ők nem érzik hogy mi nem tudunk másképpen boldogulni, csak akkor ha látogatnak.

Mi a véleménye az emberekről?

Rossz szívűeknek, önzőknek tartom őket. Nagyon kevés közérzet a jóember. Különösen falutuk a jóember. Különösen falutuk érezni lehet, hogy műveltebbek. A hangjukról, beszédmodorukról mindjárt meg lehet tudni, hogy nemeslelkű-e, műveltebb-e. Akinek csak kevés iskolázottsága van, mindig büszke, gorombávan beszél, Mennél műveltebb valaki annál kedvesebb a szememnek.

gény emberrel szemben. Erről mindig meggyőződtem. Minél nagyobb úr valaki, annál több szeretettel áll a szerencsétlen mellé.

Nem kegyelemre gondolok itt. Mindig szerettem dolgozni és nem akarok senkinek a terhére lenni. De legalább megelhessek a munkámból! Bizony, most nagyon nehéz az élet. Örülök, ha a családom megelhetését biztosíthatom. Ruhára már nem nagyon telik. Pedig nagyon szeretem a családomat. A kis Jóska fiamat, aki mindig az ólémbé mászik s úgy hízeleg. Meg a nagy, 14 éves Juliska lányomat, aki a Bika előtt árusít újságot. A kis fiam is nagyon ügyes, már várják a hivatalokban és sokat vesznek tőle. Nagyon szeretik a fiamat. Igen ügyes, minden pénzt rá lehet bízni. Mindig pontosan elszámol s ami marad, azt félretesz magának. Gyűjt. Soha sincs hiánya. Ő puházza sajtát magát. Pedig még csak hetéves.

Es magát nem szokták becsapni az emberek fizetéskor?

Megesik, hogy megpróbálják. Meg ma is előfordult, hogy régi alkelpénzzel akarunk fizetni. De én megismerem. Ugye elvetemedettség, hogy meg a vakot is becsapják? Velem viszont megessett, hogy valaki a sötétben nem látta a pénzt és többet adott, mint járt. Én azonban rögtön észrevettem és visszadtam. Sokszor azzal jutalmazták becsületességemet, hogy nálam hagyják a visszajáró pénzt, de mindig felajánlom. Egyszer valaki rossz pénzt adott és gyorsan elcsittem. Másnap a lépése kopogásáról megismertem, hogy ez az ember csapott be s figyelmeztettem a tévedésre. Ki is cserélte a rossz pénzt.

A világeseményekről tud valamit, érdekli?

Az újságot minden nap felolvassák nekem. Nagyon érdekel. Van ott egy perces bácsi vagy a másik kollégám, gyakran a feleségem olvas fel. Kiváncsi vagyok, mire fordult a helyzet. Szeretném, ha már vége lenne a háborúnak.

Más szórakozása nincs?

De van... Vettem egy rádiót. Nagyon szeretem a cigányzenét, a magyar nótákat és a híreket, meg a tanulságos elbeszéléseket.

A gyermekeit el tudja képzelni, milyenek?

Sose láttam őket, a feleségemet sem. Már akkorra nem voltam látó. De azért tudom, milyenek. A kisfiam minden porckáját ismerem. A simogatások nyomán...

Mire vágyik legjobban?

Szerettem volna egy trafik engedélyt kapni... Hogy ne keljen a kemény, hideg télen kint ácsorogni a szabadban... Hátha meghallja ezt a kérem, egy jó ember, vagy valaki más, aki akar és tud segíteni.

Elsikkasztotta a postaról az ékszerdobozokat, őrizetbe vette a rendőrség

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Csáky János postaal-tiszt Rákóczi utca 43. sz. alatti lakost, akit hivatali sikkasztás bűntettével gyanúsítanak. Csáky ugyanis a felmerült gyanu szerint a 2-es számú postahivatalnál az azonosítást végezte, megfigyelte, hogy a debreceni ékszerészek címere kisebb dobozokban érkeznek az értékes ékszerek.

Egyik napon egy ilyen ékszerdobozt zsebre vágott és a postahivatal félreeső helyén kibontva benne egy aranykarikagyűrűt és fekete kőves női fülbevalót talált. Az ékszereket zsebre vágta, a dobozot ügyesen visszarakasztotta és továbbította. Ugyanezt megtette más alkalommal is, amikor Arany Gyula mészárosok órást küldött az egyik debreceni ékszerésznek törölt aranyrészeket. Az elsikkasztott ékszereket átadta Gordán József Bethlen u. 30. szám alatti lakosnak órásszolgálatára értékesítés végett. Az üres csomagok közben megérkeztek a debreceni ékszerészek címére és a tulajdonos

megdöbbenve írt Arany Gyula mészárosok órásnak, hogy a feladott csomag üresen érkezett meg. Arany erre úgy a mészárosok postahivatalnál, mint a debreceni postánál bejelentést tett, a debreceni 2-es postahivatal pedig feljelentést tett a beérkezett panaszok alapján a rendőrségen.

Közben Gordán József, akinek Csáky értékesítés végett az ékszereket átadta, véletlenül éppen abban az üzletben kísérelte meg az ékszert eladni, ahova azokat eredetileg küldték. Itt felismerték az ékszereket, közben azonban a rendőrség is megállapította, hogy hivatali sikkasztás következtében érkeztek meg a címzetthez üresen a dobozok és az ügy kapcsán őrizetbe vették Csáky Jánost, majd az orzdasággal vádolt Gordán Józsefet is, aki tagadja, hogy tudott volna arról, hogy sikkasztásból kerültek volna Csákyhoz az ékszerek. A rendőrség átadta mindkettőjüket a kir. ügyésznek és az elsikkasztott ékszerek ügyében megindult az eljárás.

Debrecenben szociális célra közel egy évtizeddel ezelőtt vezette be a Tűzharcos Szövetség a számológépdula-rendszert

Szegény tűzharcosok tehetséges gyermekeit iskoláztatják, sokgyermekes szegényeket támogatnak, jutalmakat adnak a befolyt összegből

Néhány hettel ezelőtt vezették be országsszerte a hivatalos számológépdulát. Ebből az alkalomból érdekes megemlékezni arról, hogy Debrecenben már közel egy évtizeddel ezelőtt megvalósította a számológépdula-rendszert szociális cél szolgálatában a Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportja, mely azóta is a nemcsak cél érdekében értékes, szép munkát végez az így befolyt összeggel.

Dioszeghy Dezső ny. ezredessel, a Tűzharcos Szövetség ügyvezető elnökével és Sarkady Sándor HÉV-főellenőrrel, a Tűzharcos Szövetség pénztárosával beszélgetett a „Debreceni munkatársai arról, hogy Debrecen, közelebbről a Tűzharcos Szövetség debreceni csoportja volt az első az országban, mely a számológépdula-rendszerrel kísérletezett.

Ma már nem is tudnánk megmondani, ki vetette fel a gondolatot — kaptuk a felvilágosítást. — Nálunk, a Tűzharcos Szövetségben katona módra, névtelenül, a közösség, a bajtársak érdekében történik minden és nem szoktuk azt számontartani, hogy ki a kezdeményező egy egységes gondolat megvalósításánál...

Közel egy évtizeddel ezelőtt, 1934-ben, vagy 1935-ben kezdtük meg a számológépdulák bevezetését. Egyes vendéglőkben, szórakozóhelyeken, ahol erre önként ajánlottak, a főpincérek az átadott számológépdulán számoltak el a vendégeknek és előbb kettő, majd később négy fillér többletet számítottak fel. Őszinte örömmel kell megemlékeznünk arról, hogy a vendéglősök élén Csöcsits Lajossal, a vendéglős szakosztály elnökével, magyar szöveggel, igaz szeretettel karolták fel a gondolatot. De ugyanilyen szívesen fogadták a vendégek, akiknek fillérei kettős jótékony, szociális célt szolgált. Az ügy érdekében értékes munkát fejtett ki Zsigó Károly, a vendéglőstanonc iskola igazgatója is.

A befolyt összeg teljes egészében szociális célt szolgált. Egyik fele a Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportjának szegénysorsú tagjai segélyezésére, a tűzharcosok tehetséges gyermekeinek iskoláztatására, a hasonló célokra fordított. Elcsélt, szegény tagtársainkat ebből gyamolítjuk. Van nyolcgyermekes tűzharcos, aki nehéz helyzetben él, ezt segítjük gyermekei nevelésében. Sok tűzharcos gyermeknek megvesszük az iskolakönyvét és hasonló munkásságot fejtünk ki a számológépdulák révén befolyt össze-

szeg segítségével. A Tűzharcos Szövetség évi tagdíja négy pengő, amiből a központnak is fel kell küldeni a maga részét. Ebből az összegből nem tudnánk ezeket a jölettel célokat, tagtársaink megsegítését ellátni.

— A befolyó összeg másik fele a vendéglős tanonciskola segélyezésére fordítják. Sok szegény pincértanuló kap ebből könyvet, iskoláztatást, ruhát és vizsgajutalmakat is.

Ma már a nagyobb vendéglős mellett kisebb helyiségek is kezdik bevezetni ezt a rendszert...

— Az elszámolás hogyan történik? — érdeklődünk.

— A legegyszerűbb módon. A főpincér, mikor átveszi a számológépdula ezres köteget, nyomban ki is fizeti annak összegét, a negyven pengőt.

— Jelentős összeget lehet az így befolyt pénzből szociális célra fordítani?

— Igen... Sok esetben tudunk segítséget nyújtani és mindannyiszor olyan helyen, ahol valóban megérdemlik.

Megtudjuk még, hogy a debreceni Tűzharcos Szövetség példájára a visszatérés után, két évvel ezelőtt Nagyváradon is bevezették ezt a rendszert, mely azóta ott is eredményesen gazdag. A közelmúltban érdeklődtek Szatmárnémetiből, ahol szintén kísérletet akarnak tenni vele...

A debreceni Tűzharcos Szövetség tehát már egy évtizeddel ezelőtt megvalósította nemes, szociális céltól vezette a számológépdulák bevezetését, amit napjainkban már országsszerte bevezettek. Az állami számológépek mellett is tovább folytathatja a Szövetség nemes, szép munkásságát, amennyiben ha a kibocsátott tűzharcos számológépekre felragasztják a bélyegilletéket, az továbbra is forgalomban maradhat.

A jótékony célú, szociális eszméket szolgáló számológépdula gondolata tehát Debrecenből indult el, egy évtizeddel ezelőtt. Ma — módosult céllal — országos rendszerre vált ez... A debreceni vendéglősök pedig, akiknek számlájához hozzászámolták a tűzharcosok számológépdulájának négy fillérjét, gondoljon arra, hogy ezekből a fillérekből könyveket törölnek le, tehetségeket nevelnek a magyarságnak, gyermekeket juttatnak ruhához, könyvhöz, iskolához...

— Beszúránótolvaj ellopott két női ruhát, terítőt és fehérneműket Oláh Károlyné varrónő, Széchenyiteca 42. szám alatti lakostól.

Tehetséges ifjaink jövőjéért

Szerdán délelőtt lesz a Diákotthonok gyűlése a Svetits Intézetben.

Debrecen katolikus társadalom-Kisasszonynapján, délelőtt fél 12 órakor, indítja el azt a mozgalmat, amit dr Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros hercegprímása országosan kezdeményezett a katolikus diákotthonokért. Kiváló vezérferfiak ismertetik városunkban ezt a nagyfontosságú kérdést: dr Mihalovics Zsigmond prelátus, a magyar Katolikus Akció országos igazgatója, dr Halász Pál szegedi plébános, kanonok, az ifjúság nagy nevelője és barátja és dr Bánáss László prépost-plébános.

A háború irtózáros pusztításai után Magyarország hallatlan új fejlődés előtt áll; valóságos új honfoglalással kell a földművelés, ipar és kereskedelem, a hadsereg, a közigazgatás és lélekszolgálat terén a fegyveres, hű magyar életfelfogásnak érvényt szerezni. A mai nemzedéknek kell ezt a vezetőreget kiképezni. Közép-

osztálybeli ifjaink nagy része kemény küzdelemmel, a szülők áldozatoságának végső erőfeszítésével végzi főiskolai tanulmányait, népünk színe-java: a falusi tehetséges gyermekek csak elenyésző százalékban tudnak a magasabb műveltség és képzettség forrásaihoz eljutni. Diákotthonaink befogadóképessége messze alulmarad a tényleges igénylésnek és a szállásadónál elhelyezkedett főiskolai és tanoncifjúság úgy egészségileg, mint erkölcsileg igen hátrányos környezetbe kerül. Ennek a diákrétegnek szenvedései és a paragon heverő és elkallódó magyar gyermekek megmentésének a vágya teremtette meg a Diákotthon mozgalmat. A történelmi feladatát átérző katolikus társadalom nemcsak lelkesedéssel, hanem áldozatosággal teszi magáévá ezt az ügyet és szívesen hozzá áldozatát a szebb és boldogabb magyar jövőért.

Kétmázsa kenyert vitt a kabátujjban váltójegyekben — elfogták a debreceni pályaudvaron

A debreceni pályaudvaron a rendőr elfogta Grünbaum Márton Nyiregyháza, Nyírfu-utca 35. szám alatti lakost, akit elállított a rendőrségre. Grünbaumra egy férfi hívta fel a rendőr figyelmét, aki mellette állt, mikor ívott és karjához érve gyanús papírzörgésre lett figyelmes. Azt hitte, hogy az illető valutacsempész és nyomban értesítette a rendőrt.

A központi ügyeletre előállított férfit kihallgatták és elmondotta, hogy ő jegyvet Klein János Nyiregyháza, Nyírfu-utca 7. szám alatti lakostól vette és azt madzagra felfűzte kabátujjába rejtette, hogy felvigye a két mázsa kenyérről szóló váltójegyeket Budapestre és ott a Rombach-utcaiban értesítse.

Vitéz Rékassy László detektív kihallgatta az ügyben Klein Jánost is, aki állítása szerint Raducziner Józsefné Nyiregyháza, Bártfa-utcai lakostól vette át a jegyeket. A jegyek nagymennyisége következtében felmerült az a feltevés is, hogy azok nem-e hamisítványok és nem-e működik Nyiregyháza és kenyerjegyhamisító társaság, mely aztán az elfogottakkal forgalomba hozta gyártmányait.

Az ügy tisztázása végett, mint-hogy annak számai Nyiregyháza nyulnak, dr Pintér József kir. ügyész az iratokat átküldte a nyiregyházi ügyészségnek és át kísérték Grünbaum Mártont és társát is Nyiregyháza, ahol a rendőrségi nyomozás fogja tisztázni az ügyet.

A szerelmesszívű szabólegény gazdasági felügyelővé léptette elő magát és „el akarta vásárolni” menyasszonya kegyengyepénzét

Hogyan lett egy nagy szerelemből bűnügyi akta?

A debreceni rendőrség érdekes ügyben folytatta le a nyomozást a napokban. A főszereplő egy Hury Miklós nevű temesvári születésű szabólegény, aki Budapestre került Dél-Erdélyből és mint ügyes szabász havonta közel ezer pengőt keresett. A fiatal ember azonban szeretett volna gyorsan meggazdagodni, ezért elhatározta, hogy lerándul vidékre és egy gazdag menyasszony révén jut hozzá vagyonhoz.

Debrecenben el is helyezkedett hamarosan és épp ilyen gyorsan összeismerkedett egy gazdag debreceni iparos egyetlen leányával, akinek a gyors siker érdekében gazdasági felügyelőnek adta ki magát, hivatalát a Simonffy-utcaira helyezte a leánnyal való beszélgetések közben. Hury egyébként a tettek embe volt, első nap találkat kért, másnap a találkán már flörtölt, harmadnap megkérte a leány kezét és a negyedik nap már — a kelengye beszerzéséről beszéltek, mivel a fiatal fiú vehemensen sürgette az esküvőt.

— A kelengyét pedig én szereztem — mondotta a fiú szerelmes cirógatások közben ellentmondást nem tűrő hangon. — Nagy össze-kötetéseim vannak, nekem ebben a műratos világban sem mernek nem elsőrangú árut adni és azt akarom, hogy egy ilyen szépség ikái finom, hozzáértő keretben

ragyogjon — mondotta legolvasdóbb pillantásait lövelve a rekord-gyorsasággal menyasszonnyá tette leány felé.

A leány nem ellenkezett... Tetszett neki a fiú, tetszett a svugja, az ellenállhatatlan lendülete, határozottsága...

— Homap elküldöm hozzád a hivatalból az altisztet — mondotta Hury. — Légy szíves a vásárlási könyveket és igen... a pénzt is, vagy 1500 pengőt átadni neki...

Az „altiszt” másnap megjelent a leánynál. Ez az altiszt nem volt más, mint a szabótanuló, alaposan kioktatva. Megkapta a vásárlási könyveket és a pénzt. A völégény-jelölt pedig vásárolt... Bevásárolt némi árut, aztán a vásárlási könyvbe beírt összegek elé mindig odahamisított egy számsjegyet. Így lett a méterenként 23 pengős vászonból 60 pengős áru és így tovább.

A völégény azonban nem elégedett meg az így „megtakarított” pénzzel, hanem újabb összegeket sürgetett, sőt kérte megőrzése a

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

menyasszony aranyláncát, gyűrűjét és más ékszereit... Ezzel kihívta a leány és főleg családja gyanúját. A leány felment a rendőrségi bejelentőhivatalba, ahol egyszerű tudakozólap segítségével kikeresette völégénye adatait és megtudta, hogy nem gazdasági felügyelő, hanem szabólegény. Erre keresni kezdte a Simonffy-utca, ahol kiderült, hogy nincs gazdasági felügyelő, ahol viszont van, ott nincs alkalmazásban a völégénye. Ekkor elment az üzletbe is, ahol a fiú bevásárolt és rájöttek arra, hogy csak az átadott 1500 pengő egy részét vásárolta le, másrészt, a beírást meghamisítva, elsikkasztotta.

A leány ekkor felkereste munkahelyén a fiút és letelepített előtte mindent. Hury Miklós nem várt hidegvérrel fogadta a menyasszony kitöréseit. Elismert mindent, de hangoztatta, hogy nagyon szereti a leányt, jó családból való érettségizett fiú, akit csak a kaján sors kényszerített arra, hogy átmenetileg szabóműhelyben dolgozzon, a pénzt régi nőügyei és adósságai rendezésére fordította és ha a leány hozzásegíti ezeknek az ügyeknek vélegleges rendezéséhez, szíve és keze továbbra is a hölgyé.

A menyasszony nem fogadta el a csábító ajánlatot, hanem feljelentést tett a szerelmesszívű álgazdasági felügyelő ellen. A rendőrség megindította az eljárást, Kovács Gusztáv detektív kihallgatta a fiatalembert, aki beismerő vallomást tett.

Igy lett egy szerelemből bűnügyi akta...

Előkelő finn vendégek Debrecenben

A debreceni Orvosegyesület meghívására szeptember 9-én délután 6 órakor a belklinikai tanteremben tartott képekkel kísért előadás dr Juuso Jalo Teofilus Kivimaeki, a helsinki egyetemi klinika sebészeti főorvosa „Über die rekonstruktive-chirurgische Behandlung der Kieferverletzung” címmel. Ez előadásában számolt be a két finn-orosz háborúban szerzett tapasztalatairól, mert mint a finn hadsereg szájszészet tanácsadójának módja volt nemcsak a sérültek ellátásával, hanem azok helyreállítását célzó műtétek kivitelezésében tevélegesen közreműködni. Kivimaeki tudását és tapasztalatait nemcsak Finnországban értékelik, ahol a fogorvos egyesület elnöke, hanem a Skandináv államokon kívül Németországban is nagy tekintélynek örvend és előadásait nagy örömmel látogatják. Ezen útiára elkíséri bájos felesége, aki szintén orvosnő és jelenleg fogorvosi gyakorlatokat folytat Helsinkiben. Kíséretében lesz Waltonen egészségügyi őrnagy, aki a finn hadsereg főhadiszállásán teljesít szolgálatot. Kivimaeki igen előkelő családból származik, a fivére Finnország berlini nagykövete. Az előadásom fog jelenni a budapesti finn követ és meghatalmazott miniszter, Arno Vuorimaa is, aki Kivimaekit le is kíséri Debrecenbe. Nagy érdeklődéssel tekint az orvosi kar Kivimaeki előadása elé.

Fiú- és leánykaruha, babakelengye
női fehérnemű és harisnya
GÁL ISTVÁNNÁL
PIAC-UTCA 40. HANGYAUDVARBAN.

Szeptember

Írta: Hegyaljai Kiss Géza.

Miért olyan kedves hónap a szeptember? Talán mindenkinek van róla emléke, amitől megmelegszik a szíve tája. Akkor indult iskolába valamikor ómaga, az édesapjával vagy az édesanyjával. Akkor lépte át az iskola küszöbét a fia vagy a lánya. Szeptemberben vált Betűország rabjává a kis unokája. Színes képek, édes élmények ezek. Mintha tavasz nyílna ki még egyszer az őszben. Még a könnynek is, ha kiserken, szivárványszíne van szeptemberben.

Szeptember végén, 28-án született Tompa, a virágok költője. Mily megkapóan írja:

Összej születtem hervadt lomb alatt:
Rózsák között múlok ki majd,
Derülj, vigasztalódjál szenvedő,
Fojtsd el könnyűket és sóhaj!
A gyermek boldog hervadt lombbal is

Eljátsszik, elmulat kedvére,
S boldog, kinek pirosló rózsája jut
Az élete halvány estvelére!

Petőfi szeptemberben és szeptemberről írja a legszebb magyar verset: **Szeptember végén.** A nyár él még a símogató, érlelő napsugárban. Az ég nyáriasan kék. A fecskék most tartják a nagygyakorlataikat. Az esti holdnál vadludak láthatatlan csapata húz Dél felé. A nénik nyarának játékos kedvét mintha el akarná rontani a Hold magasból jövő, fensőbb-séges mosolyával.

A Nap pedig csak játszik velünk tovább. Mintha élvezni akarná a festők hamiskás örömeit. Abból, amit májusban telivér zöldnek alkotott meg, lassan kiszívja a gerjesztő nedvet és ami ott marad utána, az már az arany színére sápad, vagy a vér színére pirosodik. A természetrajz tanár úr eleven szemléltetőképen mutatja be: milyen a berecsei szilva és mit kell tudni a gyümölcsök tápláló erejéről.

Hullámozni kezd az élet az iskolák körül. Az egyetemi diákok friss erővel töltik meg az egyesületi élet kereteit. A gyermekek játékos kedvvel számolgatja: Ádám, Éva, két szem szilva... és rózsaszín felhői mögül nem veszi észre, hogy elkapta már őt is hirtelen-váratlan az élet sodra. Az ifjú elégedetten nyugtázza, hogy őt is a fenőttek közt tartja számon megnövekedett öntudata. Az idősebb nemzedék bölcs mosollyal nézi, hogy az ő tavasza jért vissza liuktető hullámokkal a helyét kereső nemzedékben.

Névnapokból is jut egy közismert legalább a hónap végére. Mihály ez, akiről régen a hónapot Szent Mihály havának nevezték. 23-án lép a Nap a Mérleg-jegyébe s ezzel elérjük az őszi nap-éjegyenlőséget. Érdekes a hónap hőmérséklete is. Ha megkeressük az átlagot: 16 fok Celsius. Hol van ez attól, mikor júliusban 50 fokot mértek a Hortobágyon. Vagy mikor 30 fokos hidegben keressük a melegedést a kályha mellett úgy Károly-nap körül.

A nagy hegyek erdőségeiben

Vendéglősök korcsmárosok
szükségeit legolcsóbban

Pótor László
bornagykereskedőnél
szerezhetik be
Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

egy különös hang zendül meg ilyenkor, mint az orgonabúgás. A szarvasbögés. A legszebb állat keresi a párját ezekben a jövendőnek rendelt napokban. Darazsak mindenfelé seregessül támadnak, amerre az érlelődő gyümölcs illatát érzik. Jól használják szeptember sugaras napjait a mézelő méhek. Jól mondja róluk a „Jeles vadkert” című régi könyv írója: „Valaminthogy a méhek igen mértékletesek, csak az édesen kapnak, a szép tiszta folyamatokból isznak: azonképen minden jól rendeltetett republicabelieknek minden undokságot, az anyaegyházbéli híveknek pedig

Csernus Gáspár lett a kat. polgári iskola igazgatója

Szép kitüntetés érte a kiváló képzettségű Csernus Gáspár karnagyot, a katolikus polgári iskolai igazgatóvá nevezték ki.

Csernus Gáspár mintegy két évtizeden át polgári iskolai tanári munkát fejtett ki a hívek általános melegezésére, emellett 22 éve gyönyörködteti szép hangjával a templomjáró hívőket, mint kántor és karnagy értékes működését fejtett ki.

Az egyházmegyei főhatóság Ring Vince távozásával új és az eddiginél díszesebb pozícióba emelte, a polgári iskola igazgatóját bízták rá.

Csernus Gáspárral igen szak-képzett és agilis igazgató került a polgári iskola élére. Mi-

DEBRECZEN 6. OLDAL 1943 IX. 5.

minden emberi találmányokat a hitnek dolgába félre kell tenni és csak egyedül az Istennek igéjéhez kell ragaszkodniok!

Szelíd, mosolygó köszöntéssel várjuk a szeptembert. Kellemes hónap. Napsugárnak szöke haján ott csillog már a dérs a dérs a hónap testvére. Nevének második felében is benne van az ember. Első a közül a négy ember közül, aki a hideget hozza. A gyermek az ovodába indul, a növendékek az iskolába, az ifjú az egyetemre. Tudjuk, hogy jön az életnyár forrósága és az elmúlás hideg tele. Annál nagyobb örömmel találkoznak valamennyien a szeptember jótékony melegében, a szív felderülő érzéseiben!

Csernus Gáspár lett a kat. polgári iskola igazgatója

vel azonban ennek az állásnak betöltése igen erős elfoglaltságot jelent, ezért Csernus Gáspár lemondott a kántori és karnagyi megbízatásáról. Mint értesülünk etéren Uhrin Károly polgári iskolai tanár lesz az utóda.

Amilyen örömmel vesznek tudomást a hívek Csernus tanügyi karrierjének emelkedéséről, éppen olyan sajnálattal látják távozását, mint kántorét és karnagyét a templomból, mert hiszen ezt a tisztséget is igen kiválóan töltötte be. Magasan ívelő, tisztán csengő hangja és művészi orgonajátéka predestináltak őt a kántori állásra. Kinevezéséhez nagyon sokan gratuláltak az új igazgatónak.

Külföldi szerződést utasított el Debrecen kedvéért és operában is be akar mutatkozni a közönségnek Barabás Sári, az „egyetlen” magyar primadonna

A „Mosoly ország” foprobáji találatokunk Barabás Sáival, aki szak-körök véleménye szerint ma a legújabb színészdáridal az „egyetlen” magyar primadonna, a primadonnának abban a régi értelemben vett, kivésben levő fajtájából, amelyik megénekelni is tudott. Az új színésznemzedéknek tagadhatatlanul egyik nagy értéke az operettszínpadon ez a fiatal művésznő, aki próba közben előbb csak bájos szokoséval csillogott, azután, mikor az első melódiai felcsendülnek a zenekarban, csillogni kezdett barsonyos, meleg tónusú, csodálatosan szépen, tisztán szárnyaló hangja is. Kedves, közvetlen játékkal párosult ez a hang és így érthető, hogy Barabás Sári egy csapásra meghódította Debrecen...

— Először énekeltem a Mosoly országát — mondotta munkatársunknak. — Sok nagy énekes szeremet mellett a Liza szerepet eddig meg osztották ki rám. Ugy, hogy voltaképpen a debreceni előadás premier számomra... Volt már Debrecenben? — érdeklődünk.

— Igen, néhány évvel ezelőtt, de akkor nem színpadon... Imádott a debreceni közönséget...

Barabás Sári a „Jegfoglaltabb” művésznők közé tartozik... Színpadon állandóan pendlik Budapest—Berlin Bőcs között, a rádióban ugyiszólván minden helyen szerepel... Unger direktornak még sikerült megnyerni állandó debreceni vendégprimadonnául.

— Ennek története van — mondja Barabás Sári. — Hatalból szerződtem le Unger Pistához, aki a világ legaranyosabb, leguribb gavalléja. Két esztendővel ezelőtt ugyanis leszerződtem Unger Pistához és egy másik direktorhoz 50—50 estére. Közben szerződést kaptam, sokkal előnyösebbet a Fővárosi Operettszínházhoz egész évre. Akkor a másik vidéki direktor beperelt és pénzt írtam meg neki. Unger Pista pedig olyan ur, hogy azóta nem felejtettem el neki, megértette a helyzetemet és minden kárterítés igény nélkül kiengedett a szerződésből. Ezért jöttem én vidéken egyedül Debrecenbe és ezért vagyok itt most és nem Berlinben, mert egy berlini szerződést kellett lemondanom, hogy Unger Pista hívásának eleget tehessek. De ha valaki amellett, hogy jó színigazgató és nagyszerű művész, még ennyire ember is tud lenni, ilyen gavalléroan viselkedik, azt viszonzni kell...

— Mikor jön vissza Debrecenbe újabb szerepben? —
— Lehetséges, hogy még ebben a hónapban, de inkább csak októberben játszom két darabban Debrecenben. Aztán háromhetes szerződésben Bécsbe szőlt a „Mamma” c. operett főszerepének eljátszására és csak aztán jöhetnek ismét Debrecenbe. Közben a rádióban is többször játszom. Rövidesen megismétlik az „Operett az operettől” előadásunkat is a Stadionban.

— És a film?
— Most jött ki: „Kivánsághangverseny”, az első filmem. Különböző Bőcsen is készítenek próbateljesítéket kedvesebb szerep a „Lakmé”.
— Ugy hallottuk, legalább 50 százelegig akar nyergelni az operettszínpadra?
— Ez régi vágyam. Debrecenben is szeretnék operában bemutatkozni. Legkedvesebb szerepem a „Lakmé”.
— Miért bántják egyes pesti színházi lapok?
— Nem szeretik a visszavonult színésznőt, én pedig, ha a színház kapuján kilépek, privátból má vagyok a privátban...
— Mit szól a debreceni előadáshoz?
— Tünetesen. Unger Pista valóságos varázsló, hogy vidéken ilyen tud csinálni. És milyen nagyszerű művészdáridal hozott össze. Ilyen tarsulat keretében élvezet játszani.

Hogy ezt behíányítsa, Barabás Sári már meg is és a következő operében felszárnyal kellemes, szépen csengő hangján egy Lehár-melódia, pulzáló, lélekmozgató... egy kicsit visszazong az operett fénykorát, amikor még ilyen hangok szárnyaltak színpadi diadalra az operett.

Ma délelőtt lesz a levente-év ünnepélyes megnyitása Debrecenben

Az 1943—44. leventekiképzési év szeptember elsőjével kezdetét vette. Az ünnepélyes megnyitást ma délelőtt tízórai kezdettel tartják meg a nagyterdei Stadionban, ahova a reggeli templomi áhítat után teljes számban kivonulnak az iskolán kívüli debreceni leventék.

A Stadionban a debreceni Levente Egylet élnöke, Kiss József kir. tanker. főigazgató mond beszédet a leventékhez, Siposs Imre lelkipásztor a hősi halottokról emlékezik meg, majd pedig Kovács Dániel városi leventeparancsnok a két debreceni hadiárvának tüzi mellére a hadiárvajelvényt és a kitüntetést.

A városi leventeparancsnokság ezután hívja meg a szülőket és az érdeklődőket a mai ünnepélyes megnyitásra a Stadionba.

A felirás

Írta: HARSÁNYI ZSOLT.

(Mottó: Célkitűzés, ó nyelvi polloska, ciánt a fejedre!)

Az alant következő történetet Ravasz László püspöktől hallottam. Már innen is látszik, hogy csak Istennek tetsző történet lehet.

Maga az az időszak, amikor a történet megeseit, már kevésbé istenes. Mert abban az időben Munkács még Cseh-Szlovákiához tartozott. Már nem is emlékszem hogyan hívták akkor szegényt. Biztosra veszem, hogy maga Munkács is jobban emlékszik a Zrinyl Ilona igaz, mint a maga hazudottnevére.

Egyszóval az ottani és akkori cseh-szlovák tankerületben sok bajt okozott az oktató erőnek a főigazgató. Dühösen írtotta a magyar szót, ahol lehetett. — Ahol megjelent, már az iskola fala is remegni kezdett. Már a képek is megremegtek a falon. Volt okuk remegni, mert magyar felírásokat hordtak.

Egyik intézeti folyosón például az ifjúság épületei szolgáltató történelmi képek sorakoztak. Persze az a kép, amelyen a hat vezér pajzsra emeli a hetediket, már nem volt köztük. Az is hiányzott, amelyen Dugonics Titusz a zászló-tűző törökkel viaskodva éppen lehanyatlak a vár fokáról. Csak az olyan klasszikus vonatkozású képek maradtak meg, mint például Mucius Scaevola, aki büszkén perzselt felkarját a tűzön. Vagy Sokrates a mérgeppohárral. — Vagy éppenséggel Cicero amint fejét kidugja a gyaloghíntő kárpitja mögül. Az utána küldött bérgyilkosok élnek is az alkalommal és karddal mezteliek a pillanatnyira kidugott fejét. Nem tudom, hiteles e az a hagyomány, hogy így halt meg Cicero. A derék művész mindenesetre így ábrázolta a remek író, de balsorsú államférfit, aki megfeledezett róla, hogy kihajolni veszélyes. A kép alján ez a magyar felirat díszlett meg a Trianon előtti időkből: „Cicero halála”.

Jött iskolát vizsgálni a cseh főigazgató. Mindjárt erre folyosóra irányította lépéseit. Megállt Cicero halála előtt, diadalmasan felordított. Min aki a gonosztevőket tettenérte. És ráírt az utána baktató tanári karra.

— Tudtam. Már megmondtam a múltkor, hogy ezek a magyar felírások tünjenek el, mert rettetnek leszek. A felírások mégis itt vannak. Hat most már könyörtelen leszek. Megint előjövök, de már holnap. Ha a magyar szövegek meg mindig itt lesznek, a tanári kar egytől-egyig elcsapatom!

Nem is köszönt, haragosan eltávozott. A tanárok bementek a tanári szobába. Összedugták a fejüket, hogy most aztán itt a baj, mihez kezdenek.

— Megvan! — mondta egyszerre egy fiatal tanár.

— Halljuk, halljuk — ugrottak mind izgatottan a menő ötleire.

— Bizzatok csak rám. A megoldás kész.

A tanár már sietett is a magya osztályába. Ott a magyar nyelvek közül a sarokba hívta a legszemfülesebbet. Megmagyarázta neki, hogy a Mucius Scaevola, neki a Sokrates felírások maradhatnak, hiszen azok nem magyarok. De „Cicero halála” nem maradhat. Kitanította tehát a gyereket, hogy kiballagyan a vasúti állomásra, ott hogyan surranjon be egy régi időkből kimaradt vasúti kocsi és ott mit lopjon. A gyerek vigyorogva bólongatott, hogy „igenis tanár úr kérem”. Aztán sietve elment.

Másnap csakugyan jött vérszomjasan a főigazgató. Egyenesen Cicero halálához vezetőtette magát. Mögötte bandukolt a tanári kar rendkívül ártatlan arccal. A magyar felírások csakugyan eltűnt. Elfedte a rá szegezett ércetablácska, amelyen a vasúti kocsi ablakpárkányát szokta azelőtt díszíteni. Ezzel a bár nem cseh, de mindenesetre szláv szöveggel:

Opasno je van se nagnuji.

Éjjeli akadályverseny a 15. levente ifjúvezetőképző tábortan

Bepillantást nyújtunk egy éjjeli akadályverseny felolvasóba.

Csendes éjszaka este van, az egész tábor alszik, csak fehéres órák egy-egy letépi hullatásnak. Az óra lassan ketyegve mutatja az óó mulást. Nemsokára halk léptek, hallatszanak és a szakasparancsnokok elhagyják a park területét, hogy eltolgassák a helyüket a csendes város különböző helyein. Ők lesznek az akadályoknál a döntőbírók és ők ellenőrzik, hogy a leventék hogyan oldják meg a feladatukat. A tábor tagjai rajongva indulnak el és vesznek részt a versenyben. Mi is elindulunk egy rajja és végigkísérjük az akadályokon őket.

Az első és talán nem könnyű akadály, hogy a riadó után teljes sötétségben menetkés felszereléssel sorakoznak 5 perc múlva. Az ember nem is hiszi, ha nem látja, hogy milyen hihetetlen gyorsasággal öltöztek fel leventék és már 3—4 perc múlva mindenki a soraközébe áll. Alig hagyták el a tábor területét halk nyoszorgásra lettek figyelmesek: Egy lezuhant magyar repülőnek kellett elcségyelt nyújtaniok, akik aztán megadta a további utat. Nemsokára új akadály törnyosult előtük: Magasfeszültségű villany-vezeték. Ezzel nem lehet könnyen elbánni, gondoltuk magunkban. De nem, leventék leleményessége hamar segített ezen és „halott nélkül” távoztak az akadálytól. Már messzire járnak a tábor területéről és még mindig elfele mennek, éppen itt vagyunk a Simonyi-úton mikor messziről rézreg emberek durva notáját sodorja felénk a szél. Közébe lépve látjuk, hogy vagy négy atyafi biztosan most meg hazafelé és ők okozták a csendzavarást. Most meg-szólítják leventéinket és a felől érdek-

lőnek, hogy merre vannak gyárak, katonai épületek. Szegény leventéink amint elkezdték megmondani az emberek elkezdték verni őket. Először meglepődnek és védekezni kezdenek, majd támadásra lendülnek és pár perces közbeltáru után megkötözve fekszik egymás mellett a négy jomard. Felismerték leventéink, hogy ezek nem mások, mint „kémek” és azonnal le lettek fejezve. Nevetve ismerték fel a kémekben szakparancsnokokat, akik kitűnően játszották civil ruhába öltözött szerepet. Ez tetszett a leventék talán a legjobban, mert magyar verüket mozgatta meg ez a kis harc. A legnagyobb csendben vonultak tovább biztosított menethet. Úgyzser csak goppuska tűz fogadja őket. Úgy eltűnik a zéges raj, mintha leka-záltak volna őket. Nem sebesültek meg csak fedezték magukat. Halk parancsok hallunk. Majd lassan megkezdődik a „goppuska fészkek” és egyszerre nagy hajrával megharadják a feladatot a legjobban oldottak meg. Boldogan távoznak el innen. Meggyőző segitenek egy szerencsétlenül járt emberen, akit egy bizonyos útszakaszon el is kellett szállítani. A lezu-úso akadály a megtett útról „vázlatkésztés” volt. Ez is hamar meg volt és most már nem is voltak olyan távol a tábortól. Hamar hazafelé... a ráparancsnokuk jelentést adott be és már nemsokára sokkal hamarabb, mint azt gondoltuk volna leküzdtek.

Megint csend van, nyugodtan alszik minden levente, mert tudja, hogy amit követelnek tőle megtette. Ezt mintaképpen megálta a helyét. Így készülnek a mi leventéink, hogy később edzett, derék katonai legyenek hazánkban.

Titan — Huz

VASUTAS URAK FIGYELMÉBE!
Kék postzó köppenynek való anyag érkezett. Siessenek rendelésüket leadni, míg a készlet tart.

Tegdes János
szabómesternél,
Kálvin-tér 10 Püspöki-palota.

Dr Vásáry István lett a Debreceni Vadásztársulat elnöke

A vadállomány védelmét hangoztatták a közgyűlésen

A Debreceni Vadásztársulat tegnap délután igen népes közgyűlést tartott a város háza kistanács-termében. A megjelenteket a Hírszék elnök, Krall János körelnök, ny. d. után Krall János körelnök, ny. d. erdőgazdátó üdvözölte. Bejelentette, hogy a tisztikar mandátuma lejárt. Munkájukat megköszönve a tisztújítás következett.

A megjelentek dr. Poroszlai László tb. főjegyző indítványa nyomán a legnagyobb lelkesedéssel, közfelkiáltással semét Krall Jánost választották meg körelnöknek.

Az elnök helye dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán halálával megüresedett. A megválasztott elnöki tisztégre szintén közfelkiáltással, lelkes hangulatban dr. Vásáry István ny. polgármestert választották meg. Az új elnököt Laubner József és Imre Gábor kísérték be a tanácssterembe, hol hangos eljénzéssel fogadták.

Ezt megelőzően Krall János dr. Nagy Jenő ornithológus nagyon értékes és érdekes, a ragadozókról írt könyvére hívta fel a jelenlévők figyelmét.

A Vadásztársulat új elnökét Krall János meleg szavakkal üdvözölte, melyre dr. Vásáry István közvetlen hangon válaszolt. Hangoztatta, hogy amennyire beüszköszték, hogy az elnöki székét elfoglalja, épp olyan fájdalmasan érinti az a tény, mely megválasztását akadályozta. Méltatta az elhunyt dr. Hadházy Zsigmond érdemeit, aki nemcsak nagyszerűen vezette a társulatot, hanem igen jó barátja is volt a tagoknak ezeketűket egyöntetűen bírta.

Megköszönte a felfordult bizalmat, majd a mai rendkívüli viszonyokról beszélt. Kiemelte, hogy a társulat sok nyanyt szonved, nemcsak a háború ha-

nem az elemi csapások miatt is. A Vadásztársulat új körülmények között a nemzetgazdasági életben való feladatát sem tudja teljes mértékben betölteni. A jövőben is arra törekednek, hogy az akadályokat elhárítsák ezt együttműködéssel, együttdolgozással, a régi jó baráti szellem útján haladva el is érik.

A tisztikar többi tagjai a következők: Alelnök: Dalmy József, ügyvezető igazgató: Kulcsár Sándor, jegyző: dr. Poroszlai László, vadászmeister: Fischer Mihály, pénztáros: Harmathy Ferenc, ellenőr: Székely Sándor, ügyvező Kovács Jenő. Választmányi tagok: dr. Bónyi Bertalan, Dósa György, dr. Imre Gábor, Klár István, Kondor János, dr. Lőrincz Béla, Krall János, dr. Loessl János, Mikó Lajos, dr. Rado Endre, Szakáts Mózes, Vargha Endre. Számvizsgáló bizottság tagjai: Somosközy Béla, Buray Zoltán, Wels Zoltán. Tiszteletbeli tagokká választották Szilassy László főispánt és dr. Kócsy Sándor polgármestert.

A titkár jelentést dr. Poroszlai László tanácsnok terjesztette elő. Kezelve emlékezett meg dr. Hadházy Zsigmond elnök ny. főispán elhunytáról, aki több mint öt évig legnagyobb ügybuzgósággal, lelkesedéssel vezette a társulat ügyeit. Ugyancsak megemlékezett Lassányi József és Nagy Márton elhunytáról is.

Fischer Mihály vadászmeister az évi jelentést, dr. Kovács Jenő ügyész jelentést, Harmathy Ferenc a zárszámadást és a számvizsgáló bizottság jelentését, a költségvetést pedig Poroszlai László terjesztette elő. A társulat egyona 9400 pengő. A vadak tenyésztésére nagy gondot fordítanak és az állomány védelmére mindent megtesznek.

Eltűnő magyar árnyak nyomában...

Tóth Ferenc megépíti a Dardanella erődöket

Egy alacsonytermetű zékébocskorba öltözött bús magyar állott kétszáz év előtt a leménó lengyel nappal szemben. Ott állott a lengyel tarlókon, éppen ott ahol pár éve legfőbb ura és fejedelme ölelkezett össze a nyílt mezőn, megmaradt csapatai arcáé előtt, a török háborúból hazatérő fiatal Nagy Péterrel. Tóth András, a leménó nap kuruc lovagja, aztán nekiindult a világnak; meg sem állott az országút, míg egy szál ruhában, koldúszerűen ki nem ért Párisba. Nemes Tóth András úrból odakint aztán francia huszárezredes, tábornok a francia főnemles lesz, — végül mégis Rodostóban halt meg: gróf Csáky Mihály csukja le reszkető ujjakkal szemét.

Színes, változatos életet élt Tóth András.

...1733. augusztus hó 17-én ilyen feljegyzést ír be a chamignyi plébános Seine és Marne megyében, a vonalazatlan születési anyakönyvben:

„Ma megkereszteltem nemes Tóth András lovag, a Berchény ezred kapitányának és hitvesének Pesseller Mária-Ernesztin asszonynak fiát, Ferencet, Kezesszülők voltak: Courtin Eleonor lovag, Chlement ura és Courtin Maude—Madelaine kassasszony.”

Erről a Tóth Ferencről írja Voltaire:

„Menj Belzebubhoz, gyűlöletes könyvtáros, Vidéktaktikádat Tóth lovaghoz, Aki elindította a törököket, Sabaotth nevében És megtanította a hitetleneket, A Dardanellák parti ágyúval Halomra ölni a keresztényeket...”

Miért gyűlölte annyira Voltaire a francia földön anypvilágot látott magyar Tóth Ferencet? Hiszen Voltairenak voltak magyar barátai. Talán, mert Tóth Ferenc francia sikereket ért el és az emigráns kuruc fia sokszor túlszámnyalta a Keleten dolgozó francia diplomáciát is, tehetségével és munkájának eredményével?

Tóth Ferenc maga is nemcsak a marsall lett. Egyetlen nővérét feleségül vette gróf Vergenoss, a francia külügyminiszter — és Tóth Ferenc erősítette meg először a török tengerszorosokat. — Tóth a külföldi „kalandor”, Tóth tette bevehetetlen erődé a világ egyik legfontosabb átjáróját, a Dardanellákat és a Boszporust, a Földközi-tenger és az orosz Fe-

kete-tenger átjáróját, amelyről ma annyit halunk. És mindjárt itt megmondhatjuk, hogy kár volt haragudni a sovinszta francia Voltairenak, mert bizony a szegény „Chevalier de Tott” igen tágánosan fejezi be rövidesen hányatott, nyugtot nem találó életét. Akárcsak az apja, az öreg Tóth András, szerencsés sikerei tetőpontján csak szerencsétlen bújdosó és csak úgy, mint néhai Tóth András, a kuruc brigadéros Tóth Ferenc is vértől honvágytól hájtva, elhagyottan fejezi be szomorú végű életét.

Tóth Ferenc élt, működött, megalkotta azt a világesodát, amely azóta is, ma a. határait ad Törökországának — aztán meghalt és vagy száz éven át senki sem törődött vele.

Történt aztán mintegy száz-húsz évvel Tóth Ferenc halála után, az első világháború kitörése előtt, hogy egy magyar magnás, gróf Eszterházy Sándor, a marcalti földesúr, egymásután hat gyermek edesatyja lett. Az utódok az ösök iránti érdeklődést is felkeltették a magyar magnásban és Eszterházy kiderítette, hogy fiatal olasz feleségének dedatyja, francia ágon, magyar ember volt. Hiszen éppen ezekben az időkben esett meg egy Párisban élő magyar diplomatával, egy főúri szalonban — hogy született francia grófnőtől — ősi magyar dallamokat hallott zongorán.

— Hol tanulta? — kérdi. — Oh, a nagyanyám tanította rá. Nagyanyám edesanyja magyar asszony volt. A szépapám még „Prince Ragotzky”-val menekült ide.

Eszterházy is valami magyar dedapáról hallott felesége családjában. Valóban így volt. Hosszú sor olasz és francia név után, a sor megakadt Tóth Ferenc nevével, a Dardanellák magyar megvédőitőjének nevével, aki Eszterházy, született Aldobrandini Ágnes hercegnő dedapja volt. Eszterházy Sándor tehát nem nyugszik és tudósokat, elsősorban Páloczy Edgárt bizza meg gyermekei érdekes őseinek felkutatásával. Hisz a dedapa állítólag három világrészt bejárta és naplót is írt. Így kerültek felszínre Tóth Ferenc eredeti emlékezései — és pedig, egyenesen Amsterdamból. Pedig a kortársak még maguk is nemrég életben voltak. Magának Tóth Ferencnek gyermeke is, nem oly rég, itt éltek közöttünk a magyar szabadságharc idején

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943 IX. 5.

Tóth Ferenc lányai közül Tóth Zsófia, francia nemesi alapítványi hölgy még él Versaillesben. Nővére, Tóth Franciska pedig a liancourti herceg felesége. És maga Tóth Ferenc? Élete valószínűleg regény.

A kis Tóth-gyerek francia tiszt lesz, Tüzérséget tanul. Aztán nagy útra vállalkozik: a Kaukázusba megy Ghirej tatár khán fehér udvarába. Visszatér Konstantinápolyba. Itt nővéreinek férje már befolyásos francia diplomata. Kézről-kézre adják Tóthot. A pasák, a kajmakán, a nagyvezír barátsága csak egy-egy lépcsőfok magának az öreg szultánnak bizalmáig, akinek Tóth azt mondja, meg kellene erősíteni a Dardanellákat, ezt az Isten alkotta természetes védővonalat. A meghallgatás után jönnek a nehéz munka ével. A munka és a siker csúcán — hihetetlen élményekben lesz része Tóthnak. — Naplója beszél erről. Az erődítmeny-sorozat megépül. Ma is úgy áll jórészt, ahogy Tóth megépítette, sőt még a „Magyar tornyot” is így hívják ma is.

Közben barátság fejlődik ki Tóth és a pádisah, III. Mustafa között. Még meg is riasztja Tóth Ferenc egy boszporuszi ágyúpróba alkalmával. Ágyúgolyóval ellő a szultán feje felett és míg mindenki azanaszt ugrik, Tóth nyugodtan állva marad, tudja, hogy az ólomgolyó nem térhet el fizikai röppályájától. Azután a siker: az oroszok támadása. És hála Tóth erődítmenyeinek, az orosz támadás csúfos csődöt mond. Nem tudnak átjutni a tengerszorosokon. És a siker csúcspontján: jön a tragédia. A szultán meghal. Fiatal utódjánál az „idegent” irigylet elgáncsolja Tóth ekkor már a török hadiskolák főigazgatója — busan elutazik. Aztán kitör a francia forradalom. Tóth Ferenc leül az íróasztalához és Ferenc magyar királyhoz fordul kegyelemért. De a becsék még most is ütnek rajta: nem báró, nem kegyelmes úr, nem világhírűség, nem ismerik el francia földön szerzett méltóságait. Csak egyszerű magyar nemes — nem híresség, nem nevezetesség az ő szemükben. És talán éppen ez fáj a legjobban Tóth Ferencnek. De ha okvetlen akar — mondják Bécsben — kegyelemből, névtelenül krajeár nélkül, hát hazajöhet. Ha csendesen meghúzza magát vidéken, nem bántják. Az öregember mégis hazajön. Betegen, Tarcsán, Vas megyében egy kis házban lakik. Aztán nemcsak a csendesen meghal s emlékeztét csak a véletlen őrizte meg számunkra.

Kerekeszházy József.

Levente tudnivalók:

Felhívás a szülőkhöz, munkaadókhoz és szállásadókhoz! Szeptember elsejével a leventefoglalkozás megkezdődött. Felszólítom a szülőket, munkaadókat és szállásadókat, hogy leventéiket a leventefoglalkozásokra pontosan engedjék el és megjelenésükről a leventeigazolványba nyomtatott „M”-betű alapján győződjenek meg. Az igazolatlanul mulasztókat a városi leventeparancsnokság fel fogja jelenteni.

Felhívom az 1931. évben született leventéket, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a városi leventeparancsnokságra beosztásuk végett. (Városi leventeparancsnokság, Péterfia-u. 45. szám.)

Ugyancsak jelentkezzenek azok az elemista leventék, akik az elemi iskola VII. és VIII. osztályába járnak, mert részükre — miut iskolán kívül leventék részére — a leventefoglalkozás szeptember elsején megkezdődött. Tehát az elemista leventék is kötelesek beosztásuk végett haladéktalanul jelentkezni a fenti cím alatt.

Iskolás leventék, figyelme! Az iskolába járó leventék részére a leventefoglalkozás november hó 3-án kezdődik.

— Felrobbant a szeszgözzel telt hordó Nagyberki közszégen. A hordó szétrepülő darabjai úgy megsbesítették ifj. Kulcsár Jánost, hogy a kórházban rövid idő múlva meghalt.

Meghívó.

Szívesen látom a mai naptól kezdve a n. é. közönséget CSAPO-U. 100. volt Nagy Dániel féle vendéglőben

borkóstolóra.

Petromarkó Péter bornygykereskedő.

Üzenetek a tronról

Dr. Típpay Benő orvos-örv. mester a B/276 tábori postaszámrol üzeni Debrecenben lakó ismerőseinek, hogy a kősa hírcsok ne adjanak hitelt, mert ellentétben a mendemondákkal, a legjobb egészségben van. Ismerőseit szeretettel üdvözi.

Kecskés Mihály tizedes a Z/514 tábori postáról üzeni szüleinek, hogy csomagot és levelet már ne küldjenek, mert közölesen szabadságra megy. Jól van. Mindenki csokol.

Dr. Lépés Ottó százados Debrecenben és Szegeden lakó hozzátartozóinak és ismerőseinek üzeni, hogy jól van, semmi baja nincs. Lehet, hogy rövidesen viszontlátják egymást.

Kovács Jenő tizedes a Z/514 tábori postaszámrol szeretettel üdvözi feleségét és ismerőseit Debrecenben. Kéri, ne aggódjanak érte, semmi baja nincs. Levelet vár.

Héja Sándor örv. vezető a K/206 tábori postaszámrol üzeni hozzátartozóinak és ismerőseinek, hogy a jövő hónapban valószínűleg szabadságra hazamegy. A legjobb egészségben van, mindekit szeretettel csokol és üdvözi.

Lakatos József törzsörv. mester a P/939 tábori postaszámrol üzeni Debrecenben és Jászberényben lakó feleségének és ismerőseinek, hogy semmi baja nincs. A csomagot már nagyon várja.

Bihari Ferenc tizedes üzen a Z/639 tábori postaszámrol Debrecenben lakó szüleinek, testvéreinek. Jól érzi magát, sokat gondolt rájuk, csokol mindenkit és az ismerőseknek üdvözlét küldi. Kéri mindnyájukat, írjanak mielőbb.

Szikora János honvéd a K/682 tábori postaszámrol küldi Sebestyén Rózsikának névnapja alkalmából jókívánságait. Küldeményeit megkapta, hálás köszönetét küldi érte. Rövidesen jelzi szabadságra érkezését. Kézesókját küldi.

Frida Ferenc örv. vezető a K/682 tábori postaszámrol üzeni edesanyjának, testvéreinek, menyasszonyának és rokonainak Debrecenbe, hogy jól van. A csomagot megkapta, köszöni. Sok levelet vár.

Füzesi Zoltán honvéd a P/939 tábori postaszámrol üzeni szüleinek, testvéreinek és rokonainak Debrecenbe, hogy jól van, ne aggódjanak miatta. Sok levelet vár. Mindannyiukat sokszor csokolja.

Nyakas Sándor honvéd a K/285. ü. tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe kedves feleségének és gyermekeinek, hogy nincs semmi baja, egészséges, sok levelet vár. Sokszor csokolja őket és üdvözlét küldi az összes ismerőseknek.

Hegymegi Gábor szakaszvezető a K/621 tábori postaszámrol üzeni Debrecenbe kedves feleségének, edesanyjának és Géza bácsinak, hogy ne aggódjanak, mert egészséges, nincs semmi baja. Keveset ír, de ó annál több levelet vár. Számtalanszor csokolja őket és üdvözi az összes ismerőseket.

Perzsaszőnyeg

művesi javítást vállalja — Perzsaszőnyegeket a legmagasabb áron vesz MARKARIAN SZIRAGAN DEBRECEN, A. u. 10. sz.

Ludányi Bay Kálmán meghalt

Debrecen társadalmának ismert és kedves tagja dőlt ki az elők sorából. Budapestben meghalt Ludányi Bay Kálmán tartalékos honvédszázados életének 62-ik évében.

Bay Kálmán régi nemes családból származott. Eleinte a családi földbirtokon gazdálkodott, részt vett a világháborúban és számos hadiképzést szerzett vitéz magartartásával. Nagy baráti köre volt, sokan ismerték és szerették. A helyi Debrecennek egyik legkedveltebb társadalmi egyénisége volt. A volt évtizedben Budapestre költözött, hol felesége dohányagy tözdeengedélyt kapott.

Bay Kálmán felesége egykor költőrajongott debreceni szüvésznő: Csapó Mária. Halálát rajta kívül gyászolják testvérei, öv. Jankovich Miklós Bay Mária, öv. Bély Lászlóné Bay Ilona és dr. Bay András, valamint igen kiteljedt rokonság.

Temetése tegnap történt meg Budapest nagy részvét mellett, ahonnan holttestét Nyírmadára szállították az ottani családi sírboltba.

Október 1-től kezdve lehet mezei nyulra vadászni

A Hivatalos Lap szeptember 5-i számában megjelent földmívelésügyi miniszteri rendelet a közellátásügyi érdekek kívánalmainak megfelelően a mezei nyúl vadászatának tilalmi idejét október 16. helyett már október 1-től kezdve felfüggesztette.

Hirdetmény a szeptember havi petróleum utalványok beváltásáról

Ertesíti a közellátásügyi ügyosztály a város érdekelte lakosságát, hogy a petróleumutalványok 13. és 14. számú szelvényére az 1943. évi szeptember hóban összesen 8 (nyolc) deciliter petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőnél a napi fogyasztói árban. A petróleumutalvány 13. sz. szelvényére 4 (négy) deciliter, a 14. sz. szelvényére szintén 4 (négy) deciliter petróleum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleumutalványok 13. és 14. számú szelvényei csak a folyó évi szeptember hó 30-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petroleumkiskereskedőnél lehet vásárolni. Debrecen, 1943 szeptember 4. Polgármester.

Palackozott FAJBOROK és pezsgők viszonteladók-nak már 5 lertől. Kapható Deák Jenő bornygykereskedőnél Bethlen utca 14.

Művészi tervezésű és készítésű modellek a Papp MODELL salonból tőkéslesek. SZENT-ANNA-U. 12. üzlet. Telefon: 39-07.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, szeptember 4-én reggel 8-tól, szeptember 11-én reggel 8-ig: „Nap” Piac u. 1., telefon: 27-73. „Aranyegyszervu” Kossuth u. 8. telefon: 249-6. — „II. Rákóczi” Miklós u. 55. telefon: 23-43. sz. „Sztankay” Szent Anna u. 64. telefon: 25-58. sz.

Lindenberger János nagyprépost aranymiséjét tartja

Dr Lindenberger János nagyprépost, volt debreceni apostoli kormányzó és plébános szeptember 8-án délelőtt 10 órakor mondja aranymiséjét Nagyváradon a káptalani mise keretében.

Lindenbert 1893-ban szentelék pappá. Ezüstmiséjét 1918-ban már mint debreceni plébános tartotta meg. Az ünnepélyes aranymisén, ezen a ritka és felemelő jubileumon a közvezetője és szónoka dr Scheffler János szatmári püspök, nagyváradai adminisztrátor lesz. Közreműködik Fiedler István volt nagyváradai püspök és a püspöki udvar papsága.

Debrecenből is sokan átutaznak Nagyváradra erre a szép alkalomra, annál is inkább, mert itt őszinte és nagy szeretettel vették körül a kiváló jellemű és szeretőkü főpapot. Most felhasználják az alkalmat, hogy ragaszkodó szeretetüknek és hálájuknak kifejezést adjanak.

A résztvevők közül azok, akik a debreceni egyesületeket képviselik az aranymisén, előzetesen jelentkezzenek a plébániahivatalban.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Gáll Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor dr Erdei Mihály. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 5 órakor Baja Mihály. Károlyi G-téri templomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispótlányi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Arpad-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányay Zoltán. Nyilas-telvi templomban délelőtt 10 órakor Kusztós Dénes, délután 5 órakor Orosz János. Csapó-kerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Szenes László. Augusztaszatatóriumban egy negyed 10 órakor Szenes László. Egyetemi klinikán Szenes László. Téglyskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglyvető gyűl. házban délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telvi Olvasókörben délelőtt 10 órakor Bányay Zoltán. ONCsA-telven délután 5 órakor Varga Balázs. Fogházban délelőtt 9 órakor Magyar Bertalan. Tanyai istentiszteletek: Hosszupályi-úton délelőtt 10 órakor, Léti-úton délután 3 órakor Molnár Gyula II. Hármashelyen délelőtt 10 és Lukaházán délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal. Ondó L. Kádár-dűlőben délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Szepesen délelőtt 10 órakor Pál Antal. Leventeistentisztelet: Nagytemplomban délelőtt 1/28-kor Sipos Károly.

Tilos a papirtalpú cipő!

Útmutatás a fogyasztóknak arról, hogy mihez tartásuk magukat a cipővásárlásnál

Gyakrabban előforduló kellemetlen esetek megismétlődése céljából a Lábbeli Központ a fogyasztók részére külön útmutatót készített, azzal a kéréssel, hogy a kész lábbelik vásárlásánál mindenki — saját érdekében — ehhez tartsa magát. Minden lábbeli lágykérésén belül fel kell tüntetnie lennie a készítő nevének, cégének, telep-helyének, továbbá a lábbeli készí-tési évének és hónapjának. A nem börtalpú cipőknél ezt a körülményt is fel kell tüntetnie a készítő-nek. A bőrhulladékból vagy nem bőrből készült talpnak mindkét oldalán a Lábbeli Központnak előzetesen bejelentett gyári jelnek is fel kell tüntetnie lennie. A lábbeli készítéséhez felhasználni vagy forgalombahozni egyébként is csak a közellátási miniszter által engedélyezett mitalpat és egyéb műanya-

got szabad. Börtalp nélküli készült vagyis mitalpú lábbeli és bőrből ladékból vagy nem bőrből készült talp forgalombahozója, készítője köteles az áru rendeltetészerű használatát a tartósságáért legalább három hónapig terjedő időre a vevővel szemben szavatosságot vállalni. Az erről szóló írás-beli nyilatkozatot az eladó az áru-val együtt köteles a vevőnek átadni. Ilyen garantedő nyilatkozat nélkül ne fogadjunk el börtalp nélküli cipőt! Nagyon fontos megjegyezni és adott esetben hivatkozni rá, hogy papirosból vagy papíros felhasználásával készült cipő forgalombahozni egyáltalában nem szabad. Aki mégis ilyet készí-tene vagy forgalombahozna, az súlyosan büntetendő cselekményét követ el.

— A Szent Anna-utcai plébánia-templomban a szokott miserend. Fél 10 órakor a nagymiséjét mondja és prédikál dr Bánáss László prépost-plébános. Esti szentségbe-tétel, prédikál Székely Imre káplán. A Szoboszlói-úton Somhegyi Mihály, Augusztaszatatóriumban Goes György, Pallagon Nagy Mik-lós, fogházban Mikos József prédikál és miséznek.

— A Szent Anna főplébánia nagyfóntosságú társadalmi megmozdulásra hívja fel a katolikus hívek figyelmét. Szeptember 5-én, vasárnap délután 5 órakor a Szeiits intézet kis termében egyházközségi munkatársi gyűlés lesz, ahol Bánáss László dr prépost plébános, Boér Judit és Bús Hedvig missziós nővérek fognak beszélni, utána felszólalások kö-vetkeznek.

— Szent István terences plébánia hírei. Ma a 9 órai szentmisén ünne-pélyes, szentséges nagymise lesz Jé-ne Szive engesztelésére. D. u. fél 6 óratól játek. D. u. 5 órakor litánia. Ezen-tül minden délutáni litánia 5 órakor fog kezdődni. Kedden reggel 9 órakor Szent Antal mise, délután 5 órakor litánia. Szerdán „Kisasszony” napja. Ma-ria születésének ünnepe. Teljes ünnepi rend lesz templomunkban. Szerdán az ünnep miatt a kirándulás elmarad. Szombaton d. u. 5 órakor gyónatás és litánia. A hét minden napján lesz a szokott időben játek gyermekeink ré-szére.

— A gör. kat. templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor cesendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatósság, 4 órakor ve-csernye és szentségimádás. Folyó hó 8-án, szerdán, Sziiz Mária születése ünnepén vasárnapi miserend.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet igel hirdetés-sel. Hajdúszoboszlón este 6 órakor szórványistentisztelet az ORTE üdülőházában.

— Dr Raffay Sándor bányakerü-leti evangélikus püspök vasárnap tölti be püspökségének 25 ik szent-dejét. A jubiláló püspököt két esztendeje kinos betegség akadályozta munkájában, de emberfeletti erővel ellátta egyháza kor-mányszását.

— A magyar rádió vasárnap, Boris cár temetésének napján, együttműködve a bolgár néppel, meg-változtatja eredeti műsorát és 17 órakor „Boris bolgár király utolsó útja” címen külön műsorokkal hódol az elhunyt uralkodó emlé-kének.

Rekamiekk, hotelek
jómínőségű huzatokkal, hajlított chédlőszékek, konyhaberendezé-sek nagy választékban olcsón vásárolhatók.
Bucsku asztalosmester
ARPAD TÉR 24.

Ősz ielé

Vén platanok állnak őrít köröttem,
a bus akáé is lopva ram hajol
s én felszem alattuk jaj, törötten

Meg nyár óléh a lombokat,
örö ajka a letűnt idokrol
almot osztó meséket mondogat.

Kóbor szellő surran a fákön át,
megroppan egy-egy mossa gult
s zizegve zengi utolsó dalát.

A tikkadt földre ajuttan borul
a fakó pázsit, a tört testű fény,
rötlen, szélszört árva himporul.

S míg a halkszavu köteteményt írom,
beteg testemre fáradtan hull le
az akadozó a késő szírom.

Boros István.

— A Kossuth Lajos Dalkör vá-lasztmányra dr Lengyel József figy-vezető elnök vezetése mellett gyű-lést tartott. A választmány elha-tározta, hogy a Cipész Dalkör ok-tóber 3-iki ünnepélyén a dalkör versenyszámával résztvesz. Tekin-tettel a mai viszonyokra, kimondta azt is, hogy a temetéseken ezentül a következő díjazással vesz részt a dalkör: I. o. temetésnél kórus 120 P, quartett 80 P, II. a) és II. b) o. kórus 100 P, quartett 70 P, III. o. kórus 80 P, quartett 60 P. Annak elismeréséül, hogy Sziklay Ede karnagy már 10 éve vezeti a dal-kört, 50 százalékkal felemelte tisz-teletdíját. A dalkör nagy lendület-tel igyekszik szolgálni az ének és dal ügyét, ennek tudatában a vá-lasztmány minden tagja elismerés-sel szólott a nemrég jubiláló dal-kör működéséről.

— Ismét Csizsár Ernő adjutáns lett az Údvhadserg debreceni ve-zetője. Beszámoltunk arról, hogy Bordás Ferenc adjutáns, aki az utóbbi években az Údvhadserg debreceni vezetője volt, új állomás-helyére távozott. Utódja voltaképen elődje, Csizsár Ernő adjutáns lett, aki már éveken keresztül végzett Debrecenben értékes, ered-ményekben gazdag szociális munkát. Csizsár Ernő hat évvel ezelőtt távozott Debrecenből háromszet-nde iáldados működés után. Kispes-ten, Komáromban és az utolsó három esztendőben Nyiregyházaán fejtett ki nagyjelentőségű munkát. Most visszatért Debrecenbe, át-vette itt a vezetést és az Údvhad-serg üdvözölő összejövetele ma délután 5 órakor lesz a Csapó-útea 35. szám alatt levő helyiségben. Csizsár Ernő nagy tervekkel vette át a debreceni Údvhadserg veze-tését és különösen szociális téren szándékozik erőteljes munkát ki-fejteni.

— Ellopták összes elmélszer-jegyet az Ajtó-utcai körzeti irodá-ban Szabó Imréné debreceni lakos-nak, miáltal a burgonyajegyét akarta kiváltani.

— A kalkuttai kolera- és tifusz-járvány különösen a szegény la-kosok köréből sok áldozatot követel, úgyhogy egyetlen egy hét alatt a halálozási arányszám a ko-rábbival szemben megkétszerező-dött. A járványok a rossz ellátási helyzetre vezethetők vissza. Az utóbbi időben kerekken 100.000 me-nekült érkezett Kalkutta környé-kéről a városba abban a remény-ben, hogy itt élelmezni fognak őket, mert a szomszéd területeken még nagyobb az éhínség, azonban még fedél alá sem tudták őket helye-zni, úgyhogy a menekültek éjjel-nappal az utcán kóborolnak. (MTI)

— A 12 éves leány lopott sző-nyegét árusít, a mama felbujtó, a papa fogházban ül. A rend-őrség a tegnapi napon tettenért egy 12 éves fiatalokú leányt, amint az utcán torontáli szőnyeg-et árusított. A nyomozás során meg-állapítást nyert, hogy a kisleány a szőnyeg egy Szent Anna-utcai női szabótól lopta és ezenkívül még két másik lopást is beismer-t. A környezetvizsgálat során a rend-őrség megállapította, hogy a leány édesapja jelenleg a debreceni ügyészség fogházában büntetését tölti, édesanyja, aki többszörösen büntetett egyén, alaposan gyanú-sítható azzal, hogy a kisleány az ő felbujtására követte el a lopáso-kat. A rendőrség úgy a kisleányt, mint édesanyját őrizetbe vette és megindul ellenük az eljárás.

TÖLTŐTOLL
TINTAKULIK, javítások
HURAY műszerész mester,
Deák Ferenc-u. 14
Telefon: 17-93.

A ragyogó magyar ősz
már beköszöntött Budapestre, élűzte a kánikula tikkadt forrószagát s most fellélegezve, felirészelve él a magyar főváros színes, mozgalmas életét. A Pestre áradó vidéki tömegek száma a szeptemberben gazdag program ki-alkozik, hiszen Tegyes után nyitnak a képzőművészeti kiállítások. Ren-geg élvezeteket juttatnak, személynézet rajongóit, mert egymást követik a bádteri hangversenyek, amelyekben a könnyebb és a komolyabb zene vilá-g-hírű mestereinek műveit interpretál-ják Budapest legkiválóbb zenekara: a színházi fronton pedig látványos események válnak a látogatók számára. A színházak az enyhe szeptemberben to-vább játszanak s ugyanakkor az új-nevezett téli színházak kivétel nélkül megnyitják kapuikat. De kinyitottai nyári szünet után a múzeumok is. A ősz verőfényben a strandokon nyá-vidám élet folyik, de a gyógyfürdők is óriási forgalmat bonyolítanak le. A sport hível rengeteg eseményhez jutnak szeptemberben a labdarúgó bajnokság, izgalmas mérkőzésein kívül 4-én kez-dődik a MAC országos verseny, leír-kerül sor a Millenáris pályán a ke-rekparos hantusú bajnokság befejező futamára. 12-én kezdődnek az orszá-gos tenisz-csapatbajnoki mérkőzések. Akik Pest környékére kíváncsiak: el-vezethetik a hajókirándulások orome-it.

Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (V. Deák Ferenc-u. 22.) bármilyen szóbeli és írásbeli felva-gosítással és imertóval szívesen szol-gál díjmentesen az érdeklődők szá-mára.

— Megszökött egy francia politikai elítelt: Delattre De Tasigny volt tábornokot, a rioni fogházból. A tábornok a múlt év végén tízévi fegyházra ítélték államcsíny kísérlete miatt. Ugyanis az északafrikai partra-szállás idején lázította katonáit, mert azt hitte, hogy az angol-szások Franciaországban is meg akarják vetni lábukat.

— Beszolgáltatják a fasiszta egyenruhákat. Az olasz helyőrségek parancsnokságain beszo-gáltatási hivatalokat létesítet-tek. A ruhákért különként kilenc líra egyegységért fizetnek.

— A bezárt pinceablakot fel-törve behatolt ismeretlen tettes Gombos István gazdálkodó Borz-útea 15. szám alatt lakásának pincéjébe és onnan 1500 pengő ér-tékben két lóhamot elloptott.

— Kórház lett az örökösödési megbeszélés vége. Császár Rozália budapesti takarított és több ro-kona összeültek barátságos eszme-cserére egy örökösödési ügyben. A cesendes beszélgetés csakhamar hangos vitává fajult, majd Császár Rozália egyik sógora előrántott egy nagy henteskést és nyelvével úgy agyaföbeverte a takarítottot, hogy számtalan sebből vérezve eszméletlenül terült el a padlón. Előhívták a mentőket, akik élet-veszélyes állapotban kórházba szállították.

— Ismeretlen tettes behatolt Csutoros Sándor református lelki-pásztor Burgundia-útea 18. szám alatti lakásába és onnan egy női karórát, kézimunkaterítőt és ruha-neműeket lopott.

— Halálraépsíték a darazsak Pintér József 75 éves gazdálkodót a kaposvári szőlőhegyen. Pintér ki akarta füstölni a padlason levő darazsfészket, azt egy edénybe belekotorta, majd az udvaron hozzáfogott, hogy a darazsakat megégesse. A feldühödött rovarok megtámadták, a sok csípéstől el-vesztette eszméletét és félóra múlva meghalt.

Vendéglősök!
Korcsmárosok!
Borszükségleitüket legolcsób-ban beszerezhetik:
Petromarkó Péter
bornagykereskedőnél
Pinc-útea 42. szám.

Eljegyzés, házasság

Kovács Sylvia úrleányt (Debrecen) eljegyezte G. Kiss László MÁV tiszt (Eörsöd).

Blum Éva (Debrecen) és Benedek József (Nagyvárad) jegyesek.

Nagy Anykó gyermekgondozó (Debrecen) és Fülkei Nagy Endre műszaki tisztviselő (Szeged) f. évi augusztus hó 28-án Budapesten házasságot kötöttek.

ISKOLAI HIREK

Bálint Ágnes áll. kép. okl. zenetanár zongora- és jazz-zongoranitását megkezdte. Werbőczy 4. II. 7.

Bálint Magda okl. nyelvmester francia, német, angol nyelvek és kereskedelmi levelezés tanítását megkezdte. Magánvizsgára előkészít. Werbőczy 4. II. 7.

Vizsgára (gimnázium, polgári) eredményesen előkészít, német és franciát korrepetál tanárnő. Werbőczy-utca 4. III. 5. Telefon: 34-77.

Leveles Irén oklevés középiskolai nyelvtanár angol, francia, német nyelvtanítását megkezdte. Svetits bérház II. lépcső 1. 5.

* Dr. Naményiné Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában kezdő tanfolyam. Helyesírástanítás. Vidékieknek vasútkedvezmény. (Batthyány-u. 1. Telefon: 20-77.) Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1941-42.

* Új tanfolyam kezdődik szeptember elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépróiskolájában. Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 5548/1942-43.

* Óvodás és iskolás gyermekek oeritása német foglalkoztató délelőtti, vagy délutáni nyelvoktatásra. Felnötteknek esti tanfolyamok. Batthyány 16.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Németh Piroška debreceni állami népiskolai helyettes tanítónőt szeptember elseji hatállyal rendes tanítónővé nevezte ki.

— Új egyetemi tanárok. A Kormányzó Úr a kultuszminiszter előterjesztésére a Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészettudományi karára dr. Gimesi Nándort, dr. Nizsalovszky Endrét és dr. Lassovszkyt egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

— Ma temetik Kardos Gyula evangélikus püspököt Balassagyarmaton.

— Illetékes helyről közlik, hogy a csendőrséghez jelentkezők a lakhelyük szerint illetékes csendőrpáncsnokságnál jelentkezzenek felvétel iránt, ahol minden részletes felvilágosítást megkapnak.

— Danilov Mihály tábornok, a nemzetiségű emigráció egyik legkiválóbb képviselője Lőkősházán meghalt. Danilov tábornok a cári vezérgárdazred utolsó parancsnoka volt és a polgárháborúban is felelősségteljes tisztséget töltött be. Családjá Indrig bolgár-tatár lejedelemtől származott. Magyarországon, ahol Danilov tábornok új hazát talált, 22 esztendő óta vezette gróf Uchritz Amadé birtokát. (MTI)

— Turánj Vadászok! Felkérjük a választmány tagjait, hogy folyó hó 6-án, hétfőn délután 6 órakor az egyesület hivatalos helyiségében választmányi ütésre megjelenjen szíveskedjenek. Elnökség.

GYARMATHY OLGA SIKERE AZ ORSZÁGOS NŐI ATLETIKAI VERSENYEN.

A Gamma-FCI szombat délután a BEAC Mező-utcai sporttelepen rendezte meg országos női atletikai versenyt. Eredmények:

100 m síkfutás: 1. Bártfainé Habseyen 13.1 mp. 2. Sziklai Futura 13.3 mp. 3. Gyarmathy DTE 13.3 mp.

Távolugrás (f. osztály): 1. Fekete MAC 499 cm. 2. Gyarmathy DTE 485 cm.

Zajos jelenetek játszódtak le a Csizmadia Árucarnok Szövetkezet rendkívüli közgyűlésén

A Csizmadia Árucarnok Szövetkezet igazalmas rendkívüli közgyűlést tartott Komlósy Lajos elnöklésével. Az igazalmakat azok az elmentek robbantották ki, melyek a szövetkezeti székház eladása miatt a tagok között felmerültek és azóta ez az ügy még jobban foglalkoztatja a szövetkezet tagjait. A fejleményeket nemcsak a szövetkezet tagjai, de az iparosításadalm egyeb körei is élénk figyelemmel kísérik.

A rendkívüli közgyűlés napirendjén szerepelt — bár előzetesen nem is volt tárgysorozatba tűzve — a kir. törvényszék által megsemmisített több közgyűlési határozat ügye is. Az elnökség minden felhatalmazás nélkül megfelleb-

bezte a törvényszék megsemmisítő végzését, a közgyűlés tagjai azonban 36 szavazattal 26 ellenében nem fogadták el az elnökség eljárását. sőt határozatképpen utasították az elnökséget, hogy a fellebbezést vonja vissza.

Ugyancsak elvetette a közgyűlés az elnökségnek azt a javaslatát is, melyet az ügyészi állás betöltésére vonatkozólag előterjesztett.

Amikor a közgyűlés az elnökségnek a vagyonkezelés körül követett eljárását tárgyalta, a tagok olyan izgatottan viselkedtek, hogy a közgyűlés rendjét az elnökség nem tudta fenntartani és a tanácskozást hirtelen berekesztette.

Gyászrovat

Kállay Józsefné Erdős Zsuzsanna 35 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 3 órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Lakás: Hajdúbözörmény. Gebauer rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretettel Zoltánunk temetésén megjelenésükkel, a ravatalra virághelyezéssel drága halottunknak vigasztességet, részvétnyilvánításukkal fájdalomunkra vigaszt adtak, hálás emlékezéssel mond köszönetet vitéz Nagy Pál és családja.

Köszönetnyilvánítás. Áldott emlékü édesanyánk, anyósunk és nagymamánknak, öz. id. Ember Jánosnénak a temetésén megnyilvánult részvételt, a ravatalára küldött koszorúért ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett édesanyánk, anyósunk és nagymamánknak, öz. Makai Istvánnénak a temetésén megjelent rokonok és jóismerősöknek részvétüként, a ravatalra küldött koszorúért ezúton mondunk igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó édesanyánk, néhai öz. Ujhazy Károlyné, Gebey Juliánna elhunyt alkalmaiból mely bánatunkban osztottak, ravatalára koszorút, csokort helyeztek, ezúton mondunk lágy szívvel igaz köszönetet. Gyászoló család.

ÉNEKESEK FIGYELMEBE! Jóhangú és jómegjelenségű női és férfi énekeseket keresünk, akik színpadi szerepekre és operatéliadásokra való közreműködésre is vállalkoznak. Jelentkezés a Kollégium második emeleti emektermében folyó hó 6-án, hétfőn este hét órakor. Jelentkezés alkalmával további felvilágosítások és feltételek megadhatók.

— Elve került ki a teherautó alól, Medvegy Pál csababesúdi lakoson keresztülment egy teherautó. Az ember elvesztése eszméletét. A mentők megérkezése után hamar kiderült, hogy Medvegynek csak a lába törött el, egyéb baja nincs. A szerencsés sérült hamarosan elhagyja a kórházat.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség irodalmi estje az Arany Bika dísztermében

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség gazdag műsorral tartja irodalmi estjét szeptember 12-én, vasárnap este 7 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében. A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség már hosszabb idő óta gyűjti körében városunk fiatal íróit és költőit. A szövetség összejöveteleiben egymásután tűntek fel a fiatal tehetségek. Ezek a tehetségek ma még ismeretlenek nagyrészt a közönség előtt, de egészen bizonyos, hogy munkájukkal hamarosan ismertté fogják neveiket tenni. Anynyi bizonyos, hogy a nagyközönségnek a legkényesebb irodalmi izlését is ki fogja elégíteni a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség szeptember 12-iki irodalmi estje.

A műsor igen változatos lesz. Megnyitó beszédet a szövetség elnöke, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos tart. Székely Lászlóné műdalokat énekel, Nagy Ferenc, az irodalmi társaság elnöke verseiből olvas fel. Az ünnepi beszédet a szövetség főtájkára, Szilágyi László tartja. Tóth Ilonka magyar nótákat énekel, Pakozdi György és Gordán József művészi hegedűszámokat adnak elő, Erdélyi István író verseiből olvas fel. Bászler Gusztáv novelláját olvassa fel. A zárószavakat Molnár János központi igazgató, a szövetség alelnöke mondja.

Az irodalmi est iránt máris nagy érdeklődés mutatkozott Debrecen irodalmat és művészetet pártoló közönsége körében. A jegyek nagyrészt már elfogyott. A jegyek elővételben a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség központi helyiségében (Hatvan-utca 1. l. 38) kaphatók.

Debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala. 2000/1943. gh. szám. VERSENYTÁRGYALASI HIRDET-MÁNY. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala az 1944. évi január hónap 1-től 1944. évi december hónap 31-ig terjedő időben felmerülő alábbi szükségletek biztosítására nyilvános versenyfolyamatot tart és pedig 1943. évi október hónap 12-én 12 órakor 1. sebészeti varróanyagok, injektációs tűk és fecskendő; 2. gumikatéterek, betegápolási és laboratóriumi cikkek; 3. kószerek; 4. gyógyszerári üvegárak. 1943. évi október hónap 13-án 12 órakor 4. irodalmi papírok, író és íródeszák; 5. Kefeneműek és seprők; 6. író- és számológépek karbantartására, benzinfűrésztészére, gumifúvóhenger és betűkarok; 7. könyvkötési (az egyetemi könyvtári könyvekre vonatkozólag is munkálátok); 8. temetések és hulláshulladékok végzetési és elszállítására. Az ajánlatok a fent jelzett napokon délelőtt legkésőbb 10 óráig nyújtandók be az egyetemi gazdasági hivatali pénztárába (orvoskar téleg, felvételi épület, Nagyerdő). A vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban díjtalanul szerezhetők be. Debrecen, 1943. évi szeptember hónap 4-én. Igazgató.

DEBRECZEN 9. OLDAL 1943 IX. 5.

Kazaltó a Vitézi Szék bellegelői tanfolyán

A debreceni tüzoltóknak telefonon jelezték szombat délután, hogy a Bellegelő 161. szám alatt, a Vitézi Szék tulajdonát képező tanyaán kazaltó utól.

A tüzoltók Kóka János ügyeletes tiszt vezetésével nagy készültséggel kivonultak a bellegelői tanyaára, ahol 300 kereszt rozsa szalmája és 60 kereszt buza szalmája égett. A tüzoltók munkája elsősorban arra irányult, hogy a villámgyorsan elharapozó tűz ne terjedjen a tanyaépületeire. Bár a villámhagy megnehezítette az oltást, három órai meglesztett munkával — nagyrészt árkolással — sikerült elérni a tűz lokalizálását. A kár 2000 pengő. A tűz okának kiderítésére folyik a vizsgálat.

A Filharmoniai Társaság Dohnányi vezénylesevel Debrecenben hangversenyezik

A Zenekedvelők évadnyitó hangversenye.

Ünnepi zenei előnyben lesz Debrecen város közönsége részre. A budapesti m. kir. Operaház tagjaiból alakult Filharmoniai Társaság nagyvonalú karagányának, dr. Dohnányi Ernőnek a vezénylesevel szeptember 18-án tartja hangversenye a Bica dísztermében. A német háborús utazás utáni szorongatott állapotok miatt a debreceni Zenekedvelők Körének az ország első reprezentatív zenekarái nagy anyagi áldozatokkal Debrecenbe leköltöztetett a műsorukon Beethoven: Coriolan nyitány, Bartók: Paraszttánc, Liszt: Előjátékok e. Csajkovszky: V. szimfonia szerepelnek.

A hetvenegyes zenekar hangversenye ugyan berletlenkivétel, mert a későbbi kérés miatt berletlenk nagyrészt meg nem tartozókat a városban és nem akarjuk őket ilyenképpen megrövidíteni, azonban a Zenekedvelők Köré tagjainak a jegyeket berletlenk áron becsatjuk rendelkezésére. Eppen ezért felkérjük tagjainkat, hogy tagsági igazolványukat szeptember hó 7-ig a Zenekedvelők titkári hivatalában (Városl. 1.) jegyeket át és tagsági igazolványukat a jegyeket a Bertók-telep könyvtárában (Piac-u. 4.) váltassák ki.

A berletlenk középiskola gyermekeit, akik díjtalan berletlenk tartanak igényt, kérjük, hogy fényképpel jelentkezzenek jegyeikért. A hangverseny iránt máris rendkívül nagy az érdeklődés.

— Hirdetmény a Vasselenyi-tetőre lévő 6-os számú városi vasútállomásorvosvezetői. Értesítem a városi hadigondozókat, hogy a Vasselenyi-tetőre épült 6-os számú városi vasútállomásorvosvezetői berletlenk áron hadigondozóknak hogy szervizelésre használják be a városi Polgármesteri Hivatal meze az elcsúszott költségvetési határhelyénél Kossuth-utca 20. létsz. 36. sz. hivatali helyiségbe. A vasútállomásorvosvezetői, deligyművelők, cukorárak, hírlapok, írószerek arisztokraták, esetleg kisebb műhely céljaira is használhatók (egy óras utat est). — Polgármester.

Negy darab sertést zártak gazdasági Kiszegye pusztáján, egy ketéves kocát és három malacot. Az állatokat a városi állatállományi hivatal 39. szám alatt gondozzák. Igazolt tulajdonosa 8 napon belül átveheti, ha ez nem történik meg, akkor a talált állatokat szeptember 13-án délelőtt 9 órakor a sertésvesztőben nyilvános árverésen értékesítik.

Darmol a legelterjedtebb és legrégibb csokoládé hashajtó. 35 évi milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

APRÓHIRDETÉSEK

MACANNYOMOZO (54)

GÁLOCSY legregibb magánnyomozó megfigyelés, nyomozásai diszkrétnek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-1576 12 3.

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21, telefon: 23-78. 54-764 11 9

KOSZTOLANCSY magánnyomozó megfigyel nyomon, Lorántffy u. 19 958 9. 30.

HAZASSÁG (1)

AMOR hazasságközvetítő iroda megnyit. Virág 40. 31-1152

41 éves állami iparos olyan szerényjényű magános nő ismeretséget keresi, aki háztartását vezetné. Házasság lehetséges. Levelet Iparos jellegre a kiadóba kérem leadni. 31-1090

HÁZASSÁG céljából megismerkednék 20-24 év körüli nővel. Válaszokat „Élettárs” jellegre a kiadóba 31-131

FERJHEZMÉNENÉNEK

Özvegyek 85 holddal — 120.000 kp. bérházzal — szőlőbirtokkal, üzlettel. Címüket megküldi Kincses iroda, Nagyvárad, válaszbélyeg. 31-1729

ALKALMAS T NYER FELHÍVÉSEK (2)

MUNKÁSOKAT felvez a debreceni Mókógyár Fűrdő-utca 2. 2-1925

MUNKÁS fiút és leányt állandó munkára felvelek. Károly u. 8 2-164

MUNKÁSFIUK felvételnek „Topál” játéküzem. Péterfia u. 48. 2-1083

DEBRECENI fiókunk részére keresünk üzleti gyakorlati, jómegjelenségű, összeköttetésekkel rendelkező üzletvezetőt. Részletes és mindenre kiterjedő írásbeli ajánlatokat folyó hó 10. napján személyesen kérjük fióuzletünkbe beadni. Izsák József Rt. 2-190

ÜZLETSZÉKEKET felvezünk gyermekbiztosítások felvételére, megadott címek látogatására. fix fizetés és jutálékkal. Turul Biztosító. — Piac u. 34. 2-139

A közönség szava „Néhány szó a villamosra való felszállásról“

cím alatt „Főtisztviselő“ aláírással e lap folyó hó 4-1 számában egy közlemény jelent meg melynek ezen szavaira: „Miert nincs a férfi kalauzok ellen ilyen kifogás?“ szeretnék röviden válaszolni. — Szerintem azonban inkább így kellene feltenni a kérdést: „Miert kevesebb a férfi kalauzok ellen az ilyen kifogás?“

Féletem: Azért, mert a férfi kalauz már fért mivoltánál fogva, a közönségnek főként az a része, amely csak nőkel szemben szokott vitázni, jobban respektálja, tehát jobban szót fogad neki mint a női kalauzoknak. A közönség ez a része ahelyett, hogy a kalauzok ellen — éppen női mivoltuknál fogva — szolgálatuk ellátását onterezs férfiakhoz illően udvarias és engedelmese viselkedéssel megköténytelte volna, láthatólag arra törekszik, hogy azt megnehezítse. Így a többek közt igen gyakran láttam, hogy akkor is mikor a kocsihoz áll, van néhány utas, a peronnal túlnyomóan fiatal majdnem arankozva a kalauzok; „Tessek bemenni a kocsihoz, belül üres a kocs!“ — úgy tesznek, mintha nem is hallanák; sőt a szemlencebbek azt vágyják neki vissza: „Ki van írva a peronnal, hogy 5 állóhely és még nem vagyunk itt többen!“ És felhívja, hogy ezek a peronnal túlnyomóan fiatalok, akik a köztudottak után a peronnal túlnyomóan fiatalok. Az hogy a kocsit belsejéből leszállóknak, azután pedig — ha egyáltalán fel engedik lépni őket — a felszállóknak valóságos át kell magukat pr-selnie a peronnal tömegében, ami csak 1—2 utas fel- és leszállása esetén is igénybe vesz 1—2 percet, a kalauzka pedig, aki már nem képes magának a peronnal megfelelő helyet szorítani, csak a kocsit belsejéből az ablakon át tudja figyelni a fel- és leszállást; így pedig nem tud meggyőződni arról, hogy az utolsó utas mennyire haladt a felszállásban, s ha már nem látja, indit. — Annál is inkább indit, mert fölöttébb elött ezeket a jeleneteket bizonyítani nem tudna, s így a későbbi állása is elvezethető. Ez körülmények között úgy vélem hogy ha valaki a felszállókat visszavet, az nemcsak a kalauzok, hanem a saját vagy utársai hibájából is történhetik.

Sokkal inkább szót érdemelne az az árok, mely az útjavítással kapcsolatban a Kónsek Kormel-cég előtt villamos megálló egész hószabban már több, mint egy hét óta elhúzódik. Ha abba belepél valaki és kifancimítja a lábat, akkor ki lesz a hibás?

Egy másik főtisztviselő.

Hivatkozással a 4-ki számban a Közönség szava rovatban Főtisztviselő aláírással megjelent közleményre, mely a debreceni villamos közlekedéséről, gyorsaságáról, pontosjáról, és pontosjáról a kalauzok ellen, aki elcsengette a kocsit és ennek következtében egy új esetet, szabad legyen a következőket megjegyezzük:

A debreceni villamosal kapcsolatban házjáról írni a legnagyobb túlzás, annál is inkább, mert a debreceni villamos közlekedésén annyira lassú, a fel- és leszállás olyan kínosan, keservesen megy végbe, hogy egy-egy utasnak kimeríti a türelmihatárát fogalmak, az történik ugyanis, hogy az utas vádolta a kalauzot, hogy szemérményre nyarta éppen a kalauzoknak lenne joga. Az utasok — egész kevés kivétellel — csak akkor kelnek fel helyeikről, amikor a villamos már megállt a megállóban és akkor kezdik a csomagjaikat összeszedni, amikor a leszállásnak már meg kell történni. A felszállás pedig — dacára annak, hogy egy pótkocsis villamosnak a járatát áll az utasok rendelkezésére, mindenki egy ajtóhoz toborul és a kocsit addig kénytelen várakozni — gyakran egy-egyfelé perig — míg az utasok 4 ajtó helyett egy ajtón fel nem szálltak.

Hogy valaki indulásnál leessék a kocsiról, arról sem a kalauzok tehet, a hibás az aki elcsengetett kocsira felülrik. Budapestben, nem 30, hanem több ezer villamoskocsit sokkal gyorsabban közlekedtetik, csak ritkán fordul elő felszállásnál erdő baleset, pedig ott pl. egy 40-öt megállóval, ahol 50—40 utas száll fel és ugyanakkor le, pillanatok alatt tovább megy a kocsit, tekintet nélkül arra hogy van-e még felálló, vagy sem.

Szerintem csak egy megoldás van az ezközi erdő balesetek megakadályozására: iparkodjunk a fel- és leszállással, ne kényelmeskedjünk és főleg: ne kényeskedjünk.

Öszinte tisztelettel Kirsch Karoly tisztviselő, Debrecen, Miklós-u. 45. sz.

Mi van a Vajdalapon

Mostanában sok szó esik arról, hogy a legelőkön sokat szenvednek a marhák az vajdai miatt. — A napokban utam a Vajdalon mellett vezetett el. Megdöbbentem láttam, hogy több, mint száz marha egyetlen bojtárgyereken kezen van. Az utasok amint is sokat szenvedtek, mert alig volt legelőjük, de még sokkal többet szenvedtek ezek a szegény jószágok a vízhiány miatt. Van ugyan vagy tizenöt kút ezen a részen, de egyrésztben nincs víz, a többiben, ha van is az egyetlen bojtár képtelen elítani az itatás nehéz munkáját, mert az ennyi jószág mellett egy-két négy markos gulyásnak kellene végeznie.

Megtudtam, hogy a gulyás pár napra bejött a városba s ez alatt az állatok nem volt aki ellássa. Célszerű lenne, ha a gazdák nagyobb figyelemmel kísérik a gulyásuk munkáját és így saját érdekeiket jobban megvédik. Ezzel együtt.

A Bőszörményi úton a Villanygyár, a DEAC-pályán az amatőrök mérkőzése lesznek

Ma érdekes labdarugó mérkőzéseket bonyolítanak le Debrecenben. A mérkőzések színhelye a Bőszörményi úti volt DKASE pálya és a DEAC sporttelepe.

A Bőszörményi úti Középiskola Gazdasági Tanintézet pályáján délután 3 órai kezdettel a Villanygyár II.—B. Turul amatőr bajnoki mérkőzést játszik le, majd 5 órakor a Villanygyár és a Nagyvárad Törökös csapatai lépnak pályára s kezdnek a NB III. bajnoki pontokért. — Az egykor nagy kuzdelmeket látott Bőszörményi úti sporttelep tehát ezután újra nagy mérkőzés színhelye lesz. Újra patogni fog a labda a zöld gyepen s izgalmas mérkőzést játszik a két csapat. A régi idők hangulata újra felelevenül és a verbeli kuzdelmek színléve újra hatolni fogjuk hosszú szünet után a közönség felhársogó buzditásait. A Villanygyár csapata erős edzéseket kérszült a mai mérkőzésre s minden valószínűség szerint nagy kuzdelem után megszerzi első bajnoki pontját. Jólátunk 3:2 a Villanygyár javára.

házán szerepelnek az ottani LB csapat ellen. A debreceniek győzelmet játszottak.

A vasárnapi NB I. csapatösszeállítások érdekessége, hogy Luczkó közpályán játszik a SalBTC-ben, Kiszely a baloszekotó a Vasában, Béky a jobbhatvéd, Róza a középpedezet az Újpesten, Bab a jobbhatvéd az Újvidéken, Szalay pedig még nem játszhat a Csepel csapatában a Szolnok ellen.

A ma lejátszásra kerül labdarugó mérkőzések játékeztetői, NB I: Ferenvaros—DVSC K. Nagy; Nagyvárad—Vasas Kekecs; SalBTC—Kispest Thomas dr.; Újpest—DIMAVAG Vass; Szolnok—Csepel Palásti; Elektromos—Koloszvár Harangozó; BSZKRT—Újvidék Kics Zs.; SzVSE—Gamma Urbán; Debrecenben, NB III-as bajnoki mérkőzés: Villanygyár—Nagyvárad Törökös Takacs; Villanygyár II.—B. Turul Tasnádi; DMTE—Károlyi Levente Sárosi; Tiszteletsek—MOVE

A DEAC sportpályáján lesz a leg-több mérkőzés, mert itt az amatőrök három bajnoki mérkőzést játszanak le. Déli egy órai kezdettel a szép győzelemmel rajtolt DMTE csapata a Károlyi Levente jóképességű együttes ellen küzd a bajnoki pontokért. Ezen a mérkőzésen a debreceni csapat közelebb áll a győzelemhez, mint ellentéte. Három órakor az újonnan alakult debreceni Tiszteletsek labdarugó mérkőzést meg a MOVE Szabolcs legjobb 11-e ellen. Nagy kuzdelem várható e találkozón, mert mindkét csapat komoly erőt képvisel. Mi debreceni győzelmet jósolunk. Az utolsó mérkőzésen, mely öt órakor kezdődik, a DEAC csapata a Pusokladányi MAV együttesével találkozók. Az egyetemisták — ha ezúttal rendesen is odnak állni — minden valószínűség szerint megszerzik a győzelmet s ezzel első bajnoki pontjaikat.

Az érdekes sportműsorot egészíti ki a DEAC teniszcsapata, mely az egyetemi sporttelepen bonyolítanak le. A labdarugó mérkőzésekre első helyelődjüket állapították meg a rendező egyesület.

Az országos úszónap jelvényserzésének feltételei

„Uzastudas fél gőszégi“

Előző számunkban már részletesen közöltük, hogy a szeptember 11-én és 12-én megtartandó Országos Úszónap, Buzsár Kúrn, a Honvéd versenyen milyen feltételek mellett nyerhetik el a versenyek a bronz jelvényt. Ezúttal az ezüst jelvény szerzésének feltételeit ismertetjük.

Ezüst jelvényt indulhat mindenki, aki a verseny évében betölti 17-ik életévét, vagy 17. évét idősebb. A jelvényt igényt tarthat, aki a 100 m mell-, hát- és gyorsúszásból az egyik úszásban a minimális szintidőt érte, a másik kétből pedig a maximális szintidőt belül úszik. E szintidők a következők:

Leányknál: 100 m mellúszásban 1.48—2.04 mp, 100 m hátúszásban 1.38—1.49 mp, 100 m gyorsúszásban 1.28—1.37.

Füknál: 100 m mellúszásban 1.29—1.38 mp, 100 m hátúszásban 1.29—1.38 mp, 100 m gyorsúszásban 1.12—1.20 mp.

Vasárnap az NB I-ben a következő bajnoki mérkőzéseket bonyolítják le (zárójelben joslataink vannak): Ferenvaros—DVSC (6:2); Újpest—Di MAVAG (3:2); Gamma—Szegeci VSE (4:2); Csepel—Szolnok 4:3); Vasas—Nagyvárad (2:1); BSZKRT—Újvidék (3:1); Elektromos—Kolozevár (2:0); SalBTC—Kispest (3:2).

Hármai, a Booskai volt szőlője, aki jelenleg a Gamma csapatában rugja a labdát, ma valószínűleg helyet kap a görögütők támaszosorában, a bal-szélő posztján.

A Gradjanski budapesti vendégjátékát engedélyezt az MLSZ és így a horvát bajnokcsapat közösen Budapestre jön. A Kispest és még eddig ismeretlen csapat ellen játszik barátságos mérkőzést.

Az MLSZ elnöki ülése kimondotta, hogy szeptember 12-én és 19-én nem lehet NB I mérkőzést megtartani — meg azoknak a csapatoknak sem, amelyek nem adnak válogatott játékosat.

A Gamma Zagrabbá tervezett két mérkőzését szeptember 18-ára és 19-ére az MLSZ engedélyezte.

Hírvető mérkőzésekre buzditja az NB I. egyesületeket az MLSZ a válogatott vasárnapokon. Esetleg egyes országosak vagy csapatok indulhatnak ilyen hírvető mérkőzésekre, de érdekes volna az egyes országosok válogatott csapatait állítani egymás ellen.

Szeptember 12-én a magyar B válogatott Szombathelyen szerepel. A B csoport Szombathely városának 1900 éves fennállása alkalmából játszik hírvető mérkőzést.

A Ferenvaros csapatában Kovacs II. lesz a bal-szélő a DVSC ellen. A csapat valószínűleg a következőképen áll fel a debreceni vasutasok együttes ellen: Cékócs—Rudas, Polgár—Nagy II. Sárosi III. Lakat (Lazár) Sipos, Kiss, Finta, Sárosi dr., Kovacs II.

Thomas dr. vezeti a SalBTC—Kispes NB I-es bajnoki mérkőzést, melyet Salgotarjánban játszanak le.

Barak, a BSZKRT kapusa is megsérült Debrecenben s még mindig singyi a mérkőzés nyomait. Játéka így kettőssé vált az Újvidék ellen.

Kiss éva és Papp Jutka páros 6:1, 6:2 arányban kikopott az ifjúági teniszbajnokság során a leányárosban.

A DVSC kézilabdázói ma Nyiregy-

Szabolcs páros: DEAC—Püspökkládyi MAV Szegeci.

Nagyváradú országos teniszerenyit rendez a DEAC szeptember 6-án, 7-én és 8-án a DEAC pályán. A versenyen az I. b osztályú versenyzők edvétele mindenki indulhat. Ma edvétele is sok vidéki és fővárosi mérkőzés futott be a előreláthatólag nagy és szép kuzdelmek lesznek az országos versenyen.

Szankovits, a Gyulai AC válogatott osztrára vasárnap már játszik a Villanygyárban a Nagyvárad Törökös ellen. Nem kevesebb mint hat új játékosal mutatkozik be vasárnap délután a Villanygyár, a debreceni közönség előtt. A volt NB II-es Nagyvárad Törökös ellen már sorompoba lépnék; Szankovitsa Gyulai AC, Erdei Imre a DVSC, Kántor II. a Werkerlestelepi SC volt játékosai. Ezenkívül Vörös, Pécsi, Kiss dr., esetleg Barré Kap helyet a csapatban. A pénteki erdői edző után Elek Béla, a két-szárak játékos edzője a következő tízenegyet jelölte ki: Vörös, Erdei I., Sarkadi, Erdei II., Pécsi, Nagy L., Kiss dr., Kántor II., Elek I., Szankovits, Nagy S. A nagy érdeklődést várt mérkőzés előtt, melyet öt órai kezdettel bonyolítanak le az útvetőri volt DKASE pályán, a Villanygyár második garntoraja csapat össze a jóképességű B. Turul csapatával a kerületi bajnokcsapat

Ingatlanforgalom

Ökrös Istvántól vette a Nagyhegyesen fekvő 5 hold 145 négy-szögöl területű szántót Ökrös Sándor 11.000 pengőért.

Ökrös Józseftől vette 1 hold 800 négy-szögöl területű szántót Ökrös Sándor 6000 pengőért.

Gelléri Emiltől vette a majorsági földek között fekvő 300 négy-szögöl területű füres telket Iványi Tibor és neje 9600 pengőért.

Szeverényi Lászlótól vette 7 hold 329 négy-szögöl területű szántót házzal Murvai Mihály és neje 28.000 pengőért.

Sipos Imrétől vette 2 hold 145 négy-szögöl területű szántót özv. Szathmári Mihály 23.275 P-ért.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító társaság jelentése szerint augusztus 27. tól szeptember 2-ig az elő- és válogat-baromtipiacon az árak változtak, míg a tojás piacon a hatóságok megállapított legmagasabb árak változtak, míg a tojás piacon a hatóságok megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és gyümölcsök piacán a paraj ára 30, a tolnivali zöldségeké 20, a karalépaé 10, az apró hegyes zöldségeké 20, az almáparadicsomé, a sárgarépaé és petrezselyemé 20 fillérrel csökkent. A gyümölcspiacon a görögdióé és szilva ára 10, a körtéé 20, az almaé 60 fillérrel emelkedett, viszont a szőlő 40, az őszibaracké 50, a ringló ára pedig 60 fillérrel csökkent kg-ként.

HIRDETMÉNY.

Értesítem a gazdáközönseget, hogy a I. évben fellépett aszály kára való tekintettel a I. évben Hortobágy pusztára, szabályszerű hatóidejű váltása mellett az 60-es gulyákba kihajtott törzkönyvezett tehéneket tovább legeltetés végett város erdősege lehet további legeltetés végett át-hajtani.

A hatóidejű váltás az arra jogosultak részére a számvétség (Városhaza, I. em. 10. sz. szoba) adja ki.

A legeltetés a számvétség által kiállított és az illetékes m. kir. erdőhivatal által jóváhagyott hatóidejű váltás alapján az erdőhivatal által kijelölt területen történhetik. Azok az állattulajdonosok, kiknek kaszálóterületek és téli legeltetési joguk van, azok a gazdaságai, a halapi és banki erdőhivatalok területére, azok a jóságutaladonosok pedig, akiknek téli legeltetési jogosultságuk nincs, a debreceni m. kir. erdőhivatal területén a Savoskút erdősege határában ki.

Legelőber a számvétség által kiadott rabsónál 10.—P. amely utasok a hatóidejű váltás kiváltásakor előre fizetendő.

A város erdősegebe kihajtott tehén-érzőséről, vizeltetéséről a legeltető gazdák saját költségükön maguk kötelesek gondoskodni.

A pásztorok által okozott mindennemű kárt az állattulajdonosok egyetemlegesen, a jóságok által okozott károkat az állattulajdonosok egyetemlegesen felelősek.

A legeltető jóságutaladonosok kötelesek gondoskodni arról, hogy a kihajtott állatokat a fiatalosokban, valamint a legeltetésre ki nem jelölt erdősegekben talált állatokat a város erdősegebe meg kell tartani, a kártétevő állatokat a város erdősegeiből minden kartalanítás nélkül kitiltatni.

A legeltetési engedély visszavonásig érvényes és ez ében az ügyben közölt hírlapi felhívástól számított 3 nap alatt mindenki köteles jóságait a város erdősegeiből büntetés terhé mellett kihajtani.

Jelen határozattal adott engedély a kihajtatás-egytényi szabályok alól felmentést nem jelent. Polgármester.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. városa

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. városa — állattulajdonosok részére — nagyobb mennyiségű lucerna-szénát, lohere-szénát, zabosbuzakony-szénát, muhar-szénát, takarmány- és állományszénát vásárol. A város állattulajdonosok részére megvásárolt anyag részleteit a pont-beszámítást kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat azonban vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (Városhaza magasságú 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. városa előző közigazgatási hatósága közli, hogy Karalis úton 13. szám alatt 2 darab (1 fekete, 1 vörös) pulyka felügyelet nélkül és gazdátlanul találtak. Az állat a város területén (Bethlen-u. 39. sz.) van gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonosa a kózhivatalától számított 3 nap alatt az állat vételére előbb nem jelentkezik a gazdátlanul talált állat az 1824.XII. vt. c. végrehajtása tárgyában kiadott 48.006—1824. E. M. sz. rendelkezés 107. paragrafusában foglalt rendelkezések alapján 1943 szeptember hó 9-én d. e. 9 órakor Bethlen-u. 39. sz. alatt fog nyilvános árverésen értékesíteni. Debrecen sz. kir. város első-fokú közgazgatási hatósága.

ARLETTESI HIRDETMÉNY.

Az Ispotályi Végrehajtásár árleltést hirdet az ispotályi szegényház adóinjának 1943 október 1-től 1944 szeptember 30-ig leendő elemzésére. Pályázati határidő: szeptember hó 15. déli 12 óra. Feltételek megtudhatók Sarkózy Lajos tisztviselői engedélyekdekánál delölt 8—12-ig. Ispotályi 16. sz.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Oriási veszteséget szenvedhetnek a gazdák a bevizlevezető árkok építési munkáinak abbahagyása miatt

Az idei rendkívüli hőség és aszályos talán nem feleltette el velünk, hogy 1941—42. évben milyen marhatlan sok kárt okozott a nagy belvizek. Abban az időben mindenki kulturtermék után kiáltozott és minden áldozatot felajánlott, csak vezessék el a földjéről a vizet...

Ez az aszályos évek 1930-tól kezdődtek, majd aztán 1939—40 telén hullott le a mérhetetlen mennyiségű hó, amely aztán eloldódta az egészen tavalyig tartó nagy belvizet. Azok a kőszeg, amelyeket erősen sújtott a vizzállás a földjeiken, állandoan hangoztatták, sőt egyenesen követelték a belvizek gyors levezetését. Eppen ezért szinte megrághatatlanság az a magatartás, amelyet az érdekeltek egy része most követ. Voltak olyanok, akik amikor a víz a földjükön állt és hallatlan károkat okozott, a leghangosabban követelték a víz levezetését. Most, hogy az esztendő aszályos volt és a földjük vízteleme vált, éppen ezek a hangoskodók és követelőzők állottak az sellen-zék élére azzal a felfogással, hogy nem kell a csatornázás. Ilyen konkrét eset történt Nyirlyugos és Nyirmartonfalva községek határa egy részének lecsapolásánál, — amint erről az ottani gazdák bennünket informáltak. Augusztus elején tárgyalást tartottak kint és éppen azok a nyirmartonfalvi érdekeltek voltak az ellenzéki vezérek, akik 1940—41-ben a legjobban követelték a lecsapolást.

Tudvalevőleg a Kőszeg, a Kondoros és a Tócs vízfolyások árterületeinek csatornázásáról van itt szó. Ezekről a munkákról Rásó István alispán 1942. év tavaszán, talán április—májusban véghatározatot bocsátott ki, melynek hatálya mintegy 7000 hold megmentését célozta. Ebből a földből Debrecenre esik 3600 hold, magáé a városé belöle 1200 hold, a többi magangazdáké. Az érdeklt községek közül pedig Szoboszló, Szóvát, Sáránd, Derecske, Kisebb mértékben Mikepércs, Sámson, Hadház, Bőszörmény az érdekeltek.

Az alispán véghatározatát Debrecen városa és néhány kisebb érdeklt megfellebbezte, így nem válhatott jogerőssé, a gazdák hozzájárulását nem vehették ki, az összegnek nem folyhatott be és ma ott tartunk, hogy a munkákat szeptember hónapban leállítják, mert nincs elég pénz a folytatásukhoz. Pedig az állam is nagy összeggel járul hozzá a gazdák vagyonának megmentéséhez.

Az egész csatornaépítési munkát három évre tervezték, Szoboszló határában kezdtek meg 1941-ben és az állam eddig felmúlított pengőt utalt ki erre a célra. Szoboszlót meg is mentették a belvitzől, 1942-ben ott már nem volt vízkár. Ha a munkát zavartalanul folytathatnák, 1943 őszére már Szóvát, Sáránd, Derecske és Mikepércs is megszabadulna a Tócs és a Kondoros zsarnokságától. A munkát Mikepércs határában hazvíkár ab-

ba ebben az évben. Pedig olyan gazdák is vannak, akik szívesen kifizetnék a rájuk eső összegét, amely a mai viszonyok között holdanként körülbelül egy pár kis csirke értékét teszi, mivel holdanként 16 pengő a kivetés. Most még ezért a pénzért szép munkát lehetne végezni, jövőre talán már csak a fele munka lesz befejezhető ugyan-azért az összegért. Ezért is érthetetlen a felesleges gáncoskodás és huza-vona. Lehet, hogy Debrecen városának — mint erkölcsi testületnek — elvileg igaz van a fellebbezését illetőleg, de gyakorlatilag vitathatatlanul óriási kárt okozhat, ha erős től és utána ismét nagy belvizek lesznek. A város által esetleg a fellebbezés folytatandó különbözet nem áll arányban azzal a kárrel, amit majd el kell szenvedni, ha a munkát nem végezhetik abban a tempóban, amilyen kívánatos lenne a gazdasági termelés érdekében. Az az érdekes, hogy a véghatározat által megállapított 450.000 pengőből már most sem lehet befejezni a munkát, tehát minden napi újabb késedelem fokozott munkabérvesztést jelent, eltekintve attól a károsodástól is, amelyet a belvizek kitért földjeiken esetleg el kell szenvedniük a gazdáknak. Az eddigi munkáival több mint ezer holdat megmentettek, de még hat-egy hold hátra van. Könnyű kiszámítani, milyen veszteség állhat itt elő. Ha átlagosan csak öt mázsa búzát veszünk, pedig tiznél is több teremhet, akkor is a 30.000 mázsa búza értéke 1.200.000 pengő.

Megkérdeztük a kulturterméki hivatal főnökét, Molnár Endre tanácsost, igaz-e, hogy a munkát beszüntetik és miért nem tudják folytatni.

A hivatal vezetője a felvilágosítások adása elől elzárkózott az az indoklással, hogy az úgy felsőbb elbírálás alatt áll. Mindössze annyit mondott, hogy fedezt hiányában tényleg beszüntetik szeptemberben a munkát, azonban a Szoboszló—Szóvát szakasz karbáhozása még ebben az évben meg fog történni.

Rásó István alispán, aki mindig nagyon szíven viseli a gazdák érdekeit, megsürgeti a véghatározat jóváhagyását a miniszteriumban, hogy minél előbb beszédhessék a hozzájárulásokba és a munkát gyors útemben folytathassák és befejezzék. A munka most Debrecen városától húsz kilométernyire, a város földjének deli határától már csak négy kilométerre áll. Ha másképpen nem megy, nagyon üdös lenne, ha az érdeklt gazdák összeállanának és a számukra ma aránylag csekély összegget a munka tovább folytatásához rendelkezésre bocsátanak addig is, amíg a véghatározat jogerőre emelkedik. Nem lehet tudni, mit hoz a következő év, nem érdemes kockázatni a belvizekért az egyes gazdákra eső kis összegért.

SZOMBAT

Szeptember 11.
BUDAPEST I.

6: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6:25: Ebreztető. Torna. 6:45: Reggeli zene. Közben 7: Hírek. Közlemények. 10: Hírek. 10:15: Országos Postászenekar. Vezényel Erdőgh János. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Ruzinkó Nándor: Keleti szvit. 3. Kiss-Angyal Ernő: Balaton szerenád. 4. Krone: Huszárcsíny. 5. Friesay Richard: Mezei virágok. 6. Rozsa: Magyar induló. 11:10: Nemzetközi vizelőszolgálat. 11:15: Major Blanka hegedűl. 1. Fiocco: Allegro. 2. Beethoven: G-dur román. 3. Paganini: Capriccio. 4. Hubay: XII. csárda jelenet. 11:40: Utirány: Gyilkostó. Békás-szoros. Schelken Palma előadása. 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12:10: Budapesti Honvédelmi Országos zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Galambos Károly: Jönnek a 31-esek — induló. 2. Ujváry József: Vigjáték — nyitány. 3. Márk Béla: Mosolygó arcok — keringő. 4. Grieg: Hódolati induló. 5. Jostimo: Utazás a Föld körül. 6. Pongrácz Géza: Kuruc dalok és táncok. 7. Hegyeshalmi György: Páris — tengerészeti induló. Közben 12:40: Hírek. 12:05: Időjelzés, vizállásjelentés. 13:01: Honvédeknek üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 13:01: Enekkarok műsorából. 1. Hammer-schmidt: Tard ki kapudat — nonetta. 2. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok — részlet a III. felv. ből. 3. Verdi: Otello — viharjelentés. 4. Nadasdy Kálmán népdalátvitel: a) Három út előtt; b) Citra paoca. 5. Pedrotti: Két olasz kórus mű. 6. Johann Strauss: Kék Duna. 7. Bárdos Lajos feldolgozása: Bácsbogyói táncdalok. 2:30: Hírek. Műsorismertetés. 3: Szabó Géza tánczenekara. Közben 3:30: A Balaton hegyei. Lajos Károly előadása. 4:15: Hírek. Német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 4:42: Időjelzés, hírek. 5: Melles Béla zenekar. Vezényel: Várhelyi Antal. Közreműködik: Marjay Erzsébet — ének. Rég volt — szép volt. 1. Huber Károly: A király esküje — nyitány. 2. Czóber Károly: Szép asszony kocsisa — magyar dal. 3. Madler Beáta: A piros cipő — gavott és mazurka. 4. Lehár: Kék mazur — keringő. 5. Verő György: Virágcsata — huszárdal. 6. Buttykay Olivia hercegnő — a hercegnő belépője. 7. Kacsóh Pongrácz: János vitéz — Tündérek tánc. 8. Huszka: Nem tudomka — dal. 9. Szabó Géza: Nagy király — előzene. 10. Stephandus Károly: Kislány — Anni belépője. 11. Ebecmann: Egy csók és más semmi — közzene. 12. Kisely Gyula: Habaita. 13. Buday Dénes: Csárdás — induló. 14. Fries Károly: Budapest-Wien — szerelmi dal. 6: Fehér madarak éjszakája. Török kólkör versei magyarul. Bevezeti: Németh Gyula egyetem tanár. A verset elmondja: Szelesky Zita. 6:20: Magyar filmzenei. Közvetítés a Hungaria-filmgyárból. 6:50: Hírek. 7: Vidám hétköznapok. Barabás Pál cserege. 7:15: Táncoló ritmusok. 7:45: Hangképek innen-onnan. 8:10: Vidám zenés hétvége. Közreműködik: Pálka Jolán, Oroz Vilma, Szabó Miklós, Ungvári László. A rádiózenekar: Rajter Lajos vezényel. Rendező: Böhm László. 9:40: Hírek. Lovasversenyeredmények. 10:10: Magyar noták. Halmos István énekel. Vidék József cigányzenekara muzsikál az Ostende-kávéházban. — Dalok: Népdal: Elmennék én tinálátok; Népdal: Mi fehérlik ott a síkon távoliban; Népdal: Alacsony ház füstös kémény; Kertész Zeigmond — Kubányi György: Szép a rózsám. Népdal: Nádfelecs kis házikóm kigyulladt a héten; Fráter Loránd — Vas György: Szomorú a nyárfa erdő; Fráter Loránd — Szabolcs M.: Tele van a város akácfá virággal. Népdal: Országúton mennek a katonák. 10:50: Zenekari művek. 1. Coates: A három ember — szvit. 2. Satie: Három kis darab. 3. Certani: A Gardai szigetén. 4. Kodály: Hány János — szvit. 11:45: Hírek.

BUDAPEST II.

6:35: Évics Somlay Károly elbeszélése. 5:55: Fazekas Mária és Mindezentí István magyar notákat énekel. Danyi Pál cigányzenekara muzsikál. 7: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7:25: Gyimeitől Középig. Magyar szóval, magyar verssel, magyar dallal az országban át. Beszélgetés: Boka László és Tolnai Gábor. Elmondja: Somogyi Erzsébet és Annyai Imre. A zenét a rádió néprajzi lemezeiből Lajtha László állította össze. Majd: Hírek. 9:30: Lovasversenyeredmények. —ooOoo—

Nem fontos, de érdekes

Mostanában az annyira divatos gyümölcskúrákat már a görögök és rómaiak is ismerték. Különösen a szőlőkúrát, már Hippokratész, Plinius és Galenus is nagyon ajánlották.

Mandi országban, India számtalan országának egyikében még máig is divatba maradt a feleség vásárlás ósi szokása, mégpedig abban a formában, hogy a vételár a mennyasszony súlyához igazodik, aki ebben az országban vagyonával akar dícselkedni, még ma is úgy fejezi ki magát, hogy ha akarja, akár egy száz kilós asszonykuszát is megengedheti magának.

VASÁRNAP

Szeptember 12.
BUDAPEST I.

7: Fohász. Szózat. Reggeli zene. 8:15: Hírek. 8:30: Öszinte beszéd. 9: Szókratizáló zene. 1. Johann Strauss: Indigo és a 40 rabló — nyitány. 2. Székely Imre: Magyar táncszóda. 3. Erke Ferenc: Hunyadi László — Nászjelenet. 4. Rajter Lajos: Pozsonyi majális — balettszvit. 5. Dohnányi Ernő: A vajda tornya — a) Iva bücsüje, b) Taláber harci dala. 6. Csajkovszkij: Északok — a) Augustus; b) Szeptember; c) Október. 10-10:55: Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Igét hirdeti: Makka Sándor dr. olt. erdélyi püspök, egyetemi tanár. 11-12:10: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari várplébániatemplomból. A szentbeszédet mis. közben dr. Hévey Gyula pápai kamarás, plébános mondja. Énekel a Szent Gergely korpus Faludi Béla vezényelével. Orgonán: Szenthegyi István. 12:15: Levente-műsor. 1. Hubay IV. csárdajelenet — Hejre Kati. 2. Leventék a balatoni sporttelepen. Helyszíni közvetítés — ezeti Szilassy Gyula. 3. Kodály: Hány János — borsdall. 12:55: Leventezene. Vezényel: Bánfalvi Miklós. Doppler: A két huszár — nyitány. 3. Rossini: Seviliai borbély apránd. 3. Fegydy Sándor: Rondo. 4. Huszka: Erzsébet — da-művészet. 5. Zakai Dénes: Fellobban a láng — keringő. 6. Budai Dénes: Tiszavirág. 7. Pesti József: Salus Hungarum — induló. 1:45: Időjelzés, hírek vizállásjelentés. 2: Művészlemez. 3: a) Ipari novények. Mátéfy Sándor jószágfelügyelő előadása. b) Időszéri szocietati-borászati táncszöveg. Forrády Elemé: szocietati, botanikai felügyelő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 3:45: Turku muzsika. Közreműködik: Kazal László, Pozs József, Solyomosi Lajos, Összeállította Mezei Rudolf. Rendező: Böhm László. 6:25: Hírek. Német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 6:50: Magyar sztranyaszerk. Közvetítés a MAV. étekből. Vezető: Budinezy Sándor. 6:30: Pataky Kálmán népszerű dalokat énekel. 6:50: Hírek. 7: Balatoni művészet. Magyar művészek a Magyar Vöröskereszt. Közvetítés Balatonfüredről. Közreműködik: Baksa Kati, Karády Katalin, Oroz Julica, Sennyei Vera, Simor Erzsébet, vitéz Horkó Gyula, Eisemann Mihály, László Imre, Legényei József dr. és Rösler Endre. A szeptember 5-i est hangfelvétele. 8:45: Híres színművek — híres szerelmek. I. rész: klasszikus szerelem. — Összeállította: bevezető és összekötő szöveget írta dr. Cserey Miklós. Főelővessző: vitéz Bevesey Zoltán. Közreműködik: Peéry Piri, Szörényi Éva, Abonyi Géza és Somlay Artur. Rendező: Németh Antal dr. 9:40: Hírek. Lovasversenyeredmények. Utána: Hangképek a stókholmi svéd-magyar válogatott labdarúgómérkőzésről és a szolnoki Országos Uszónap megnyitói ünnepségről. Beszél: Puhár István és Legényei József dr. Majd: Sportesemények. 11: Szókratizáló zene. 1. Milloker — Rikner: Szegény Jonatán — nyitány. 2. Sztójánovics Jenő: Palotások. 3. Drigo: Esamaralda — balettszvit. 4. Lassus: Tik-tak. 5. Losonczy Dező: Szimfonia. 11:45: Hírek.

BUDAPEST II.

10-12:15: Jó reggelt! (Hanglemezek). 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa — nyitány. 2. Bizet: Gyongyhalások — ária az I. felv. ből. 3. Suk: Burleszk. 4. Verdi: Alarcosbál — ária a III. felv. ből. 5. Wagner: Walkür — wálkürök lovaglása. 6. Cahanov: a) A varázs; b) Pillangók. 7. Ugo: Mesél a színteletről. 8. Johann Strauss: Perpetuum mobile. 9. Melichar: Dal az Ave Maria c. filmből. 10. Cristobal: Valencianus — dal. 11. Mercantoni: Galambok — dal. 12. Kapeller: Bécsi da. 13. Schröder: Táncfantázia. 14. Hegedüs Tamás: Hamvadó cigarettavég. 15. Bailey — Iotrot. 16. Bertini: Gita. Orlandis. 16. Huszka: Mária főhadnagy — Szabó Géza reményem. 18. Malesiner Béla: Nokedl a bűsü eső fájlon. 19. Warren: Elhagyás. 20. Lodge: Piros paprika. 21. Lossas: Tango bolero. 22. Meyer: Alomzenekar. 23. Lazzaro: Harmonikakeringő. 24. Pistola: Vidámság — polka. 25. Borelata: Bamba — rumba. 26. Fries Károly: A szvit. 27. Lanner: Pesti keringő. 28. Kiss-Angyal Ernő: Ninesen nagyobb boldogság. 29. Hubay: a) Ki tudja, hogy szeptemberben; b) Kifogtam a lovatam. 30. Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos talumba. 31. a) Harangszókat a toronyban; b) Megy a görös lefele; c) Szabadkai Frank Ignac: Luiza-csárdás. 32. László Imre: Ne hidd el ha azt mondják. 12:15-1: Kamaragyűjtés. 3-3:45: A dal mestere. 4:25-5: Keleti hangulatok. 5:20-5:45: Tátorján a Balaton mentén. Dömötör Sándor előadása. 6: Budapesti Szimfonikus Levente zenekar. Vezényel: Csáky Nándor. 1. Keller Béla: Rákóczi — nyitány. 2. Erkel: Bánk bán — egyveleg. 3. Johann Strauss: Déli rozárok — keringő. 4. Friesay Richard: Veni, vidi, vici — induló. 7: A magyarság és antik műveltség. Kardos Tibor dr. előadása. 7:20-7:40: Helena Köhler és Dorothea Klotz hangversenye. Magyar német művészek. 8-8:40: Seta operettországban. 1. Suppé: Szép Galethea — nyitány. 2. Schubert-Berte: Három a kislány — kettős. 3. Johann Strauss: Cigánybáró — operettzselétek. Majd: Hírek. 9:30: Lovasversenyeredmények.

A debreceni diákmunkáról a Dunántúl déli csücskében is nagy elismeréssel beszélnek

90 debreceni református gimnázista Baranyában 80 holdon gyümölcsterületet vállalt

A diákmunka gondolata évekkel ezelőtt Debrecenben indult el. Innen nőtt országos szervezetté a Diákpartár, de már ezt megelőzően szokás volt, hogy a debreceni fiúk a nyári szünetükben munkát vállaltak. Építkezéseknél, földmunkánál, gyógyóvénnyelgyűjtésnél, mindezt, ahol szükség volt a dolgos munkákra. Baráti csoportba vergődve vállaltak munkát és nemcsak könnyen és hasznosan elrepült így a nyári szünet, hanem az iskolapadok közé szorított 10 hónap alatt terem-életre kényszerült fiatalok az alatt a két hónap alatt nyári napközben, levegőn, fizikai munkát végezve, megerősödött, megkapta azt a szabad életet, ami szükséges kiegészítője és ellensúlyozója volt tizhónapos iskolapadok közt eltöltött munkájának.

Minden nyáron érdekes hírek röppentek fel a debreceni diákmunkáról és csak természetes, hogy az idén, amikor minden időknek nagyobb szükség van a dolgos kézre, a fiatal, friss erőre, ismét hallattak magukról a debreceni fiúk.

Négy évvel ezelőtt, amikor a dunántúli telepéseknek építettek a diákok...

A debreceni református főgimnázium 90 növendéke az idén Baranyában, a Dunántúli déli csücskében, egy ottani földbirtokos 80 hold gyümölcsösön vállalt munkát... Két turnusban voltak oda és a második csoport most érkezik haza.

Dr. Kun Sándor igazgatót keresték a református főgimnáziumban, hogy a fiúk legújabb vállalkozásáról beszámoljon. A gimnázium tudós igazgatója azonban néhány napja elutazott Debrecenből és így Ember Ernő tanár tájékoztatót bennünket:

— Négy esztendővel ezelőtt — mint közismert — a debreceni gimnázium növendékeinek egy része önkéntesen vállalkozott arra, hogy elutazik Baranyába, ahol az egyik magyar falvakban kollégiumi diákjaik megtakarított pénzéből elindított akció keretében sokgyermekes alföldi családokat telepítettek, hogy ki ne haljon ott a magyar szó, el ne tűnjön a gyermekakadás... — A debreceni diákok vállalkoztak arra, hogy szakemberek vezetésével a telepítettek házáat... Ekkor ismerkedtek össze dr. Karácsony Géza birtokossal, a Baranyai Hegyközség titkárával. A debreceni fiúk gyakran feljártak Karácsony dr.-hoz a gyümölcsösökre, segítettek a szedésben és ekkor ajánlotta fel a fegyelmélet, nagyszegény munkát, látva dr. Karácsony Géza, hogy minden esztendőben szívesen látja a barátait fogadott debreceni fiukat. Így ment el a debreceni ref. főgimnázium diákjainak egy csoportja a múlt évben, az idén pedig két turnusban végezték a munkát a 80 holdas gyümölcsösben, Ugyanis, amikor a cseresznyeszüret ideje közeledett, a baranyai birtokos levelet írt a kollégiumba, hogy az idén szívesen látná barátait, mert a nagy munkakészhiányban igazán jól jönne a segítség. Postafordultával ment a válasz és négy nap múlva ott voltak a fiúk. Az első, 85 főből álló csoportot dr. Csorba András tanár vezette, a másik, későbbi csoportot pedig csak rövid ideje érkezett haza s mely 23 tagból állt, dr. vitéz Nábrády Mihály tanár.

Napi 10-14 pengő és gyümölcskúra

A debreceni diákok június közepé óta dolgoztak Pécsvárad mellett, a Mecsekben — mint több diáktól, akik résztvettek a munkatáborban, megtudjuk. — Cseresznyét, meggyet és kajszibajackot szedtek le. A cseresznye és meggy leszedéséért kilónként 16, a kajszibajackért 6 fillért fizetett dr. Karácsony Géza a tanárokkal való megállapodás alapján a fiúknak. Ki mennyit dolgozott, annyi keresetbe jutott, de a lassúbbkező gyerekek

is megkerestek könnyedén napi 12-14 pengőt. Vagyis nemcsak az utiköltséget és ellátást szereztek meg, pompás hegyi levegőn nyaralva, hanem a tandíjra és könyvre való is hazahozták. Az élelmézesükről is maguk gondoskodtak. Lisztet, szalonnát vittetek magukkal, főzeléket, zöldséget Pécsváradon és Zengővárkonyban vásároltak, dr. Karácsony Géza egy jól sütő-főző asszonyt bocsátott rendelkezésükre és a fiúk „közvéleménykutatás” alapján mindig azt főztették, amit legjobban szerettek. — Dr. Karácsony Géza megleghangú leveleiben köszönte meg a fiúk munkáját. Alapos, derék munkát végeztek a debreceni diákok. — 1800 cseresznye, 1100 meggy, 1600 kajszibajack és 400 almafa termést szüreteltek le. Sürgős munka esetén erősen dolgoztak, aztán pihenőnapokat tartottak, amit kirándulásra használtak fel. A közeli Karasica forrárt vizét ügyes töltéssel meggúzzasztották és pompás hegyi strandfürdőt csináltak maguknak. A vidám, nótás debreceni fiúkat a környék lakossága is nagyon megkedvelte. Úgy dolgoztak a mintagyümölcsösben, hogy öröm volt nézni. A kereset mellett természetesen kijárt a fiúknak az ingyen gyümölcskúra. Farkasvággyal ettek, munka után nagyokat fürödtek a jó hegyi levegőn eltöltött hetek után napbarnítottan, megerősödve és munkájukkal a debreceni kollégiumnak becsületet szerezve jöttek haza. Dr. Karácsony Géza tanár, aki hosszú világljárás, majd többek állami szolgálat után telepedett le és ültette be gyönyörű

mintagyümölcsösét, meleg szeretetet sugárzó sorai elárulják, hogy mennyire megkedvelték a debreceni gimnázistákat a Mecsek vidékén...

ASSZONYOKNAK

HETI ÉTREND.

Hétfő, Ebéd: Sóskafeles, sertés-pörkölt burgonyapürével és vegyes salátával, dinnye. — Vacsora: Polenta.

Kedd, Ebéd: Hamisfeles morzsa-vagy prézligaluskával, zöldbab-főzelék feltéttel, körte. — Vacsora: Kávé, vaj, méz.

Szerda, Ebéd: Lebbensfeles, kelkáposztakoch, főtt kukorica. — Vacsora: Túró, aludtét.

Csütörtök, Ebéd: Karfiollevés, székelygulyás edeskáposzta, lekváros palacsinta.

Péntek, Ebéd: Buronyaleves, mákoslaska, dinnye. — Vacsora: Lecsó.

Szombat, Ebéd: Csísgaleves, töltött paprika, gyümölcs. — Vacsora: Katonabéles.

Vasárnap, Ebéd: Kacsapörkölt-becsniált, sült kacska yöröskáposztával burgonyaszalattal, kiflikoch, őszibarack. — Vacsora: Maradék sült, gyümölcs.

ÉTELEIRÁSOK.

Prézli vagy morzsagaluska. — Levesbevaló. Adagolás 5-6 személyre: 6 dkg zsemlyemorzsa, 8 gr. zsír, 1 tojás, 10-12 gr liszt. — A galuska készítése előtt 1 órával áztatunk meg a zsemlyemorzsat annyi tejben, amennyit teljesen feliszik. A morzsa azonban omolós maradjon. A zsírral vagy vajjal elkavrt tojáshoz adjuk hozzá a prézli, sőt, borspótlót, finom zöldségszót meg végül a grizes lisztet. Nyírkok kézzel gömbölyítsük gombócokká vagy fővő húslevesbe szaggassuk bele kávéskanállal. Lassan főzzük, hogy szét ne menjen. Tálaláskor 1 tojássárgáját a leveses táliban tejszínnel, eldörzsölve szűrjük rá a húsleveset.

Kacsapörkölt becsniált. Adagolás 4-5 személyre: 1 kacsapörkölt, 1 személyre: 5 gr. zsír, 8 gr. liszt, 20 gr. vegyes zöldség. A kis darabokra szelt aprólékat a zöldséggel főzzük meg jó puhára. A zöldséget belőle kidobjuk, szép piros rántással rántunk be. Tálaláskor zsírral kipirított, apróra vágott zsemlyekockát adunk hozzá.

Készítetjük ugyanígy ecettel, babérlevéllel és tejjel. Polenta, Adagolás 6-7 személyre: 5 tojás, fél liter savanyú tejfel, fél liter liszt, só. — A tejfelt a tojássárgával, liszttel, kevés sóval egy óráig habosra dörzsöljük s azután könnyedén kavargatjuk közre a keményre

mintagyümölcsösét, meleg szeretetet sugárzó sorai elárulják, hogy mennyire megkedvelték a debreceni gimnázistákat a Mecsek vidékén...

Új tervek

— Jövőre is elme gyünk, ezt megígértük, amikor búcsúztunk. Géza bátyánktól — mondja egyik résztvevője a mecseki munka táborban... Pedig jövőre újabb nagy feladatok várnak ránk. Egyik nagy csoportunk megál a podott Albertfi Istvánnal, az ismert magyar feltalálóval és vállalkozóval, aki munkáit, kiadványait diákmunka útján hozza forgalomba. Új szabadalmát, a hőség-rovartort városokért diákok rendelkezésére bocsátotta. Ezzel a 140 fokos hősugárgó készülékkel tanyákon, szemétdombokon, pöccgödörökben öljük el a légy és más káros rovarok lárváit, szobák káros férgeit. Egy másik találmánynak terjesztését is nekünk adta, ez egy tűzhely-készülék, mely egyszerű lemez forgatásával lehetővé teszi, hogy az égő tűzely minden hője befele sugározzon. Ezáltal nem csak nagy tüzelőanyag megtakarítását, több, mint ötven százalékosat ér el, hanem például nyáron úgy főzhető, hogy a hőt nem kifelé, hanem befelé sugározza, a konyha levegőjét nem melegíti fel... Jövő nyári munkásságunkat így részben magyar találmányok ismertetésének, értékesítésének szolgálatába állítjuk...

A debreceni fiatalok dolgozik. Komoly, reális terveket sző, nincsenek ködös fikciók, holdkörös utópiák, tudja, hogy az életben mindenért keményen meg kell dolgozni mindkét annyit ér, amennyi munkát tudott átadni az emberiség és fajtája szolgálatában. Ez a fiatalok megerősíti azt a szebb, tisztább holnapot, melyben nyugodtan lehet dolgozni és kizárólag munkája alapján értékelik az embert.

vert tojásahot. Vízbe mártott, kicsavart és jól megszórt asztalkendőbe tölve a masszát, fogjuk össze annak négy sarkát s azt összekötve tegyük fővő vízbe. Háromnegyed órai fővés után kibontva, vajjal leöntve s reszelt parmezánnal (vagy otthon készült sajttal) meghintve tálaljuk. Köritsük forrázott zöldségekkel. Olvasztott vajjal, ha van, reszelt sajttal szolgáljunk hozzá.

Kelkáposztakoch, Adagolás 4-5 személyre: félikló kelkáposzta, 25 deka hús, 10 gr rizs, 3 tojás. — A sós vízben megfőtt és jól le-szűrt kelkáposztát vagdaljuk össze, adjuk hozzá a jó puhára párolt és ledarált borjúhúst, a tojássárgáját, zöldségszót, pici borsot, sőt és ha jól elkavartjuk, a kemény tojásahot. Tegyük kizsírított formába s háromnegyed óráig dunsztoljuk. — Tálra kiborítva öntsük körül paradicsomlével.

Székelygulyás edeskáposztával. Adagolás 1 személyre: 15 deka sertésbú, 2 deka edeskáposzta, 8 gr. hagyma, 7 gr. zsír, 5 gr. liszt, köménymag, tejfel.

A fellaskázott edeskáposztát beszózzuk s félóra múlva leforrázzuk. Ha kissé hűlt, kicsavargatjuk. (Eset nélkül elkásosodik a káposzta). Kellemes, enyhe ízűvé teszi, ha a káposzta párolásához kicsi cukrot teszünk. A zsír másik felét, hagymával, sóval, paprikával, kevés köménymaggal a feldarabolt sertésbúsból, sóval, paprikával, kevés köménymaggal a feldarabolt sertésbúsból készítsünk bőveit pörköltet. A hús közé izlés szerint bőséges részeket is veehtünk. Vegyítsük össze a kettőt. A lisztből, tejfelből és kevés vízből készítsünk habarást s ezt rántva, forraljuk össze vígázza, hogy túl ne puhuljon a főzelék. Tálaláskor szép piros paprikás zsírral locsoljuk meg.

Kiflikoch, Adagolás 4-5 személyre: 3 vizes kifli, 3 tojás, 2 deka vaj, 6 deka cukor, citrom, vagy citrompótló, mazsola. — A vékony karikára felszeletelt kiflire öntsünk annyi tejet, amennyit jól átpuhul, de lucskossa nem válik. A vajjal és cukorral jó habosra kidörzsöljük tojássárgához vegyítsük hozzá a megázott kiflit, kevés citromhéjat (el nem maradhat), levét, izlés szerint mazsolát és végül a tojás köménnyre vert habját. Kivajozzuk finom mazsolával kihintett formában, vagy lábasban egyenlő csendes tűznel zsemlyeszintűre süssük. Borsadót szolgáljunk fel hozzá.

MEGBIZHATÓ kocsi keres a Lukács Működés Károly F. J. út 3-b. Jelentkezés hétfőn reggel. 2-1279

TIZENHÉT éves fiukat ládaszegezésre felvesszünk. Balog ládagyar Külsővársartár 14. 2-1289

LOVAKHOZ éjjeli ór és biciklis kifizető jégkőhordásra felvétetik. Erzsébet u. 55. 2-1291

BOLTISZOLGÁT, vagy kifizető azonnalra felvesszünk. Lukács, Piac u. 41. 2-181

GYAKORLATTAL rendelkező izr. kisasszonyt két kisleányomhoz keresek. Miklós 37. 2-1832
Jelentkezés: Turul Biztosító, Ferenc Józsóf utca 34. sz. 2-140

GYAKORLOTT csapos felvétetik az Otthon szőrzőbe. Sas u. 2. 2-179

ZSÁKOLÓ munkásokat felvesszünk Sárrethi Áru raktár Déli sor 19. Ekegyár. 2-1195

GAZDAS. ALLÁS FÉRFI (26)

TÉLI komenciós kisebb családu nagy fiával október 1-re felvétetik. Árpád tér 40. sz. 26-1134

KONVENCIÓS kondást október 1-re felvesszünk ebési gazdaságomba. Simon, Miklós u. 27. 26-1065

MAJOROST közel feketeföldi tanyára keresek, téli komencióval, nagyobb fiával, Ótmalom u. 2. C. 26-1983

KONYHAKERTÉSZT, 3 hold földre felvesszünk város alatt, motoros öntözés. Vértessy, Csapó utca 57. 26-1889

10 HOLD elsőosztályú földbe közel a városhoz bulgár kertészt vagy feles dínyest keresek. Faragó-utca 19. sz. 26-1890

TRAKTORKEZELŐ szántásra felvétetik. Pest-utca 17. 26-1766

EGY majoros családot tanyára felvesszünk. Debrecen, Telegi 19. sz. kecskésztéület. 26-1773

EGY konvenciós kocsis október 1-re felvétetik. Thaly K. u. 12. 26-1183

KOMENCIÓS kocsi nagyobb fiával keresek. Erdekoldni vasárnap 8-1-ig Eötvös 79. sz. 26-1191

SZABAD majorost keresek közeli tanyára Kishegyesi út 34. sz. 26-1227

FÉRFI (32)

SZÜCSSEGEDET, varrólányokat és egy kifizető fiút vagy leányt felvesszünk. Illyés szűcsmester Piac u. 42. 32-1977

HÁZMESTERI ALLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTER párt felvesszünk. Csapó utca 59. Feltételeket a háztulajdonosnál. 29-1077

FELÜGYELŐI lakásban, csekély kert munkáiban, magános házaspár, vagy kisebb család, elhelyezést nyerhet a városhoz közel, a Hosszúpályai út mentén, a 68 kilométernél. Ertekezni ugyanott. 29-1962

NYUGDIJAS hadiözvegy szoba konyhába lakást keres házmeesteri teendőért, 24 éves leányával. Bethlen 57. Nagyné. 299-1197

HÁZMESTERT október 1-re felvesszünk Marx Piac 44. sz. 29-1218

HÁZMESTERPÁR felvétetik azonnalra. Jelentkezés hétfőn délután 9 órától. Vár u. 2. III. 3 alatt. 29-201

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

GYÜMÖLCSFA eladáshoz utazókat felvesszünk, jutalék előleggel. Koronás fák kaphatók. Papp Sándor főmegbízt Budapest, Dembinszki u. 23. I. s. 48-1998

SEGÉDET vagy ügyes kiszolgálót azonnal felvesszünk. Monoky Piac 30. 48-1243

IPARI FÉRFI (35)

BUDAPESTI kazánműhely főszereleje, pár napig Tégláson tartózkodik elvállal kazánjavításokat, szereléseket, tisztítást, csöbektöéseket és vizsgákat, engedélymentes gőzkazánok készítését. Cim: Grak Impre Téglás. 33-1778

ASZTALOSSEGEDEK felvesszünk Kacsó, Hatvan u. 53. 33-1078

ASZTALOS segédet bútor munkára, magas órabérrrel felvesszünk. Balogh asztalos, Bethlen u. 48. sz. 33-1010

ASZTALOS segédet, fiatal, kisegítő munkára felvesszünk. Jelentkezés hétfőn. Széchenyi u. 29. 33-1044

ASZTALOS segédet állandó munkára felvesszünk. Molnár, Szoboszlói út 1. 33-1020

CIPÉSZSEGEDET állandó munkára felvesszünk. Zolnai, Vendég 64. sz. 33-1930

GÉPLAKATOST, önállóan dolgozót alkalmaz. Bocskay vasöntöde, Szoboszlói út 4. 33-1961

VILLANYSZERELŐ segédet felvesszünk Mayer mérnök Batthyány 5. sz. 33-1982

VILLANYSZERELŐ segédek és villanyszerelő segédmunkásokat felvesszünk. Horváth, Hunyadi u. 18. sz. 33-1899

EGY jó munkás cipészsegédet felvesszünk fiatal munkára, Csapó u. 90. sz. 33-1911

CIPÉSZMUNKÁSOKAT azonnalra felvesszünk. Süsskind, Piac utca 71. sz. 33-1837

PARKETTA mestert keresek. Könyök utca 4. sz. 33-1098

ASZTALOSSEGEDET felvesszünk. Kálvin tér 4. sz. Kiss Ferenc. 33-1268

CIPÉSZ és csizmadia segédek alja munkára felvétetik. Csapó utca 28. sz. 33-1288

NAGY munkást és kézi munkást felvesszünk. Kovács Márton úriszabó, Rákosi Jenő u. 7. sz. 33-1284

EGY sütősegéd és egy kenyérkihordó felvétetik. Kőrössi Mester utca 39. sz. 33-1295

VIZVEZETÉK-SZERELŐ segéd állandó munkára felvétetik. Nagy Batthyány u. 15. sz. 33-1276

HASZNÁLT ruhajavításhoz férfit vagy nőt felvesszünk. Telegi 38. háttul az udvarban. 33-1273

VILLANYSZERELŐ és műszerész, 4 középiskolát végzett tanuló felvétetik. Földvári cég, Hunyadi u. 1. 64-1251

EGY asztal-téglást keresek. Jelentkezni OTI bérház, felügyelőnél. 83-169

UGYES kézimunkás fiú, vagy leány, úri szobába felvétetik. Selepi Mihály, Piac 41. sz. 33-205

JÓ kézimunkás felvétetik. Bánai úriszabóság, Kálvin-tér 11. sz. 33-1250

ASZTALOS segédet és tanuló felvesszünk Molnár Bözörményi u. 2. c. számmal nyíló Miskolci u. 8. szám. 33-1264

ASZTALOSSEGEDEK KET és gyári munkásokat felvesszünk a Gebauer gyár Hid u. 10. sz. 33-1181

FÉRISZABÓSEGEDEK kézi munkásnak felvesszünk Soós szabómester Szent Anna u. 6. sz. 33-1253

FÉRISZABÓSEGEDEK kézimunkást felvesszünk. Cserép, Nyíl utca 9. sz. 33-151

EGY elsőosztályú nagy munkást és egy nadrágszapszabót felvesszünk Állandóra Gulyás, Piac u. 56. sz. 33-169

SZÜCSSEGEDEK felvétetik Kőváry szűcsmesternél, püspöki palota. 33-173

ÖNÁLLÓAN dolgozó fényezősegéd felvétetik. Erzsébet u. 28. sz. 33-1236

LAKATOS tanuló ügyes fiút fizetéssel felvesszünk Rákóczi u. 13. sz. 64-1821

JÓ családból való tanuló fiút felvétetik. Kiss fűszerüzlet, Sarló utca 12. (Árpád tér.) 64-1126

JÓCSALÁDBÓL való ügyes fiú tanuló felvétetik. Milotay papírkereskedés. 64-1969

TANULÓT írógépműszeresnek felvesszünk. Huray írógépműszer. Iparkamara épület. 64-1957

TANULÓT fizetéssel felvesszünk mézeskalácsos mestert. Széchenyi 81. sz. 64-1943

GYAKORLOTT segéd kézilányokat felvesszünk Klein Klára, Arany János u. 48. sz. 35-1005

FESTŐ tanuló fiút, fizetéssel felvétetik. Kassa út 35. sz. 64-1997

VILLANYSZERELŐ tanuló felvesszünk Mayer mérnök Batthyány 5. sz. 64-1980

ESZTERGÁLYOS tanuló felvétetik Preizler Mór géplakatos műhelybe, Pozsonyi u. 9. sz. 64-1805

SÜTŐTANULÓT előtámassal felvesszünk Gazdák Sütődeje Rt. Bözörményi út 15. sz. 64-1293

KOVÁCS tanuló fiút fizetéssel felvétetik Nagy Gyula autórugókóvács, Erzsébet u. 17. sz. 64-1096

URISZABÓSEGEDEK egy tanuló fizetéssel felvétetik. Lakatos úriszabó, Piac u. 44. 64-1153

VILLANYSZERELŐ tanuló felvesszünk Fazekas Péterfia 42. sz. 64-185

TANULÓNAK, fiút vagy leányt, fizetéssel felvesszünk szűcs szalon, Szent Anna u. 8. sz. 64-1203

VILLANYSZERELŐ és műszerész, 4 középiskolát végzett tanuló felvétetik. Földvári cég, Hunyadi u. 1. 64-1251

EGY fiú kovács tanuló felvétetik. Fizetéses, Pető Kovácsnál. Mester u. 40. 64-1174

KIFUTÓFIU (49)

ERŐSEBB kifizető jó fizetéssel felvétetik. Szoboszlói út 1. sz. 49-1019

KIFUTÓ fiút felvesszünk Mayer mérnök Batthyány u. 5. sz. 49-1981

KIFUTÓFIÚT nem iskolakötelest felvesszünk. Cserkészszobát, Csapó u. 1. sz. 49-1878

KIFUTÓ jól kerékpározó felvétetik. Kinizsi 44. sz. 49-1246

KIFUTÓ fiú 16 éves fűszerüzletbe felvétetik. Hétfőn reggel. Szilágyi Hunyadi 28. sz. 49-1233

KERÉKPÁROZNI tudó kifizetőfiút felvétetik azonnal, Varga rövidárú, Simonffy u. 2. sz. 49-1155

ALKALMAZAST KERES FÉRFI (1)

ERDÉLYI menekült volt utazó, állást keres nagyobb cégnél mint üzletvezető, vagy utazó, elsőrangú üzletszerző perfect magyar-német román. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. „Utazó” jellegre. 1-1777

EGY 17 éves diák állást keres Budai Ezsaiás u. 48. sz. 1-1947

ALKALMAZAST NYER NŐ VEZÉRES (4)

FEKVŐ beteg kiszolgáltatására erősebb nőt felvesszünk. Iskola u. 6. sz. 4-1072

PAPIRZACSKÓ ragasztásban gyakorlattal bíró nőt felvesszünk. Német, Timár u. 8. sz. 4-1085

MUNKÁSLÁNYOK felvétetik „Topál” játeküzem, Péterfia u. 48. sz. 4-1084

GYAKORLOTT munkásnő, zacskó ragasztáshoz jelentkezzen. Hatvan u. 4. nyomda. 4-1086

RUHATÁROS kisasszonyt azonnalra felvesszünk. Jelentkezni délután 3 órakor Apolló mozi büfében. 4-1002

HÁZMESTERPÁR szép lakást, háztartási munkák végzéséért fizetéses. Cim, foglalkozás, családtagok száma és kor. „Családi ház” jellegre kiadóhivatalba. 4-1953

MUNKÁSNÖKET felvesszünk a Debreceni Működés gyár, Föld-utca 2. sz. 4-1924

MAGANOS zsidó férfi úri háztartásához több éves bizonyítvánnyal házzvezetőt felvétetik. Cim megadható a kiadóhivatalban. 4-1979

TIMÁRSZÁMBAN jártas munkásnőket felvesszünk. Telegi u. 30. sz. 4-196

SZERELŐT segítő tanuló felvesszünk, Gyenes, Szent Anna u. 8. sz. 33-1247

MUNKÁS leányt állandó munkára felvesszünk. Oláh Károly u. 8. sz. 4-165

OSTYACSONAGOLÓ leányt felvesszünk állandó munkára Marx Piac 44. sz. 4-1219

SZINJELES vidéki hatodikos gimnazista lány szeptember-októberre gyermekek mellé ajánkozik. József kir. hg. 22. sz. 3-1201

GÉP- és gyorsíró tanuló felvesszünk. Gyakorlattal bírók előnyben. Debreceni Működés gyár, Föld-utca 2. szám. 34-1926

NEGY középiskolát végzett leány ipodai állásba állásba elhelyezkedne. Cim a kiadóban. 34-1799

GÉPIRÓNÓ délutánra alkalmazást keres „4 órától” jellegre a kiadóban. 34-1840

KERESKEDELMI NŐ (60)

ÜGYES leányt divatüzletbe felvesszünk. Kossuth u. 4. sz. 50-150

ÜZLETBE gyakorlott kiszolgálóleányt elhelyezkedne. Cim a kiadóban. 50-1159

IPARI NŐ (35)

BUTOR fényező több évi gyakorlattal bárholra ajánkozik. Cim a kiadóban. 35-1780

KEZI kötőnő, szépen dolgozó, pullover kötéshez, jó díjazásért keresek. Rákóczi u. 23. sz. 35-1138

ÜGYES leányt, bútorfényezőre felvesszünk. Kezdeként betanított Szabó asztalos, Miklós u. 45. sz. 35-1011

ELADÓ szalma, török, Bellegel 535 B. özevegny Nagyné, Józsa alatt. 25-1056

FRIED nővérek szalonja felvesszünk gyakorlott segédet és tanulóleányt. Szerdától jelentkezzen. Svetits bérház. 35-1014

MUNKÁSNÖKET művirággyárba felvesszünk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-tól 9 óráig. Batthyány utca 18. sz. 35-1867

FODRÁSZ kisasszonyt és segédet azonnal felvesszünk Szabó, Erzsébet u. 48. sz. 35-1884

SZÖVŐMUNKÁSNÖK kézi szövőszekhez felvétetik Bethlen utca tizenkilenc. sz. 35-1791

HÖLGYFODRÁSZ segédleányt teljes ellátással vagy fixfizetéssel felvesszünk. Ignáth Imre fodrász m. Hajdúböszörmény, Ujvárosi út 7. sz. 35-1767

NŐIFODRÁSZ segédet alkalmaz Polgár, Gambrius átjáró. sz. 35-962

NŐI ruha varrodában önálló segédleány felvétetik. Miklós u. 25. sz. kereszttéület. 35-137

VARRODABA ügyes segédleányok felvétetik. Arany János u. 6. sz. 35-1267

HÖLGYFODRÁSZ tanuló fiút, leányt felvesszünk. Bíró Kálmán fodrász, Piac u. 58. sz. 35-192

FEHÉRNEMŰ himzőnők és tanulóleányok felvétetik. Keilerné, Batthyány u. 9. sz. 35-1202

SEGÉDLÁNYT felvesszünk, Benedek szalon, Batthyány u. 1. második kapu. sz. 35-180

VARRODÁBA ügyes önálló segéd és tanulóleányokat felvesszünk. Nyil u. 95. sz. 35-1204

VARRODÁBAN segédleány felvétetik. Rakóczi 33. Jámor Erzsébet. sz. 35-1213

VARRODABA gépelni tudó leányt és kifizető leányt felvesszünk. Csapó 95. sz. 35-1189

TANULÓLEÁNY (63)

TANULÓLÁNYT felvesszünk Bezzéki műterem. sz. 63-1038

VARRNI szabni tanuló leányka felvétetik. Kálvin-tér 5. Varróda. sz. 63-1949

TANULÓLEÁNY felvétetik a Jőry Margitkalapszalomban Piac 19. sz. 63-1943

TANULÓLÁNYT felvesszünk fizetéssel Hegedűs Kata kalapszalomban Bika-bérház. sz. 63-1917

TANULÓLEÁNYT felvesszünk Czeizler kalapszalomban Werbőczy u. 14. sz. 63-1967

TANULÓLÁNY felvétetik. Peley női divatszalon, Peterfia u. 11. sz. 63-1281

JÓ családból való leányokat tanulóknak felvesszünk. Enyedi varrodája, Kossuth 9. sz. 63-1296

TANULÓ segédleányokat felvesszünk divatszalon, Timka Szent Anna 27. Vidékit benkosztal. sz. 63-1302

VARRODABA megbízható leány tanulóknak felvétetik. Szent Anna utca 25. sz. 63-1309

TANULÓLÁNYT, segédet felvesszünk Papp szalon, Szent Anna 12. üzlet. sz. 63-1185

NŐISZABÓ tanuló felvétetik. Székelyné Bethlen utca 46. sz. 63-1221

TANULÓ leányokat felvesszünk Orosz Miklósné varrodája, Péterfia u. 38. sz. 63-1171

KIFUTÓLEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYT felvesszünk Berzéki műterem. sz. 47-1039

KIFUTÓLÁNY felvétetik. Péterfia u. 11. sz. 47-1250

KIFUTÓLÁNYT azonnali belépésre felvesszünk. Szent Anna u. 6. sz. 47-1254

ÜGYES kifizetőleányt alkalmaz Nagy Gyula műhimző Hatvan u. 1. sz. 47-1208

Háztartási alkalmazott mindenek (30)

GYERMEKSZERETŐ felvesszünk keresek kis családban Cim Pápay József u. 12. Poroszlay út 26 számmal. sz. 30-200 vv.

OKTOBER 1-re rendezetű, önállóan főzni tudó mindenek leányt jó fizetéssel felvesszünk. Batthyány 19. házmeesternél. sz. 30-1075

PERFEKT főzőmindenes, csakis úriházhöz ajánkozik. Cime: Kovács Rózsi, Széchenyi u. 10 földszint. sz. 30-1132

PERFEKT mindenek keresetű szeptember 15 vagy október elsejére. Magyar Nemzeti Bank, I. emelet, 3. ajtó. sz. 30-1945

KITŰNŐ főző mindenek keresek október 1-re, 2 személyes, 3 szobás háztartásom ellátására. Jelentkezés Thaly Kálmán-utca 11. háromtól ötig. sz. 30-1891

MINDENES főzőnő azonnal felvesszünk. Fürst Lászlóné, Simonyi-út 28. sz. 30-1892

BENTLAKÓ mindenest vagy bejárót felvesszünk. Kút u. 36. sz. 30-1139

TISZAFREDRE izr. mindenek felvétetik. Erdékoldni: Kereteszólt, Piac u. 89. sz. 30-161

ÖNÁLLÓ főző, főzőporkorú nő, házzvezetőnek kisebb családban, magas fizetéssel, Kolozsvárra felvétetik. Erdékoldni

14 OLDAL

BEJARONOT felveszek OTI bérház II. 9. 8-1286

EGY fiatal bejárólányt azonnalra felveszek. Zöldfa-utca 10. Pezce. 8-1832

ALKALMAZAST KERES NO (3)

JÖMEGJELENESÜ mindenest bejárónó jobb úriházhöz ajánlkozok. Béke utca 19. Nyilas telep. 3-1076

FIATAL tisztviselő, irodai gyakorlattal állást keres. „Érettségizett” jellegre. 3-1042

VIDÉKI leány elhelyezkedne jobb iparba vagy üzletbe. Cím a kiadóban. 3-1877

MOSNI, vasalni, takarítani házhöz megyek. Tóth Ilonka, Csokonai u. 15. sz. 3-1249

ÜZLETI AJANLAT (57)

FIGYELEM! Őszi, téli szövetek érkeztek Olcsón készítek ruhákat. Tegyes, püspöki palota. 67-1996 11. 20

CIANOZ, vizsgálat, zsi-zsiktelentéti felölősségek. Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. (veres-témpionnál).

TÖRÖTT gramofonlemez 2,50-et fizetek Villanykörte csere 30 f. Biró, Hunyadi u. 22. 67-33 11. 20

CIANOZTASSON Csalálcianozó vállalat. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. sz. telefon: 14-27 sz. 67-269 10. 13

SIRKŐVEK műköből és termésköből, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra, kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fürdő u. 2. sz. 67-279 vv.

SZÖRME bundákat javítok, alakítok, festek, veszek. eladok. Kovács szűcsmester, püspöki palota 1. 31. 67-593 11 31

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. Schiffmann, Vendég u. kisállomásnál. 67-1792 1. 3.

VILLANYSZERELÉST javítást vállalom. Vesztek potyvót, gramofont, lemezeket, segédmotort, kerékpárt, rossz gumikkal is. Soltész, Kálvin-tér 2. 67-144 10. 31

KABATOK kosztümök gyönyörű kivitelben, s gyorsan készülnek „Tildi” divatszalonban. Rákóczi u. 11 67-1800

CIPOT, retikült, borkabátot, bármilyen színre olcsón festek s tisztítok. lakásomon. Hatvan u. 2. (Nem az utcán, hanem házfelügyelő lakásban). 67-1041

TRAKTORRAL bérszántást vállalom. Pesti utca 17. 67-1765

BÜRKOLÁSOKAT palával, csereppel, kárpapírral, palalemezzel, asztalok, pulatok, konyhaszereknek falburkolásokat fayenca, padló cementlappal és parkettel vállalom. Bulovszky Kossuth 13. Telefon hívó 39-69. 67-163

DIVÁNT, madracot, mindennemű kárpított munkát veszek és cserélek. Csapó u. 12 sz. kárpitos. 67-1187

UJSZERÜEN javítok, felelek férfizoknit, gyermekharisnyát, Vörösmarty u. 2. első lakás. 67-162

GYÖNGY szappanfőzöszert kapható, 5 kg. zsíradékhoz egy csomag Szigethy, Hunyadi u. 28. fűszerüzlet. 67-1234

ANGORA gyapjúfonás ismét üzembem. Bér munkát vállalom és tanítok. Magoss György-tér 28. 67-202

ÜZLETI KERESLET (66)

TOLLAT legmagasabb napiáron veszek. Hangya tollgyűjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66-1903 vv.

DIÁK TELJES ELTÁRSRA (12)

KERESKEDELMISTA diákleányt teljes ellátásra elvállalom. Cím a kiadóhivatában. 12-1995

KÖZÉPISKOLÁS diákot teljes ellátással elvállalom tisztviselő család. Ajtó u. 13 sz. 12-1859

ISKOLÁS leány gyermekét teljes ellátásra felveszek. özv. Kovácsné negyedik ajtó. Bethlen u. 20. sz. 12-1239

ELELMISZER, ITAL (18)

JONATHÁN, féregmentes elálló téli alma, 5-6 mázsa, esetleg kisebb mennyiségben is házhöz szállítva eladó. Szávay Gyula u. 8. telefon: 23-35. 18-1032

EKSZER, ARANY, ÉLŐJÁT (19)

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat ékszer napárban veszek. Szelecsényi, Sas u. 2. 19-495 11 27

ARANYA1 ezüstneműt ékszereket, napi áron veszek Takács Sandorné. Piac u. 56. 19-1872 11. 17

REGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat, magas áron veszek Ékszer javítás, Pollák aranyműves. Hatvan u. 2. 19-527 11. 29.

ARANYKARÓRA női, aranykarkötővel, nyaklánc, porcellánékszert eladó. Megtekinthető vasárnapi délután. Huszár-gál u. 35. 19-1123

KÉT modern ezüstgyertyatartó eladó. József kir. hg. 22. 19-1200

BRILLIÁNST, ékszer, ezüstöt veszek, aranyat becsülök. Battner Csapó 83. 19-1285

RENDELŐ, IRODA (70)

HUNYADI u. 17. sz. I. emelet, 2 ajtó, nagy utcai szoba irodának vagy rendelőnek kiadó. Ugyan ott komplett leányzóba berendezés 1600 pengőért eladó. 70-1966

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsnőiskolájában gépiroiskolájában alilandó tanfolyamkezdés Bathhány u. 1. Videknek vasúti kedvezmény. Debreceen tanterületi királyi főigazgatói engedély száma: 6475/1941-42. 785 9. 26.

VIZSGÁRA (gimnázium, polgári) eredményesen előkészít német és franciá korrepetál tanárnő. Wepbóczy-utca 4. III. 5. Telefon 34-77. 56-1940

PÉNZ (57)

FIGYELEM! Fialat tisztviselő 1500 pengő kölcsönt keres magas kamat mellett, részletes visszafizetés esetén. Pontos visszafizetés jellegére kérem a kiadóban. 577-1283

TARS (61)

JÖMENETELÜ detály és angró üzletbe csendes társat keresek „Megbízható” jellegére a kiadóba kérek. 61-130

NAGYKERESKEDŐ tókéstársat keres. „Korlátlan árubeszerzés” jellegére a kiadóba. 61-1143

KERESKEDŐ 20-30 ezerrel társulna. Ajánlatot „Közreműködés” jellegére. * 61-1861

JÓFORGALMU üzlethez társat keresek, ezer pengővel, esetleg át is vehető. Cím a kiadóban. 61-1028

Komoly vállalathoz gumí és mellékekek nagy- és kiskereskedéshez, továbbá textilárúk kiskereskedéshez keresz-tény urak 55-60.000 pengő tőkével társat keresünk. Cím a kiadóban. 61-1812

PAPÍR és tankönyv-kereskedéshez tőkés társat keresek. „Bizalmas” jellegre. 61-178

PAPÍRNAGYKERES. KIDÉSEM megindítá-sához szakképzett, némi tőkével rendelkező társat keresek, esetleg meglévő nagy- vagy kiskereskedést átven-nék. Papír jellegére kiadóba. 61-1244

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

VARRÓGÉP Centrál-bobin eladó. Roboz kap-lapszalon Piac 42. 7-1091

FÉRFI kerékpár prima gumikkal eladó, vagy nőire kicserélendő. Csapó utca 55. Sze-relőnél. 7-1092

EGY jó karban levő cilinder varrógép eladó. Cím a kiadóban. 7-1061

PUCH 220-as motorke-rékpár, jó gumikkal és Orion rádió eladó. Apponyi u. 25. Csapókert. 7-1087

EGY 80 köbcentis NS női segédmotor eladó. Hajnal u. 23. 7-1130

FÉRFI kerékpár, jó gumikkal eladó. Piac u. 43 földszint B. 7-1045

ELADÓ háromnegye-des fiú kerékpár, egy férfi kerékpár, Ra-kovszky u. 18. 7-1034

EGY jókarban levő ke-rékpár eladó. Lorántffy u. 44. Érdeklődni lehet 7-14 óráig 7-1026

ELADÓ Csepel száz-as, kifogástalan. Honvéd-temető u. 25. 7-1113

EGY jókarban levő ka-rikahajós Singer varrógép eladó. Szotyori u. 2. 7-147

EGY jókarban levő ke-rékpár eladó. Pacsirta u. 54. sz. 7-1994

ÜZEMBEN levő Opel-Kadet autó eladó. Nyil u. 98. sz. 7-1003

ÜZEMKÉPES 350-es motorkeékpár jó gumikkal eladó. Kis-utca 8. szám. 7-1956

ÍRÓGÉP, használt, eladó. Timár-utca 29. 7-1939

ARIEL 250-es felülvezé-relt Puch 250-es kitűnő állapotban eladó. Jánosí utca 45. sz. 7-1937

ÜRVEZETŐK

FIGYELMÉBE! Borkabát drap legfínobb borból, barna finom szövét bricsesz, békebeli szerelómackó, új 44-es bieligri csizma, 200 literes, 50 literes benzineshordó vízmentes ponyva, békebell, eladó. Megkereséseket kérem „Ürvezető” jellegére a kiadóba. 7-1944

EGY kitűnő állapotban levő 90 százalékos, nem hadigumis kerékpár eladó. Herceg u. 11. Vargakert. 7-1165

ALIGHASZNÁLT női kerékpár régi gumival eladó. Kuruc utca 42. 7-1225

EGY jókarban levő nagy asztali férfiszabó varrógép eladó. Téglás-kert, Szepesti u. 50. 7-990

EGY használt varró-gép eladó. Bethlen ut-ca 63. 7-1160

EGY jó férfi kerékpár eladó. Csapó u. 18. sz. házfelügyelő 7-1600

OLDALKOCSIS üzem-képes Triumph gyári-mányú motor kifogás-talan gumikkal eladó. Hajnal u. 15. Dr. Tipp-painé. 7-156

SINGER varrógép el-adó. Cím a kiadóban. 7-1212

FÉRFI kerékpár eladó. Péterfia 30. 7-1266-a

FÉRFI kerékpár eladó. Eötvös u. 69. 7-1266-b

JÓÁLLAPOTBAN levő varrógép eladó. Csa-pó u. 73. sz. 7-184

MOTORKERÉKPÁR Triumph és Puch üzem-képes, jó karban, jó gumikkal eladó. Meszema 11. 7-1849

EGY jókarban levő ke-rékpár régi gumival eladó. Nyil 6. 7-1186

LUXUS és strapa ke-rékpár eladó, vagy női-vel cserélek. Sámsoni-út 32. 7-1193

JÓKARBAN levő férfi, női kerékpár eladó. Martinovics u. 5. 7-1196

PRIMA állapotban lé-vő 250-es Ardie mkp. eladó. Árpád tér 45. 7-1232

ALIGHASZNÁLT férfi kerékpár prima gumikkal eladó. Rakovszki u. 1. sz. 7-1300

ÓTSZÁZAS AJS felül-vezérelt modern oldal-kocsis, prima állapotban jó gumikkal eladó. Csapó u. 37. 7-200

SZIVARHAJÓS kis Singer varrógép eladó. Zsák u. 5. 7-186

EGY jókarban levő varrógép eladó. Teleki u. 28. sz. 7-1107

RÁDIO (58)

PHILIPS 550. A+ su-per rádió és két új fo-tel eladó. Vilmos hu-szárezred u. 15. 58-1071

RÁDIO 2+1, olcsón el-adó és kis Philips, dina-mikus hangszóval, Kis hegyesi út, Gyepűsor 50. ONCSA-lakás. 58-1131

RÁDIO 2+1-es eladó. Maróthy György u. 6. 58-1012

RÁDIO olcsón eladó. Kálvin-tér 5. emelet, jobbra. 58-1024

ELADÓ egy modern va-rázsszemes világvevő szuper rádió. Hangyás u. 21. Nyulás. 58-1988

RÁDIO 3+1 eladó Kál-mánchelyi u. 6. Kin-cseshegy. 58-1989

TELEFUNKEN 3+1 super rádió eladó. Sa-rok u. 8. 58-1156

D NAMIKUS hangszó-róval egybeépített 2+1 rádió eladó. Árpád tér 31. 58-1223

RÁDIO 2+1-es olcsón eladó. Csillag 71. 58-1167

TÁSKA rádió legújabb 4 lámpás luxusvevő tel-jesen új állapotban el-adó. Megkereséseket: „Rádió” jellegére a kiadó ba kérem. 58-1864

TANGÓHARMONIKA eladó. Kőlcsey utca 5. utolsó ajtó. 28-1180

PHILIPS, telepes, 3 új csővel, alighasznált, új telepekkel eladó. Csapó u. 37. sz. 58-198

PHILIPS nagy szuper 8 lámpás eladó. Ra-kovszky u. 16. harmadik ajtó. 58-191

ELADÓ egy Telefun-ken 2+1 lámpás ra-dió. Burgundia u. 18. sz. 58-1101

HANGSZER (28)

JOHANGU rövid zong-orát keresek megvetel-re. Ajánlatokat „Zon-gora” jellegre a kiadó ba kérek. 28-394

ZONGORA hangolási munkát kitűnő képzet-tiséggel vállalom Vargyas Nap u. 17. vidéken is 28-624 5. 3.

ZONGORA bécsi, rem-ekes hangú, kitűnő állapóban eladó. Hadik utca húsz DEAC sport telepnél. 28-1557

JÓHANGU Magyaróssy cimbalom nagyon olcsón eladó. Magoss György tér 11. 28-1119

JOHANGU zongora ré-gi eladó. Csokonai ut-ca 39. 28-1068

ZONGORA szállítást vállalom és szakszerűen végzek Lévai, Csapó u. 88. A szives megkereséseket a délutáni órákban mindig előre kérem eszközölni. 28-1063

ZONGORAK, pianinó, harmonium eladása, vétele, csere, bérlés, szakbírálat, javítás, hangolás — Tanczer Batthyány 1. emelet. 28-1062

EGY hegedű eladó. Kis-hegyesi út 31. 28-1052

FUVOLA, kifogástalan állapotban, jó hangú, olcsón eladó. Gólya u. 3. 28-1145

EGY jóhangú pianinó, hárfás, új eladó. Szent Anna 22. Kapu alatt balra, délelőtt 8-12-ig 28-1919

ZONGORÁT, pianinót hangol, javít Till, a Ze-nede hangolója, Homok utca 120. Telefon 30-25. 28-1971

ELADÓ egy régi kiját-zott hegedű. Teleki u. 15. sz. 28-1205

BUTOR (9)

SAJÁTKÉSZÍTMÉNYŰ konyhaberendezések festett háló, kombinált szekrények raktáron — Arany János u. 1., udvarban. 9-645 11. 29

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést wert-heimkasszát, üzletbe-berendezést magas áron veszek Veró. Csapó u. 10 sz. 9. 10. 1971

MODERN háló és kony-haberendezések állan-dóan raktáron. Megren-déseket vállalom, pon-tosan szállítok, Uj-falussy Sándor, Bethlen u. 56. 9-1470 9. 11

NINCSEN fényes kira-katunk, bútorok olcsón adunk, Piac u. 71. szám udvarban, Brilliné. 9-1381 10 4

SZÉP olcsó bútorok akar vásárolni, fáradtságot ne sajnálja, Lócsel bú-torüzletben megtalálja. Eötvös u. 68. szám. 9-886 9. 30.

JÓKARBAN levő fehér keményfa gyermekágy olcsón eladó. Pacsirta u. 12. sz. 9-1144

EBÉDLŐBUTOR, se-z-lontakaró, szőnyegek, fotelek, ebédlszekrény eladó 10-11, 5-6-ig Hadházi u. 8. 9-1973

ELADÓ egy kétsze-mélyes sezlion, szép mi-nőségű. Hatvan u. 23. az udvarban hátul. 9 a. 9-1207

IRÓASZTAL, középnagy ságú, barna, helyszűke miatt eladó Kardos u. 9. 9-1916

„G” világos háló és egy palisander ebédli eladó. Bundi 4. 9-1148

REKAMIE fotelek, prima anyagból készen kap hatók Kocsai kárpitosnál. Kosuth u. 47. 9-1896

ELADÓ 1 darab sifon egy komót és 4 darab karosszék, Nyulás, Ur-rétje utca 42. 9-1897

ELADÓ új közép sző-nyeg, szürke bunda, — Burgundia 17. 9-1875

2 darab jókarban lévő ruhásszekrény eladó. — Eötvös-utca 45. sz. 9-1907

ELADÓ 2x3; 1x4 méte-res tiszta gyapjút új sző-nyegek és egy gyapjú cserga Nagyvárad u. 17. kapu alatt jobbra. 9-955

KÉT márványlappos ko-mót, íróasztal, prima fali óra eladó. Hatvan u. 61. 9-118

EGY drb antik díofa-kanapé eladó. Hajnal u. 15. 9-155

IRÓASZTAL, ruhaszek-rány, szalongszék, Koller írógép eladó. Vas Gereben u. 4. 9-158

KÉT 6-7 hónapos ma-lac eladó. Értekezni le-het: Kínizsi u. 23. 9-1117

EGY háló eladó. Böször-ményi út 10. Hencz. 9-1210

EGY keményfa háló el-adó. Csapó u. 95. szám, harmadik ajtó. 9-1188

MODERN háló és kom-binált bútor eladó Nap u. 15. sz. 9-160

KÉT rézagy, két fa háló szekrény, egy konyha-kredenc 160 pengőért sürgősen eladó. Hatvan u. 34. házfelügyelő. 9-1258

ELADÓ egy szép zöldre lakkozott asztalagy 80. P. egy új nagy utazó, vagy intezeti kosár 50 P. Megtekinthető hétfőtől: Garay u. 26. 9-1237

PALISANDER ebédli-berendezés, szalontükör eladó. Szent Anna 1. sz. emelet. 9-1839

ÚJ hencser, rekamé, ebédlszék eladó. Kan-dia-utca 15. Keresztépü-let. 2. ajtó. 9-1868

EGY százhatvan cm nagyságú gyermekágy betéttel eladó. Megte-kinthető 12 és 1 óra között. Egymalom ut-ca 4. sz. 9-191

HASZNÁLT puhafa fes-tett háló, vagy kombi-nált szobát vennék. Tele-phon: 27-19. 9-211

KÉT ágy sodronnyal, 2 szekrény, 2 éjjeliszek-rény, 2 spalettás, 3 ge-rébtokos ablak üvegeze 6 madrac eladó. Híd u. 10. sz. 9-1298

MODERN háló 2200 pen-gőért eladó. Mester u. 13. sz. 9-1302

EBÉDLŐASZTAL el-adó. Kassai út 3. sz. 9-1104

KONYHABERENDE-ZÉS olcsón eladó. Ér-deklődni hétfőn délj Zrínyi u. 19. 99-1275

EBÉDLŐBUTOR eladó. Deák Ferenc utca 19. II. 9. 9-1287

ELADÓ fehér vaságy sodronnyal, éjjeli szek-rényvel, nagy ruhás szekrény, virágállva-nyok. Rákóczi 29. 9-1108

HASZNÁLT bútorok, ruhaneműek, kályha eladó. Értekezni dél-előtt 11-ig és kora dél-után. Bessenyei u. 14. 9-1109

TUZELOANYAC (55)

KOKSZ, 2 mázsa sir-gősen eladó Rother He-gyvi Mihályné utca 5. 65-1871

KALYHA, TUZHÉLY (46)

JÓKARBAN levő ese-repkályha eladó. Megte-kinthető 10-12-ig Arany János u. 11. keresztt-épület. 46-1659

ELADÓ egy fehér zo-mánkos Kalor kályha és vaskályha. Faiskola u. 7-b. 446-1074

ELADÓ egy alighasz-nált Luna-tűzhely. Ér-deklődni: Szegedi Ge-gely u. 10. 46-1140

ELADÓ egy asztalpar-helt és egy kályha, Szá-bó Kálmán u. 33. 46-1990

EGY samottozott öntött kályha, egy cimbalom eladó. Maros u. 8. sz. 46-1016

ALIG használt asztal-sparhelt eladó. József kir. hg. u. 9. 46-1831

EGY folytonegő és egy vaskályha eladó. Nyil 22. sz. 46-1305

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR (41)

SZOBA, konyha lakasomat elcserélném, — csakis közelm. Kőlcsey u. 24. 53-1231

KERTSÉGBEN levő kétszobás lakásomat, a hozzá tartozó szőlő és gyümölcsös elcserélném városi kétszobás lakással. Címét kérek a kiadóba „Vasúti” jellegére. 53-1001

ALLOMÁS környéken levő kétszobás, konyhás lakásomat elcserélném szintén kétszobás, konyhás lakással. Cím a kiadóban. 53-1015

SZOBA, konyha lakasomat elcserélném az állomás közelében. Beregszász. Nyugati u. 24. 53-1942

SZÉP budapesti kétszobás lakásomat elcserélném itteni két- vagy kétszobás komfortos lakással. „Belterületen” jellegére. 53-1923

PINCELAKÁST elcserélnék 1 szobáért. Cím a kiadóban. 53-1975

ELCSERELNEM szép, száraz szoba-konyhás, speizos lakásomat hasonlival a görög templom, vagy Meteor környékén lévővel, Hortobágy-utca 13. 7 lakás. 53-1853

ELCSERELLEM Bercsényi utcai szoba, konyhás lakásomat a környéken szoba, előszobával vagy kétszobással. „Régi bérű” jellegre a kiadóba. 53-1854

SZOBÁT konyhát elcserélnék jószágtartással ugyanolyanért. Egy éves süldő ugyanott eladó. Zrinyi utca 45. 53-1272

HÁROMSZOBÁS olcsó bérű komfortos kert lakásomat Szent Anna utca végén, villamos megállónál elcserélném belvárosban 3-4 szobás komfortossal. Adorján, Piac u. 83. 53-1665

ELCSERELNEM város központjában fekvő 4 szobás, komfortos lakásomat (külön kerttel), nagyerdő hasonló nagyságú családi házzal. — Cím a kiadóban. 53-1788

ELCSERELNEM szoba konyha spájzos réz bérű lakásomat hasonlival a város bármely részében, Rep. téri munkásoknak és aliszteknek alkalmas. Rokkanti telep Erdélyi u. 48. sz. 53-1211

ELCSERELNEM szép utcai szoba, konyha, előszoba, spájzos lakásomat hasonlival, Meszena u. 7. 53-1209

UTCAI szobámat elcserélném szoba-konyhás lakással. Érdeklődni egész héten. Nyugati u. 20. 53-1905

ELCSERELNEM kétfő szoba, konyha (bent vízvezeték), speizos, szép, olcsó bérű lakásomat hasonlival vagy háromszobással, központosított mellék utcában. Érdeklődni: Piac utca 49. nyomda. 53-1240

UDVARI szobás konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval közeli kertesegben is. Cím a kiadóban. 53-1178

NÉGYSZOBÁS lakásomat elcserélném megfelelő hasonlóval, lehetőleg villanegyedbelivel. Cím a kiadóban. 53-1870

NAGY beszerzési lehetőségek helyén olcsó bérű nagy szobás, konyha, fűtőkamara, központosított lakásomat elcserélném előszobával, 1 szobával, nagy világos konyhával és fűtőkamarával lakással. — Csak a központosított fűtővel 50 pengőért kap Cím a kiadóban. 53-1263

OTSZOBAS, kertes, pince és melléképítményekkel bíró nagykallóli házamat elcserélném debreceni belvárosi megfelelő háromszobás házzal. — Cím a kiadóban. 53-1888

ELCSERELNEM udvarra nyíló szobámat, egy szoba, konyhás lakással. Csapó u. 93. sz. 53-1301

UTCAI 2 szoba konyha spájzt, hivatalnoknak is megfelelne, a Bocskai téren hasonlóért elcserélném a Piac utcai környéken. Cím a kiadóban. 53-1304

KISFALUDY u. 34. sz. alatt egy puhafa sötét háló olcsón eladó Ugyanott jószágtartással rendelkező egy szoba, előszoba, konyha, verandás lakásomat elcserélném a városban egy szoba, konyhás lakással. 53-1260

LAKBERES udvarra nyíló szobámat elcserélném házmasteri állással vagy hasonlóval. József kir. hg. 24. Gál. 53-208

ELCSERELNEM a Márton Kálmán utca végén levő 1820 négyzetű szobát és gyümölcsösömet — amelynél 1 szoba-konyhás lakás van — bentli házáért esetleg ráfizetéssel, dr. Diószegi — Ferenc József út 43. 53-1913

ELCSERELNEM 2 szobás lakásomat nagyobb, esetleg hasonlóval a belvárosban, Timár u. 2. szám. Szent Anna utca sark. Érdeklődni vasárnap 10-12-ig. 53-1914

ELCSERELNEM 2 szobás lakásomat kertészműveléssel. Ugyanott 9 hetes yorkshirei malac eladó. Apafi u. 16. 53-1632

LAKÁST KERES (52)

KETTŐSZOBÁS összkomfortos lakást, lehet albérlet is, sürgősen keresek. Közvetítő díjazok. Ajánlatot a kiadóba „Fiatal pár” jellegre kérek. 52-569 vv.

FÉLÉVI lakbért előre fizetek, fő, vagy albérlet egy szoba, konyhás lakásért, azonnalra is, kertben, vagy városban. Ajánlatokat „Ezer” jellegre a kiadóba kérek. 52-1816

KÉTSZOBÁS, konyhás albérlet lakást keresek, állandó volnék. Jellege: „Császár — 10-96”. 52-1022

KÉTSZOBÁS komfortos lakást keresek, esetleg albérlet, vagy bútorozott szobát konyhaszállalattal „Jó fizető” jellegre. 52-1922

VASUTAS házaspár szobát keres konyhaszállalattal, kevés bútorral azonnal vagy 15-ig, lakbért előre fizet. — Csillag u. 6. 52-1796

KERESSEK 1 szoba, s konyhás lakást keresek, esetleg albérlet, kertben — vagy városban. Félévi lakbért előre fizetek. — Cím a kiadóba.

EGY szoba konyhás lakást keresek, lehet albérlet is. Szilágyi, Apolló mozi. 52-1214

FIATAL házaspár szoba, konyhás lakást keres, albérletbe, vagy bútorozva is. Cím Horváth Zápolya u. 2. 52-1216

KERESSEK főbérlet, vagy albérlet szoba, konyha, esetleg két szoba, konyhás lakást, két személy részére, bérletet egy évre előre is fizetném. Szent Anna, vagy Miklós u. környékén szeretném. Értesítést Szegfű u. 32. szám alá kérek. 52-1277

VIDEKI kisbirtokos hét középiskolás gyermekével 1 szoba konyhás lakást keres közeli kertesegben. 1-2 évi bérlet előre fizet, esetleg természetben is. Értekezni Lakasok Könyvtár, Csapó-utca 12. Építkezési udvar, keresztépület. 52-1841

SZÉNÁT, szalmát, lucernát, minden mennyiségben vásárol Gazdák Sütődjé Rt. Bőszörményi út 15. telefon: 29-24. sz. 25-1294

BUTOROZOTT SZOBA (10)

FIATALEMBER különbejárattal bútorozott szobát keres azonnalra. „Lehetőleg ellátással” jellegre a kiadóba. 10-1570

UDVARRA nyíló egyszerű bútorozott szoba kiadó. Simonfy utca 49. 10-1070

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba egy-két személynek kiadó. Barna u. 15. 10-1027

KIADÓ utcai bútorozott szoba ágynemű nélkül, szolid, intelligens férfi részére, Méliusz-tér 14. 10-1007

KIADÓ csinosan bútorozott parkettes szoba egy személyre, Szappanos 7., keresztépület. 10-1952

BUTOROZOTT szoba kiadó. Arany János u. 15. 4. ajtó. 10-1147

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba fűdősoba használatával tizenötödikére kiadó. Piac 77. II. 6. 10-1169

KIADÓ különbejárattal bútorozott szoba magános nyugdíjas embernél. Értekezni Perreces utca 20. 10-1230

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba tisztviselőnek kiadó Hatvan utca 42. III. lépcső jobbira. 10-1823

ELEGÁNS különbejárattal bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 10-1880

KÉT férfi kvártélyos felvétetik Ocskai utca 11. sz. Vagonyvár mellett. Értekezni vasárnap lehet. 10-1876

ELŐSZOBÁS különbejárattal bútorozott szoba két egyetemi hallgatónak ellátással kiadó. Dózsa 22. 10-172

HUNGÁRIA pensióban bútorozott szoba, esetleg ellátással is kiadó. telefon: 23-39. 10-1177

BUTOROZOTT szoba egy személy részére kiadó, délután 2-5 óráig, Magoss György-tér 8. 10-167

NYUGDÍJAS urakat keresünk most újabb joginduló gyermekgondozási akciónak lebonyolítására. Napi kereset 10-15

KÖZPONTI fűtéses utcai szoba úr részére kiadó. Megtekinthető hétfőtől 12-2 között. Cím a kiadóban. 10-182

KOMFORTOS bútorozott szoba, központosított lakásnak, vagy hivatalnoknőnek kiadó. Bethlen u. 12. 10-1315

ELEGÁNS szobához izr. lakótársnót keresek. Arany János u. 28. első lakás. 10-203

CINOSAN bútorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Teleki u. 92. sz. 3. ajtó 10-1110

EGY kis bútorozott szoba kosztal kiadó, azonnal is, szeptember 15-re. Honvéd utca 81. II. ajtó. 10-1278

ELVESZETT (13)

PÉNTEKEN este, Hajnal utcán elveszett egy deres herélt ló. Megtalálóját: Tanító u. 12. sz. alatt jelentkeznek. 13-1060

ELVESZETT csutortök délelőtt a Kossuth-utcán autóbusszal felszállásnál feleke zománczott karkötő, megtaláló jutalmat kap. Bálint fűszerüzlet, Nyilastelep. 13-1904

ELVESZETTETTEM szombat 8-9 óra között a Széchenyi u. 90. számú a fémipari iskoláig egy darab pénztárcát, 106 pengővel és hivatalos iratokkal. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha kézhez szolgáltatja külső Monostorpályi út 39. szám alá. 13-1968

ELVESZETT huszonhatodikán újvárosi vonatról leszállásomkor egy kabát. Egy férfi kiáltotta, de nem hallottam. — Pénzem zacskóba benne volt. Kérem becsületes megtalálót, jutassa el Bercsényi 64. 13-1909

10 PENGŐT kap, ki a Magoss György-téren talált fekete női mellényt haza adja Kút u. 40. sz. 13-953

ELVESZETT szombaton este a Vigszínházmoziban a felhates előadás alatt egy ezüstcigarettaárca. Becsületes megtaláló jutalom ellenében szolgáltatása be a DEBRECZEN kiadóhivatalába 13-204

NAGY József, Ág u. 10. alatti lakos elvesztette vásárlási könyvét. Kéri a becsületes megtalálót jutalom ellenében a fenti címre adja le. 13-195

VEGYES (68)

KETTŐ lovat tartásra keresek. Erős Lajos u. 24. sz. 68-1252

HETVEN darab anyabirka és nyolcvan tokjő és bárány felesbe, vagy tartásra kiadó. Érdeklődni: Komlóssy u. 11. sz. alatt. 68-951

OLAJMALOM berendezés érdekelne sürgősen. Megbizottam Révész. Debrecen. Hunyadi u. 21. sz. 68-1637

EGY ág garnitúrára való vászon van eladó. Eötvös u. 44. 68-1080

GRAFOLÓGUSNÓ minden ember kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 68-1004

EGY menyasszonyi ruha kölcsönz. kapható, Galamb u. 6. sertésvásárnál. 68-1049

ISTÁLLÓ három lóra, és sertés akol 8-10 sertés kiadó. Rákóczi u. 11. sz. 68-1035

FEJŐS tehenet, 2 darabot, kis borjast, csakis jobb tejelőt tehásonpa tartásra vállalom. Cím a kiadóban. 68-1873

100-150 darab bírkát telésre vagy felesbe vállalom. Gellért István, Mikepércs tanya.

BŐTÉJŰ tehenet vállalom Nagycseré. Megbeszélés Kishegyesi u. 4. sz. Juhász mérnök. 68-1806

LEGELŐ. Hús darab marhára, vagy juhra jó kaszálót beszorulásig istállóval pérbeadnak. Simonyi 59. 68-829

MODERN angora nyúl ketrecek borshordók, taposó kád, varrogép eladó. Piac u. 73. Házmesternél. 68-117

MANGALICA kettő, 8 hónapos, fiú öltöny, Bocskay két szövet eladó. Gyár u. 5. 69-1814

ŐSZI legelőre és teleltetésre 10 drb marhát vállalom Értekezni Bánk 28 sz. 68-1312

ELADÓ tovább tenyésztesre Plimoth tyúk Egy nagyobb göré kiadó Diófa u. 30. 14-1090

KÉT tehén fejőre kiadó. Két régi frászta eladó. Széchenyi u. 21. 68-1097

MALACOT felestartásra vállalom, Szondi u. 22. sz. 68-1308

EGY nagyobb, műhelyhelyiség kereseték. Cím a kiadóban. 68-1102

CSEREZLET (11)

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becsérellek Pál János szappanosmester. Kőlcsey u. 8. 11-634 11. 19

KRUMPLIT cserélek árpáért, vagy tengeriért Szabó Kálmán u. 33. 11-1991

CEMENTE adok cserébe, be lucernáért, vagy más takarmányért. Nagyvárad u. 14. Angora tenyész. 11-1271

HASZNÁLT RUHA CIPO (6)

ELADÓ egy teljesen új férfi ballon kabát Sarló utca 12. (Árpád tér.) 69-1125

EGYSZER használt zakett, nagy alakra, női feket kabát és márvány lap eladó. kozmetika püspöki palota. 69-1100

CSIKÓBUNDA rövid, hibamentes, kistermeter jutányosan eladó. — Hatvan u. 6. IV. 13. 69-1297

KÉT új nadrág jutányosan eladó. Lakatos úriszabó Piac u. 44. 69-1154

FÉRFIÖLTÖNY fekete, középtermre 450 pengőért, hatszemélyes porcellán étkezésel eladó Megtekinthető vasárnap délután. Huszárgál u. 35. 69-1124

RÖVID vakond bunda eladó. Péterfia 12. 69-1089

ELADÓ középtermre való finom fekete férfiöltöny sötétkék női kosztím. Csapó 98. kéziműnőka üzletben. 69-1088

EGY pár börtalpu, kiváló női cipő eladó. Kishegyesi út 31. 69-1050

42-es tisztí csizma eladó Szappanos u. 13. Czákó 69-1029

KÜLÖNBŐZŐ ruha nemű, női és férfi köpeny, ebédőszalt székekkel, Halköz 4. 12-2 69-1093

ELADÓ tiszta dunna, 38-as női cipő. Dobozi 15. 2. a. 69-187

JÓKARBAN levő barna férfiöltöny eladó. Csillag u. 11. sz. 69-1158

EGY szép világos Mongol róka eladó, Horváth. Hunyadi-utca 18. sz. 69-1900

42-ES csizma eladó. — Attila-tér 4. 69-1872

JÓ állapotban lévő hosszú borkabát eladó. Mester utca 4. 69-1974

FEKETE, vadonatúj kis társasági zubbony, középtermre eladó. Megtekinthető Szekeres Bálint egyenruházati cég-nél, Vigkedvű Mihály u. 64. sz. 69-1685

SI-BAKANC, 43-as, eladó. Bethlen 23. 2. lakás. 69-1833

ALIG használt szép tisztí cipő eladó. Nyil u. 129. 69-1797

EGY új perzsagallérú városi bunda, egy félöltött magas termeter és egy pár 44-es cipő eladó, gróf Leiningen u. 1. Kerekestelep. 69-1770

EGY alig használt katonai kamgárn zubbony eladó, Varga utca 28. 69-1814

TISZTI és vasuti egyenruha, ebédőszonyeg — Glüeck. Bádogos utca. 69-1809

FEKETE szill bunda eladó. Érdeklődni: Kossuth u. 7. kozmetika. Hétköznap reggel 10-től. 69-1999

KOSZTUM, békebeli anyag és egy női Trencskoat eladó. Csap 37. 69-199

EGY új szürke szövet férfiöltöny eladó. Eötvös utca 91. sz. 69-1184

TÉLIKABÁT 17-18 éves nőnek eladó. Hadházi 17. 69-1260

NEMES utca 14. számú három szoba konyhás ház eladó. Ugyanott 2+1 rádió. 7-1303

ANGOL kosztüm eladó Hangya bérház I. em. 3. ajtó. 69-1112

FECYVER (21)

MAUSER 8 mm-es gyönyörű fegyver 500 darab békebeli golyóval eladó. Megkereséseket: „Mester” jellegre a kiadóba kérem. 21-1863

TIZENHATOS kakasos vadászfegyver és két sertés eladó. Árpád tér 35. 21-157

FÉNYKÉPEZŐ (22)

FÉNYKÉPEZŐ gépet és fémmárványt vesz Bercsényi f. 22-1037

GYERMEKKOCSI (27)

EGY jókarban levő mély fehér gyermekocsi eladó. Acél utca 6/c. 27-1122

ELADÓ egy alghasznált mély gyermekocsi. Nyulás, Doberdó u. 24. 27-1137

ELADÓ egy mély gyermekocsi, egy nagy teknő. Árpád-tér 43. 27-1133

MÉLY és sport gyermekocsi eladó gróf Vécsy-utca 46. 27-1915

GYERMEKKOCSIKAT olcsón kiárusítom. Játekbolt Piac u. 69. Kapu alatt 27-1963

JÓ állapotban levő fehér mély gyermekocsi és halakvárián különféle halakkal eladó. Szappanos u. 19. Hátul az udvarban. 27-1148

GYERMEK sportocsi eladó. Rákóczi 23. 27-1228

EGY mély fehér gyermekocsi és 2 darab nagy vaskályha eladó. Nyomató u. 7. 27-1825

HASZNÁLT mély gyermekocsi eladó, Hatvan-utca 13. fidsz. keresztépület. 27-1817

BÉKEBELI, értékes, mély gyermekocsi — kifogástalan jó állapotban eladó, Széchenyi u. 12. II. lakás. 27-1893

JÓKARBAN levő sötétkék mély gyermekocsi és egy Meidinger-kályha eladó, Kerekestelep, Rudolf-utca 14. b 27-1885

FEHÉR sportocsi, áramvonalas eladó, Monostorpályi-út 28. 27-1901

ELADÓ jó karban levő gyermek sportocsi. — Megtekinthető délután 5 órától, Fazekas Mihály u. 6. sz. 277-1737

eMODERN stéppelt női kelezett mély gyermekocsi eladó. Csokonai 42. 27-1224

JÓKARBAN levő mély gyermekocsi, fehér, vas gyermekágy, részűst eladó. Csokonai 14. 27-1497

EGY mély gyermekocsi, egy járka Paacsirta 54. 27-1242

EGY jókarban levő világos gyermek mély koci eladó. Csillag utca 52. sz. 27-1105

EPITKEZESI ANYAG (20)

KÉT darab ócska ajtó, Csepel százast motor eladó. Homok u. 64. 20-1047

ELADÓ deszka, nyírkonyhának, fűtőkamara, sertésólnak, ajtók, üvegablakok. Rothermerre u. 36. keresztépület. 20-1048

ELADÓ bádoglemez és kátránypapír, Klapka u. 29. sz. 20-1055

ÓCSKA ajtók és ablakok eladók. Pesti u. 27. sz. 20-149

IKERABLAK újonnan készített, 150x160 méretben eladó. József kir. herceg u. 30. Tóth szerelőnél. 20-1175

HARMINCHAT méterkerítés anyag eladó Nyulás telep, Kaszás utca 22. 20-1976

ABLAK 2 drb 4 szárnyú eladó. Urrétje 34. 20-1964

TÖBB hosszú és rövid léc eladó. Bercsényi u. 30. 20-1103

KITÜNŐ állapotú szárnyas tömrő ajtó és ki-be nyíló ablak eladó. Tompa Mihály utca 6. 20-1862

KÉT ócska ablak és egy szabóvasaló eladó, Székely hadosztály u. 14. 20-1855

ELADÓ egy ötméteres göré, Téglavető, Érmelék-utca 5. 20-1882

SZÁRNYAS üvegajtók és vasroló eladó, Szabó Kálmán u. 36. 20-1902

BONTÁSBÓL ajtó és veranda ablakok eladók, Diófa-utca 2. szám. 20-1636

ELADÓ vastag deszkák gerendák modern gótt puhafaháló, Nyilastelep. Száraz és Szent György út sarak 8 b) 20-1769

ELADÓ 140x150 új iker ablak, Tóth üvegező — Bocskay-tér 2. 20-1773

EGY kétszárnyú teleajtó tokkal együtt eladó Oláh Károly u. 8. 20-166

ÓCSKA ajtók és ablakok, nagyméretűek eladók Értekezni Kereszt szegi u. 47. 20-1176

BONTÁSBÓL kikerült ajtók, ablakok eladók Bethlen u. 14. 20-1313

BONTÁSBÓL kikerült ajtók és ablakok eladók. Hadházi utca 43. szám. 20-1245

INCÓSAC VETEL VEGYES (37)

JÉGSZEKRÉNYT, kisebb méretűt, megvele keresek. Cím a kiadóban. 37-1057

LEKVÁRFŐZÉSHEZ alkalmas rézüstöt keresek bérbe vagy megvele, Hangya Szövetkezetj. Értesítő telepe, Diószegi út 9. 37-1023

VASPÁNTOS faladát megvele keresek — Dr Nagyné, Kálvin-tér 13. 2-ik kapu 37-1903

TAVALYI nádat és ócska cseretep veszek, Rakovszky u. 16. 37-1710

VESZEK használt bútor, ruhát, varrogépet, minden ingóságot. Hivásra jövök, Farkas Pál Baththy u. 15. 37-1198

GÁZ és villanyvasalót keresek megvele. — Garay u. 26. 37-1238

MERLEGSZULYOKAT 500 kg-ig veszek. Teleki 56. 37-1111

INCÓSAC ELADAS VEGYES (56)

ELADÓ egy keleti perzsa. Korsós Géza műstoppoló. Nagyvárad u. 14. sz. 36-124

SZÉP sziemlék működő kapható. Kuruc u. 28. 36-1084

EGY háromkerékű be-
tegtolókocsi és egy férfi
kerékpár eladó. Borz u.
19. sz. 36-1008

TIZENKÉT személyes
abrosz, paplan vatta,
kép olajnyomatok, kere-
tek, íróasztallámpa, s
villany vízmelegítő el-
adók. Károlyi Gáspár u.
24 Poroszlay-útból.
36-1018

TAPOSÓKÁD 600 literes,
kék plüss szalon-
garnitúra, zsákok, szór-
mék, porszívó, gyermek
fürdőkád, futószőnyeg,
utazókisérlet eladók. —
Csak tíz óráig. Vilmos
császár körút 12.
36-1958

GÁZSPARHELT sütő-
vel 130 P-ért eladó Csa-
pó-utca 22. I. em.
36-1936

ÁGYTERITŐK, asztal-
terítő, sezlontérítő sző-
vetből és fehéreműk,
szürke öltöny eladók.
Piac 77. II. 6. 36-1168

KEZIKOCSI és meny-
asszonyi fátyol eladó.
Csillag 66. 36-1166

GYERMEKKOSÁR mat-
racca, modern virág-
állvány, ruháskosár el-
adó. Hatvan 13.
36-1852

ELADÓ öntött kályha,
szobai WC, kályhavédő,
Poroszlai-út 54. 36-1906

DIÓFARONK, 2 méter,
esztergályosoknak eladó.
Domokos u. 18.
36-1772

BARNA cserépkályha,
38-as Lichtmann cipő,
fekete gyapjuszövet női
kabát, kosztümre,
ebédlovaszt kihúzó.
Homok 13. 36-1220

ELADÓ 85/240 asztal,
50 literes vasúst, egy
désza, két aszparátusz.
(Méliusz-tér 12. keresz-
t-épület). 36-1222

EGY sportkocsi eladó.
Kálvin-tér 11. sz.
36-1265

BILÁRDASZTAL eladó
Széchenyi u. 40., kárpi-
tosnál. 36-137

ELADÓ üvegfalak, álló
írászatok, pulatok, ólom
ba foglalt üvegek, cse-
resznyefurnirozott szek-
reter. Eötvös u. 87.
36-1847

LÁDA colos deszkából,
kottatartó eladó. József
kir. hg. 22. 36-1199

ZÉPHIR kályha hat és
tiz csöves, hozzá füst-
csövekkel, kályhaellen-
ző, mahagóni öltölkék,
virágállvány, meny-
ezetlámpák, kettő ötmé-
teres firmatábla eladó.
Jósika utca kilenc.
36-1256

HÁZTARTÁSI konyha-
mérlegek eladók, kítű-
nő szerkezetben. Mér-
legműhely, Zsák utca
11. 36-193

WERTHEIM kassza
kettő szárnyas ajtóval,
nagy méretű eladó. Jó-
sika utca kilenc.
36-1255

BEFŐZÉSHEZ kissé
hibás üvegek kaphatók
Polgári Serfűző raktárá-
ban, Hatvan u. 59.
36-1292

ARANY karóra, látszó,
női cipők cihá-tok finom
bőr retkűl, filé abrosz,
légyárna, eladók. Hüve-
lyes u. 11, jobbra első
ajtó. 36-188

ELADÓ tiszta gyapjú
fekete férfikabát. Egy
Puch gyártmányú ke-
rékpár kifogástalan
gumival. Egy mosdó
lavorral, egy sodrony,
vaságy, egy 250 literes
kapasztáshordó desz-
kával és csavarral. Egy
szekrény márványtá-
blával. István út 60. sz.
36-1106

PRIMA modern ebédlő,
horgolt függöny, terítők,
képek, konyhaasztal,
szekrény azonnal eladó.
Rothermere u. 12.
36-189

ELADÓK sötétkék férfi
felöltő, sötétkék női téli
kabát, kályha, gerendák
ajtók, ablakok, 41-es
tisztí csizma, Kigyó u.
32. első épület. 36-210

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)
BOROSHORDÓK min-
den nagyságban s meny-
nyiségben, konzerves
hordók új és használt
eladók. Nap u. 4.
25-1775

TENGERISZAR, tők 5
és fél hold földről vá-
ros alatt eladó. Mesze-
na 13. 25-1161

ELADÓ 1500 kéve ten-
geriszár, Honvédtetőtől
31. 25-1887

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)
GAZDASÁGI felsze-
elési gépek, eszközök, ko-
csik, szekerek, alkatrés-
zek állandóan raktáron.
Árusít, becsere, vásárol,
vitéz Nagy János, Hat-
van u. 41. telefon: 26-19.
24-1811 12. 4.

JÓ állapotban levő szek-
ér, szekér alkatrészek
eladók. Diószegi út 20 B
24-1810

BURGONYAROSTÁT
vásárolna uradalom Cim-
gr. Semsey uradalom,
Nagyhat, Hajdú m.
24-1785

EGY szekér alja és
egyéb szekér alkatrés-
zek eladó. Szávay Gyu-
la u. 8. 24-1033

KÜTFURAST, javítást
felelősséggel vállal Szeit-
ler kütfűrómester. Kút-
szivattyúk, keményfa
kútrámák kaphatók. —
Csemete u. 20. 24-1059

NAGYOBB használt hor-
dók és taposókád eladó.
Értekezni: Dózsa u. 14.
24-1054

TIZEDES mérlegről
küldje árajánlatát „sü-
lyokkal” jellegre a ki-
adóba. 24-1141

EGYES ekék, jókarban
eladók. Hajó u. 24.
24-1021

UJ 42-es boconádi- kap-
tár eladó. Nyugati u. 24.
24-1017

EGY jókarban levő két
lovas stráfkocsi 45 q
terhelésig eladó. Her-
ceg u. 11. (Vargakert).
24-1164

ELADÓ 120 kilós resci-
ca üllő, ventilátor, fű-
rógép, lemezvágó olló.
Mester u. 40. 24-1173

ELADÓ egy pár szekér,
tengely kerékkel. Kis-
hegyesi út 34. 24-1226

SZÉP nagy nyúlketre-
cek eladók. Széchenyi u.
29. 24-1815

EGYLOVAS könnyű ho-
mokfutó kocsi és egy
féderes taliga eladó —
Facsika 77. sz. Diószegi
út mellett. 24-1881

KÖNNYŰ homokfutó
kocsi eladó. Mester u. 40
24-1883

ELADÓ egyes és kettes
ekék, járom, tézsla. —
Bethlen u. 24. 24-919

1000-1200 mm cséplő-
garnitúrát vennék. Mar-
ján Sándor, Erőműhály-
falva. 24-1804

ELADÓ szecsavágó és
répavágó Szent Anna r.
temető temető örház.
24-1786

BOROSHORDÓT újat
és használtat, taposó-
kádát, szőlőprést ve-
szek, eladók. Nap 4.
Tel: 32-83. 24-170

EGY sárga bőrfedele-
s hintó és egy új féderes
taliga eladó. Hatvan u.
47. sz. 24-1259

KÉTKERÉKŰ könnyű
féderes taliga, farak-
tárosoknak való, eladó.
Csapó 73. 24-183

BOROSHORDÓK, ötven-
literes, eladó, Kossuth
utca 41., szabóság.
24-1846

SZIVATTYUS kút szí-
vó-nyomók, csövekkel
eladó. Bethlen u. 14.
24-1314

KOVÁCSTŰZHELY
bőrívóval, satu, ap-
róbb szerszámok, stb.
eladók. Hunyadi utca
21. lakatosműhely.
24-1241

ELADÓ egy arab kút-
szivattyú Harsányi
Gusztáv u. 33. 24-1290

INCATLANFORCALMI
IRODA (40)

Samu János
ingatlanforgalmi irodá-
jának hirdetésel. Iroda:
Deák Ferenc u. 7.

Eladó ingatlanok: Há-
zak: Budai Ezsaiás utca
32. számú szép kis ür-
ház 30.000. Harsányi
Gusztáv utca 9. értékes
ház 34.000 Gillányi utca
számú értékes ház 600
öl gyümölcsös 40.000.
Sámsoni út 76. számú
ház 13.000. Győrffy utca
3. számú jó ház 18.000.
Tüzérlaktanyánál 3 szo-
bás adómentes ház
46.000. Eladó földek:
Szoboszlón prima 6 hold,
Kabán prima 2 hold,
Nádudvaron 12 hold tan-
yás, Angyalháza 15
hold tanyás, Nádudva-
ron 18 hold tanyás, Kar-
cagon 64 és 15 hold, Dé-
vaványánál 75 hold
40-143

ADÓMENTES, bekölt-
tethető kétszobás, alá-
pincézett családi ház el-
adó. Érdeklődni: Homok
u. 70. sz. 17-1996

ELADÓ, vagy kisebb
elcserélhető Simonffy u.
33. számú ház. 17-1004

BELVÁROSBAN adó-
mentes, százezer pengő
értékű háznak felelőse,
most 35.000 pengőért
megvehető Belvárosban
jőmeneteli fatelep, két-
szobás, komfortos, be-
költözhető lakással el-
adó. Nagy Sándor ingat-
lan irodában. Csapó u.
27. sz. 17-1006

ELADÓ két udvarra nyí-
ló szoba Olajfűtő 41. Ér-
tekezni Olajfűtő 22. Kü-
lön is eladó Jógánál.
17-1948

HAJDÚSZOVÁTON 3
szobás, 2 konyhás ház
gazdasági épületekkel és
nagy kerttel eladó. Ér-
deklődni: Kállai, Kigyó
utca 53. vagy Rákosi Je-
nő-utca 3. 17-1046

ELADÓ ház jogfolyto-
nos kocsmával, azonnal
átvehető. Mikepércsi út
40. 17-1951

ELADÓ Gohér utcán
ház szőlőskerttel, kony-
haszékreny, nagy ablak,
üstház, tábori fűjtató,
kovácsüllő, demizsonok,
kis asztal, székek, tús-
késdrót, szíjgyártó szék
bőrírásvédő. Érdek-
lődni Gohér u. 28. szám.
17-1918

ELADÓ vagy kisebb
elcserélhető 3 szoba, kony-
ha és 3x1 szoba kony-
hás házam, Csillag u. 88.
17-1928

NEMES utca 15. sz.
házastelek, gazdálkodó-
nak is alkalmas, eladó.
17-1865

CSALÁDI okok miatt
Malvin-utcában kettő
szobás mellékhelyiségek-
ből álló ház, valamint
Mikepércsi úton egy szo-
bás, mellékhelyiségek-
ből álló adómentes ház
eladó. Megbízott Borsay
ingatlaniproda. 17-1844

EGY modern mély gyer-
mekkocsi eladó Lorántfy
utca 21. 17-1822

SÜRÖSÉN eladó Ho-
mok u. 121. sz. ház négy
lakással. 17-1635

ELADÓ olcsón 1 szoba-
konyhás gyümölcsös 318
négyzetméter. Fülöp u. 31.
17-1768

GYÖNGYVIRÁG u. 19.
sz. ház eladó. Értekez-
ni ötdik ajtó. 17-1190

VIRÁG u. 26. számú 3
szobás családi ház sza-
badkútból eladó. 17-1182

RIGÓ u. 47. sz. ház el-
adó azonnal beköltö-
zésre Értekezni Kovács
András. Rigó u. 52.
17-1845

ELADÓ ház, Gohér u. 38
szám. 17-1850

ELADÓ Olajfűtő 57. sz.
ház, 2 szoba, konyha és
egy udvarra nyíló szoba.
5500 P. 17-1793

ELADÓ ház Józsan,
613 négyzetméter kerttel,
Iskola u. 846 sz. Érte-
kezni: Zoványi Gyula,
Debrecen. Kishegyesi
út 38. kovácsműhely.
17-1794

ELADÓ családi ház,
azonnali beköltözéssel.
Kerekes telep Géza ut-
ca 26. 17-1136

PANDUR u. 15. sz. szo-
ba, konyhás ház eladó.
17-1082

ELADÓ Diófa u. 34. sz.
ház. Értekezni: Szé-
chenyi u. 41. Véhnel.
17-1009

VÁGÓHIDNÁL Szép
u. 2. azonnal beköltöz-
hető lakás, akollal, istál-
lóval, 300 négyzetméter
szőlővel eladó. 17-1046

ELADÓ Kassa út 35. sz.
alatti ház. Értekezni le-
het: Sas u. 4. sz. alatti
ügyvédi irodában. 17-1992

ADÓMENTES, bekölt-
tethető kétszobás, alá-
pincézett családi ház el-
adó. Érdeklődni: Homok
u. 70. sz. 17-1996

ELADÓ, vagy kisebb
elcserélhető Simonffy u.
33. számú ház. 17-1004

BELVÁROSBAN adó-
mentes, százezer pengő
értékű háznak felelőse,
most 35.000 pengőért
megvehető Belvárosban
jőmeneteli fatelep, két-
szobás, komfortos, be-
költözhető lakással el-
adó. Nagy Sándor ingat-
lan irodában. Csapó u.
27. sz. 17-1006

ELADÓ két udvarra nyí-
ló szoba Olajfűtő 41. Ér-
tekezni Olajfűtő 22. Kü-
lön is eladó Jógánál.
17-1948

HAJDÚSZOVÁTON 3
szobás, 2 konyhás ház
gazdasági épületekkel és
nagy kerttel eladó. Ér-
deklődni: Kállai, Kigyó
utca 53. vagy Rákosi Je-
nő-utca 3. 17-1046

ELADÓ ház jogfolyto-
nos kocsmával, azonnal
átvehető. Mikepércsi út
40. 17-1951

ELADÓ Gohér utcán
ház szőlőskerttel, kony-
haszékreny, nagy ablak,
üstház, tábori fűjtató,
kovácsüllő, demizsonok,
kis asztal, székek, tús-
késdrót, szíjgyártó szék
bőrírásvédő. Érdek-
lődni Gohér u. 28. szám.
17-1918

ELADÓ vagy kisebb
elcserélhető 3 szoba, kony-
ha és 3x1 szoba kony-
hás házam, Csillag u. 88.
17-1928

NEMES utca 15. sz.
házastelek, gazdálkodó-
nak is alkalmas, eladó.
17-1865

CSALÁDI okok miatt
Malvin-utcában kettő
szobás mellékhelyiségek-
ből álló ház, valamint
Mikepércsi úton egy szo-
bás, mellékhelyiségek-
ből álló adómentes ház
eladó. Megbízott Borsay
ingatlaniproda. 17-1844

EGY modern mély gyer-
mekkocsi eladó Lorántfy
utca 21. 17-1822

SÜRÖSÉN eladó Ho-
mok u. 121. sz. ház négy
lakással. 17-1635

ELADÓ olcsón 1 szoba-
konyhás gyümölcsös 318
négyzetméter. Fülöp u. 31.
17-1768

GYÖNGYVIRÁG u. 19.
sz. ház eladó. Értekez-
ni ötdik ajtó. 17-1190

VIRÁG u. 26. számú 3
szobás családi ház sza-
badkútból eladó. 17-1182

RIGÓ u. 47. sz. ház el-
adó azonnal beköltö-
zésre Értekezni Kovács
András. Rigó u. 52.
17-1845

ELADÓ fűtővonalon
egy sarokház, Apaffi u.
139. sz. 17-282

KÉT kétszoba konyhás
ház eladó. Érdeklődni
Luther u. 26. 17-1151

ELADÓ Monostorpályi
út 90. számú ház. Érte-
kezni Turi András ut-
ca 17. 17-1194

ELADÓ Alsójózsza Cse-
reces u. 960. sz. ház.
Értekezni Felsőjózsza
Deák u. 482. 17-1262

ELADÓ HÁZHELY (16)

VILLATELEK eladó,
12.500 pengőért. Rákosi
Jenő u. 5. I. 9. 16-1831

BELSŐ Széchenyi út-
cán 280 ö1 saroktelek
á 350 P. Cím kiadóban.
16-1872

FÖLDBERLET (23)

ONDÓDON, a Piac dűlő
ben négy és fél hold sür-
gösen hasznosbérbeadó dr
Mailáth, Hunyadi u. 5.
23-1827

MI. D. J. Ondódon Piac
dűlőben tizenöt hold
tanyás föld. Zöldfa 11.
23-1079

KERTESZETRE vá-
roshoz közel két-három
hold földet berletre ke-
resek. Dobozi bérház
c-2. 23-1073

KIADÓ 6 hold föld tan-
nyál Ebess 15, 23-1954

KIADÓ 1 hold szántó-
föld Kismacson, eladó 1
tengerigőri Kishegyesi-
út 12. sz. 23-1858

KIADÓ Nagyszepes
Öri-dűlő 38 7/16 hold föld
Tengerész u. 5. Vágóhid-
dal szemben. 23-1782

A MIKEPÉRCSI vasút
állomás közelében 10
kh. föld bolgárkerté-
szetnek bérben kiadó.
Értekezni lehet Mike-
pércs 237. sz. 23-1192

BERBEADÓ Perc dű-
lőn 3 hold föld. Érte-
kezni Nyomató 16.
23-176

BÉRBEADÓ 30 hold jó-
minőségű tanyátlan föld
állomás mellett. Cím a
kiadóban. 23-212

ELADÓ FÖLD (15)

HAJDUSZOBOSZLÓN
fűrdő közelében, a Bá-
nom-kertben, 866 négy-
zetméter kert eladó. Ért.
Mailáth ügyvéd, Hunya-
di u. 5. 15-464

KIS Elepen 2 hold, I. o.
feketeföld eladó Érte-
kezni: Balmazújváros
Csegei u. 23. 15-1719

SÜRÖSÉN eladó há-
rom hold szőlő, gyü-
mölcsös a diószegi kö-
vesút mellett, termé-
sel vagy anélkül. Ér-
deklődni lehet Dobó u.
28. 15-1129

KODÁS Ebesen egy
hold és 400 négyzetméter
föld. Értekezni: Kerekes
telep, Géza u. 25.
15-120

MÉLÉSI 2 hold szőlő ter-
mésel Vámospercsen
Csillag 88. 15-1929

ELADÓ Nagybooskai-an
szőlő és 1 1/2 hold pusztá
föld. Értekezni Tatárnál
15-1631

ELADÓ Ebesen 1 hold
és 400 négyzetméter föld.
Értekezni Kerekestelep,
Géza-utca 25. 15-132

ELADÓ H.-szoboszlón 1
hold, 160 négyzetméter
szántóföld és 140 négy-
zetméter gyümölcsös. Ér-
tekezni Luther u. 26.
15-1150

ELADÓ ALLATOK (14)

ELADÓ fejőskecske, —
Szent Anna u. rk. teme-
tő örház. 14-1712

VALÓDI belga anyák,
süldők, bakok eladók.
Apponyi utca 19. sz.
14-1974

ELADÓ egy héthónapos
malac Szotyori-telep —
Sándor u. 10. 14-1851

ELADÓ 1 drb fiatal bak
kecske, 3 fejős kecske,
12 drb Pamacsos angora
anyák Endre u. 14. sz.
Gerébi-telep, Sámsoni út
14-1724

BELGA anyanyulak sü-
ldők, fiókák, bakok, ket-
recekkel együtt olcsón
eladók. Pároztatás. Kö-
nyök u. 10. B. 14-138

KÉT darab 1 éves so-
vány sertés tenyész ko-
cának is alkalmas, el-
adó. Dómsódói u. 36.
Wolaffka telep. 14-1135

KETTŐ drb kéthóna-
pos süldő eladó. Kun-
halom utca 2/b. sz.
14-1121

ELADÓ ártány man-
galica héthónapos mal-
ca, Csapókeret Bátori
20. 14-1066

EGY darab hathóna-
pos mangalica malac
eladó. Timár u. 34. sz.
14-1069

ELADÓK angora nyu-
lak, ketrecek. D'vai u.
35. 14-1067

TIZENHÁROM hóna-
pos sertés eladó. Miklós
u. 8. sz. 14-1040

ELADÓ 30 darab hét-
hetes malac, Magyar
András, Bellegelő 441 sz.
14-1043

KÉT mangalica süldő
eladó. Kishegyesi út 27.
14-1051

FÉLMURAKÖZI fiatal
ló, százzsámmal, sze-
kérrel eladó. Kút u. 82.
14-1053

ÖT darab nyolchetes
malac eladó. Csemete u.
20. sz. 14-1058

GYÖNYÖRŰ példányú
fiatal törzskönyvezett
angoranyulak eladók. —
Széchenyi u. 6. fűszer-
üzlet. 14-1030</